

ANTİK ÇAĞ SÖYLENCELERİ

AŞK ve UYKU

MICHAEL KÖHLMEIER

mitolojinin öyküsü

YTY
YURT
KİTAP-YAYIN

ALAMUT

Kitap üzerine

Psykhe güzelliğinin lanetini ne zaman hissetmeye başladı? Danaos Kızları işledikleri cinayetler yüzünden nasıl bir cezaya çarptırılmışlardır? Yedi Kapılı Thebai nasıl düştü? Theseus Yeraltı Dünyası'ndan nasıl kurtuldu? Michael Köhlmeier, bu kitap ile Antik Çağ Söylenceleri'ni yeni baştan anlatmak gibi bir zorlu bir teşebbüsü noktalamıştır. Bunu yaparken çağlar öncesinden kalan konudan konuya atlamaya ve hikâye yaratmaya dayalı anlatım geleneğini yeniden canlandırmaya çalışmıştır; çünkü söylenceler donmuş kalıplar içindeki tarihsel malzemeler olarak değerlendirilemezler, anlatıcının yaşam soluğuna ihtiyaçları vardır. Antik mitolojide yaptığı görkemli ve neşeli gezintiler, klasik söylenceleri olması gereken yapılarına kavuşturur: Dünya edebiyat tarihinin yaşam ve ölüm, şımarıklık, kıskançlık ve dostluk üzerine anlatılmış en zekâ dolu, en neşeli ve en mantıklı hikâyeleri. Michael Köhlmeier, 1949 doğumludur. Çocukluğunu HohenemsA/orarlberg'de geçirmiştir ve bugün de orada yaşamaktadır. Çok sayıda senaryo, radyofonik piyes, sahne eseri ve roman yazmıştır. "Spielplatz der Helden" adlı romanı 1988 yılında Baden-Württemberg eyaleti Johann-Peter-Habel ödülünü, toplu eserleri ise 1994 yılında Manés-Sperber ödülünü kazanmıştır. 1997 yılında Anton-Wildgans ödülüne ve Grimmelshausen ödülüne layık görülmüştür

© 1998 Piper Verlag GmbH, München

Orjinal Adı

Michael Köhlmeiers

neue Sagen des klassischen Altertums
von Amor und Psyche bis Poseidon

© 1998 Yurt Kitap-Yayın

Çeviren Atilla Dirim

Yurt Kitap-Yayın 97 * Tarihi Romanlar Dizisi 6

Antik Çağ Söylenceleri 3

ISBN 975-7076-15-5

1. Baskı Kasım 1998, Ankara

Dizgi Yurt Kitap-Yayın

Kapak Resim Sadri Pekak

Baskı Yaysan Matbaası, Ankara

Yurt Kitap-Yayın

Meşrutiyet Cad. 11/22 Kat: 6

Kızılay-ANKARA

Tel & Fax: (0 312) 417 35 49

ANTİK ÇAĞ SÖYLENCELERİ 3

ASK ve UYKU

MICHAEL KÖHLMEIER

mitolojinin öyküsü

Çeviri: Atilla Dirim

Alamut

Çizgiliform.com

İÇİNDEKİLER

Amor ve Psykhe.....	7
İnakhos.....	28
Danaos Kızları.....	46
Antiope.....	63
Amphion ve Zethos.....	81
Kybele.....	96
Pan.....	106
Genç Theseus.....	111
Theseus Siyaset ve Efsane Arasında.....	128
Theseus'un Sonu.....	143
Glaukos.....	157
Prokne ve Philome.....	164
Gyges.....	168
Thebai Savaşları.....	171
Poseidon.....	208
Sonsöz.....	217
Dizin.....	219

AMOR ve PSYKHE

Bir İnsanoğlunun Tanrısal Güzelliği -
Aphrodite'in Kıskançlığı -
Eros ve Apollon Arasında Geçen Bir Tartışma -
Batı Rüzgârı Zephyros - Gecelerin Aşığı -
Üç Kötü Kızkardeş - Bir Damla Yağ -
Üç veya Dört Görev - Sonsuz Uyku

İsa'dan sonra 124-180 yılları arasında yaşamış olan geç dönem Roma şairi Lucius Apuleius, Büyük Ovidius örneğine göre günümüzde *Altın Eşek* başlığı altında tartman bir dönüşüm hikâyeleri dizisi hazırlamıştır.

Fakat tek tek hikâyeleri birbiriyle ilişkilendiren genel konu, onun ilgisini Ovidius'tan daha fazla çekmiştir. Bunun anlamı şudur; Apuleius kitabını aslında bir roman tarzında hazırlamıştır. Söz konusu eserde kendisine yapılan bir büyü sonucu bir eşeğe dönüşen Lucius isimli bir adamdan söz edilmektedir. Hayvan hikâyelerinde insanları hicivli bakışlarla dışarıdan izlemek geleneği yerleşmiştir, Apuleius'un buna bir de eleştiri katma çabası, onu Jonathan Swiff in cecdi konumuna getirmiştir.

Bu dönüşümlerin merkezinde Amor ve Psykhe'nin hikâyesi bulunmaktadır.

Hemen söyleyeyim: Ben Aşk Tanrısı'nı Amor olarak değil, Eros olarak adlandırmayı tercih ederim. Çünkü bana kalırsa Yunan Mitolojisi'nin isimlerini kullanmak daha doğru olur, Latin dilindeki karşılıklarını değil. Bu hikâyeler Yunan Söylence Dünyası'nda ortaya çıkıp gelişmişlerdir, Romalı şairlerin tüm yaptıkları ise bu hazır hikâyeleri alıp işlemek olmuştur. - Amor aslında Eros'tur, Venüs Aphrodite'dir; Mars Ares'tir. Aollon ise Apollon olarak kalmıştır...

Bir zamanlar tam dört kızı olan bir kral varmış. Kızlarının içinde en küçük olanın adı Psykhe'ymiş. Ve çok güzelmiş... Mutlak, sınırsız ve kusursuz bir güzellik. İnsanlar onun gözlerine bakmaya cesaret edemiyorlarmış, çünkü kızın güzelliği baştan çıkartıcı olmaktan ziyade, korkutucu, yürek titretici bir güzellikmiş. İnsanların içinde ihtiras yerine sonsuzluk duygusu uyandırıyormuş. Eşsiz benzersiz bir güzellik, bir ideal...

Bir süre sonra küçük Psykhe'nin, Aşk ve Güzellik Tanrıçası Aphrodite'in bir tecessümü olduğu söylentisi etrafa yayılmaya başlamış.

Bu durum Psykhe'ye acı veriyormuş.

Onun kadar güzel olmayan bir insan, onun neden acı çektiğini anlamakta zorluk çekebilir. Fakat biraz düşünecek olursak, bir ideal olmanın insanlara sadece acı vereceğini, sadece acı verebileceğini kavrarız - en azından ideal haline getirilen kişi açısından bu böyledir. Biz bir ideale saygı gösterebiliriz, zaten gösteriyoruz da, fakat onu sevmeyiz.

Şüphesiz Psykhe'nin kardeşleri de güzel kızlardı, fa-

kat güzellikleri sonsuz ve sınırsız değildi. Ufak tefek kusurları vardı. Birinin kaşları gereğinden fazla kalındı, diğerinin burnu fazla sivriydi, ötekinin dudakları oldukça dolgundu veya gülüşü kulakları tırmalıyordu veya kalçaları fazla genişti. Kısacası güzelliklerinin ufak tefek aksaklıkları vardı. Kiminin orası fazlaydı, kiminin burası eksikti. Onlara insani güzelliklerini kazandıran, onları bir ideal olmaktan çıkararak da buydu işte. Erkekler bu kadınları seviyor, onları arzuluyor ve bunu söylemekten de ekinmiyorlardı.

Psykhe'nin kız kardeşlerinin sevgilileri oldu, evlendiler ve çoluk çocuğa karıştılar. Psykhe ise herkes tarafından çok beğenilmesine rağmen, yalnız kaldı.

Bir süre sonra Psykhe gerekli tedbirleri almadan sokaka çıkamaz oldu. İnsanlar ayaklarına kapanmaya başlamışlardı. Psykhe birkaç tane koruma tutmak zorunda kalmıştı, çünkü tüm insanlar ona dokunmak istiyorlardı - fakat bir insanın başka bir insana dokunuşu gibi değil, aksine g  ve kuvvet kazanmak için kutsal bir heykele dokunmaya çalışan iman sahipleri gibi.

Hatta Psykhe için sunaklar bile kurulmuştu. şohreti sınırları aşarak tüm ülkeye yayılmıştı. şoyle diyordu insanlar: "Aphrodite Olimpos'tan inerek aramıza karıştı."

Psykhe acı çekiyordu. O sıradan bir insandı ve kendisine böyle davranılması ona acı veriyordu.

Ve bu durumdan hiç hoşlanmayan bir kişi daha vardı ki, o da Aphrodite'in ta kendisiydi. Olimpostan aşağı bakarak kendisine inananlara sesleniyordu: "Durun! Tanrıça benim! O kıza değil, sadece ve sadece bana saygı göstermelisiniz!"

Etrafındaki insanların histerisinde Psykhe'nin hiçbir kabahati yoktu, hayatını zehir ettiği ve sıradan bir yaşam sürmesine mani olduğu için kendisi adma oluşturulan kùltten nefret ediyordu, fakat buna rağmen salt varlığı bile Aşk Tanrıçası için bir kızgınlık vesilesi olmuştı.

Aphrodite bu küçük kızı istediği anda yok edebilirdi şüphesiz. Psykhe'yi öldürebilirdi. İnsan tüm varlığıyla tanrılara bağımlıdır. Fakat tanrılar bu arada insanların huyunu suyunu iyice ögenmişlerdi, bir idealin erken ölümünün onu ebediyen tanrılaştıracağını biliyorlardı.

Kısacası Aphrodite Psykhe'yi öldürüp meselenin kapanmasını sağlayamıyordu. Çok fazla arzu ve umut yansıtılmıştı kızın üzerine. Fakat tanrıça yapması gerekenin ne olduğunu biliyordu: Kızı aşığılamalı, ona haddini bildirmeli, onu insanlığın sınırları içine çekmeliydi. Aphrodite'in aklına bizzat yaşadığı kötü ve gülünç duruma düşürücü bir tecrübe gelmişti.

Hemen oğlu Eros'u çağırarak ona şöyle dedi: "Oğlum! Sadağındaki altm oklardan birini çek ve Psykhe'nin kalbinin tam ortasına gönder. Bu dünyalar güzeli kızın komik derecede çirkin bir yaratığa âşık olmasını sağla."

Eros hemen yola koyuldu. Dereleri tepeleri aşarak Psykhe'nin yaşadığı şehirden içeri girdi. Yayı elinde, sadağı omzundaydı.

Romalıların Amor veya Cupido olarak adlandırdıkları bu İhtiras Tanrısı Eros kimdir? Mitolojide bu tanrıya ait birbirinden büyük farklılıklar gösteren pek çok "biyografi" vardır.

Antik Çağ yazarlarının arasındaki en önemli dinbi-

limci olan Hesiod, *Théogonie* adlı eserinde Eros'un zamanın başlangıcında yeryüzü Gaia ve yeralunun en karanlık tabakası Tartaros'un yanısıra, o zamanlar henüz saf olan gökyüzü Uranos, yani sonsuz boşluk ile beraber kaostan oluştuğunu söyler. Eros olmasaydı hiçbir şey kımlıdayamazdı. Hiçbir şey meydana gelemez, hiçbir şey birbirine karışamazdı. Ne bir gelişim, ne bir evrim olurdu. Herşey birbirinin yanı başında öylece durmaya devam ederdi. Gaia ve Uranos'un birbirlerini kucaklamalarını sağlayan güç Eros'un ta kendisidir. Hesiod'a göre Eros yaratıcı gücün ruhudur, bir prensiptir. Antropomorf bir tanrı değildir.

Bizim hikâyemizde ise Eros, Aphrodite ile Ares'in oğullarından biridir. Demek ki ihtirasın ortaya çıkması için, aşk ve savaşın bir araya gelmesi gerekmişti.

Eros'u daima ebedi bir gençlik içinde görürüz, ergenlikten sonraki heyecan çağda çakılıp kalmıştır. Hiçbir şeyden şüphelenmez ve çekinmez, insanlara ve hatta tanrılara karşı bile saygı göstermez. Kışkırtıcı bakışlarını Zeus'un karşısında bile yere çevirmez.

Eros dışlanmış birisiydi. Olimpos Tanrıları'nın arasında ona yer yoktu. Daima yalnızdı.

Eros'un sırtında bir sadak asılıydı. Bu sadağın içinde ise iki cins ok bulunuyordu. Bunlardan birincisi altın oklardı. Eros altın oklarıyla bizi vurduğu zaman âşık oluruz, aşktan yanıp tutuşuruz, karşımıza çıkan ilk insanı veya insanları dinmek bilmez bir ihtiras ile arzularız.

Oklarm ikinci cinsinin uçları ise kurşundan yapılmıştır. Bizde iğrenme duygusu uyandırırılar. Bu kurşun uçlu oklara hedef olduğumuz zaman, o anda yanımızda bulunan insandan iğrenir ve yanından bir an önce uzaklaşmaya bakarız.

Aphrodite çirkin bir yaratığa âşık olması için Eros'un Psykhe'yi alan bir okla kalbinden vurmasını istiyordu. Niyeti onu gülünç duruma düşürmekti, çünkü insanlar güldükleri şeylere tapınmazlar. Fakat işler sayın Aşk Tanrıcısı'nın arzuladığından farklı gelişti.

Eros, Psykhe'nin babasının konağına ayak bastı. Altın okunu salmadan önce bir süre kızı gözetlemek, bakışlarının ilk olarak üzerine düşeceği gülünç bir yaratığın yanına gelmesini beklemek istiyordu. Dışarıda şöyle bir etrafına bakınmış, fakat bu şerefi hangi çirkin yaratığa bahşedeceğine henüz karar verememişti. Acaba ağzından salyalar akan sarkık dudaklı şu kavun satıcısına mı, yoksa onun bitli köpeğine mi?

Ebedi Genç Tanrı saklanarak ilerliyordu. Sütunların arkasına gizleniyor, perdelerin gölgesine sığınmıyordu. Kimse tarafından görülme istenmiyordu, çünkü yalnızlığı seçmişti. Fakat banyo yapmak üzere odasından çıkan küçük Psykhe'yi görür görmez, ona âşık oldu. Altın oklarından birisi kendi kalbinin tam ortasına saplanmıştı sanki.

O, İhtiras ve Arzu Tanrısı, bir insanoğluna âşık olmuştu! Böyle bir şey daha önce asla olmamıştı. Eros içindeki bu yeni duyguyla ne yapacağını bilemiyordu. Psykhe'yle konuşmaya cesaret edemiyordu. Aniden çekilmeye başlamıştı. Evet, hatta kendisinden bile şüpheleniyordu. Ve bu yabancı güzelliğe karşı büyük bir saygı duyuyordu.

Fakat her şeyden önce kendisinin, yani İhtiras Tanrısı'nın, ihtirastan alev alev yandığını dünyanın fark etmemesini istiyordu. Acaba ne yaparsam Psykhe'yi elde ede-

bilirim? diye düşünüyordu. Onun da beni sevmesi için ne yapmalıyım?

Sarayı terk ederek dışarı çıktı. Kapüşonunu alnına kadar indirmiş olarak pazar yerinin içinden geçerken, etrafında gördüğü insanların aslında hiç de acmacak yaratıklar olmadığını fark etti. Bunlar, diye geçiriyordu içinden, ulaşabildikleri her kişiyi sevebiliyorlar. Ağzından salyalar akan sarkık dudaklı kavun satıcısı gülünç gelmiyordu artık gözüne ve yanındaki köpek de bir köpekti, ne eksik, ne fazla.

Olimpos'a dönünce Eros, Apollon'a başvurdu: "Bana yardım etmelisin" dedi ona. "Hiçbir kadının olmadığı kadar güzel olan Psykhe'yi görüyorsun, değil mi?"

Apollon elbette ki Psykhe'yi görmüştü, çünkü kızın şöhreti kulağma çoktan ulaşmıştı. Doğruyu söylemek gerekirse, Apollon da ona âşık olmuştu. Fakat Apollon şimdiye kadar birçok kez aşk acısını tattığı için, artık çok dikkatli davranıyordu.

Apollon cevap verdi: "Evet, Psykhe'yi görüyorum. Ondan ne istiyorsun?"

Ve Eros karşılık verdi: "Ona âşık oldum, onun benim olmasını istiyorum. Onu elde etmemde bana yardımcı olmalısın."

Apollon bu Ebedi Genç Tanrı'ya mesafeli davranıyordu: "Bu konuyu biraz açar mısın? Sana nasıl yardım edebileceğimi düşünüyorsun?"

Eros cevap verdi: "Öyle sanıyorum ki, aşağıda, Delpihi'de sana ait bir kehanet merkezi var ve sen de orada gerçeği söylüyorsun."

"Gerçeği söylememe bir itirazın mı var?" diye Eros'un sözünü kesti Apollon öfkeyle.

"Gerçeği söylemene hiçbir itirazım yok" dedi Eros. "Birisinin aşkına hizmet ettiği takdirde, ilginç bile olabilir. Onun dışında ben gerçeği epey sıkıcı buluyorum." Eros için önemli olan tek şey ihtirastı, gerçeğin pek bir şeye faydası yoktu. "Küçük, güzel, eşsiz Psykhe'yi elde etmem için kehanetinle bir şeyler yapamaz mısın acaba? Bana bu şekilde yardımcı olabileceğini düşünüyorum. Sence de öyle değil mi?"

"Hayır, bence öyle değil" dedi Apollon. "Böyle bir şeyi asla yapmam. Benim kehanetim sadece gerçeğe ve saflığa hizmet eder."

Eros utanmaz arlanmaz bakışlarını dosdoğru Apollon'un gözlerine dikmişti: "Apollon, senden istediğimi yapacağına dair bahse girelim mi?"

Bunu başka birisi söylemiş olsaydı, Apollon onu parparça ederdi. Fakat Apollon, Eros'tan çekiniyordu.

Eros konuşmaya devam etti: "Hatırlıyor musun, Apollon?"

Ve ona Daphne'nin hikâyesini anlatmaya başladı. Apollon bu hikâyeyi gerçekten de çok iyi hatırlıyordu, Eros'un onu kendisine anlatmasına hiç mi hiç gerek yoktu. Fakat İhtiras Tanrısı bunu Apollon'u yaralamak için yapmıştı.

Çünkü bir zamanlar Apollon ile Eros kavga etmişlerdi. Suçlu olan Eros'tu, Apollonia alay etmiş ve gülerek ona demişti ki: "Senden çok daha iyi bir okçu olduğumu biliyorsun, değil mi?"

Apollon cevap vermişti: "Söylediğin şey çok gülünç. Bana, ok ve yayı icat etmiş olan tanrıya, benden daha iyi olduğunu söylemeye nasıl cüret edersin?"

Sonra da derin bir aşağılama duygusuyla onun yandan ayrılmıştı. Eros son derece kırılmış ve intikam almaya karar vermişti.

Sadağından biri altın, biri kurşun olmak üzere iki tane ok çekti. Ve Apollon'un bir su perisine yaklaştığını gördüğü anda, altın oku Apollon'un kalbinin tam ortasına, kurşun oku da aynı şekilde su perisinin kalbinin tam ortasına gönderdi.

Bu su perisinin ismi Daphne idi.

Apollon, Daphne'ye karşı büyük bir aşkla yanıp tutuyordu, fakat Daphne ondan sonsuz bir tiksinti duyuyordu.

Bir düşünün hele! Aslında bir su perisi için Apollon gibi bir âşığa sahip olmak bulunmaz bir nimetti. Ölümsüzler arasında da belli bir hiyerarşı vardır ve ölümsüzler de "turnayı gözünden vurmanın" anlamını en az ölümlüler kadar bilirler. Bu hiyerarşının zirvesinde Apollon bulunuyordu. Fakat kurşun ok Daphne'nin kalbinin tam ortasına saplanmıştı ve Apollon'dan kaçmaktan başka bir şey gelmiyordu elinden. Çünkü kalbi tiksintiyle dolmuştu.

Bu arada Apollon neler olup bittiğini fark etmişti. Bir yandan su perisinin ardından koşarken, diğer yandan da bağırarak sesini ona duyurmaya çalışıyordu: "Sana bir şey yapmayacağım. Biraz beklersek nasıl olsa okların ucundaki zehirin etkisi geçecek. Ne yapacağımıza ondan sonra karar veririz. Eros seni kurşun okuyla vurduğu için kalbinin tiksintiyle dolu olduğunu biliyorum, ben de altın okla vurulduğum için aşkla doluyum."

Fakat Daphne öyle bir kaçış kaçıyordu ki, gören Apollon'un ondan ölümsüzlüğünü çalmak isteyen bir hır-

sız olduğunu düşünürdü. Bir süre sonra dibinde bir ırmağın akmakta olduğu bir uçurumun başına gelince, çaresizlik içinde ırmağa seslendi: "Bana yardım et, bana yardım et, beni takip ediyor."

Daphne'ye aayan ırmak onu bir defne ağacına dönüştürdü. Apollon ona yetişmişti, fakat aşkım sonsuza dek kaybetmişti bile.

Defne ağacının birkaç dalım keserek bir taç ördü ve başına taktı - Daphne'ye olan saygısından ötürü yapıyordu bunu. Fakat kalbi acı doluydu. Daphne'nin kendisinden tiksintiyle kaçması onu derinden yaralamıştı. Apollon, Eros'un sevenlerin kalbinde ne korkunç yaralar açabileceğini anlamıştı.

Eros bu hikâyeyi Apollon'a anlattı ve şöyle dedi: "Şayet isteğimi yerine getirmezsen, aynı acıyı sana bir kere daha tattırırım."

Bunun üzerine Apollon neredeyse duyulmayacak bir sesle fısıldadı: "Ne yapmam gerektiğini söyle bana."

Eros bir plan yapmıştı bile: "Şöyle yapacağız: Sen kehanetini kullanarak Psykhe'nin babasına haber salacak ve ona kızım en yüksek dağa götürmesini, Sevgi Tanrısı'nın ona orada bir koca vereceğini söyleyeceksin."

"Sonra?" diye sordu Apollon.

"Hepsi bu kadar."

"Bu bir plan mı sence?"

"Bence evet."

"Peki zavallı kız dağa çıktıktan sonra ne olacak?"

"Bundan sonrası seni ilgilendirmez" dedi Eros. "Benim planım ve senden isteğim bu. Bana kalırsa bu iyi bir plan."

Apollon ona boyun eğmekten başka çaresi kalmadığını anlamıştı.

Delphi'deki kehanetini kullanarak Psykhe'nin babasına gereken haberi gönderdi. Bu haber çok acil olduğu ve bizzat tanrı tarafından gönderildiği için, babası itiraz etmeye cesaret edemedi ve kızını en yüksek dağa götürdü. Ona bir düğün kıyafeti giydirdikten sonra, dağda yalnız başına bıraktı.

Apollon bu arada Batı Rüzgârı Zephyros'un yanına gitmiş ve kendisine yardım etmesini istemişti.

"Zephyros, bana bir iyilik yapmalısın" demişti ona.

"Sana neden bir iyilik yapayım Apollon?" diye cevap verdi Zephyros. "Beni rahat bırak! Ben basit bir rüzgârım sadece, sizin karmakarışık tanrısal işlerinize bulaşmak istemem."

Batı Rüzgârı basma gelecek belaları hissetmişti.

Fakat Apollon vazgeçmek niyetinde değildi. Batı Rüzgârı'nı fırtına saçlarından yakaladı: "Bahse girer misin Zephyros?"

"Ne bahsi?" diye karşılık verdi Zephyros öfkeyle. "Biz çocuk muyuz?"

Apollon utanmaz arlanmaz bakışlarını dosdoğru Zephyros'un gözlerine dikmişti: "Bana yardım edeceğine bahse girer misin Zephyros? Hâlâ hatırlıyor musun?"

Ve Apollon, Batı Rüzgârı'na bir hikâye anlattı, zavallı Hyakinthos'un hikâyesini.

Bir zamanlar Apollon ve Zephyros, her ikisi de, Hyakinthos adlı delikanlının ışıldayan tenine âşık olmuşlardı. Hyakinthos tercihini Apollon'dan yana yapmış ve onun

sevgilisi olmuştu. Zephyros başlangıçta sonsuz bir üzüntü ve kedere boğulmuş, fakat sonradan korkunç bir öfkeye ve intikam arzusuna kapılmıştı.

Apollon günün birinde sevgilisine gösteriş yapmak için bir disk fırlatmıştı. O esnada Batı Rüzgârı Zephyros öyle bir şiddetle esmişti ki, disk yönünü değiştirmişti. Geniş bir yay çizmiş ve Hyakinthos'un kafasına çarpmıştı. Delikanlı da oracıkta ölmüştü.

Öldüğü yerde dünya üzerinde şimdiye kadar görülmemiş bir ağaç yetişmişti: Sümbül ağacı.

O günden bu yana Zephyros vicdan azabı çekiyordu. Bazı günler öyle yoğun bir azap çekiyordu ki, esiş biçimini bile değiştiriyordu.

Apollon Zephyros'a bu hikâyeyi anımsattı. Batı Rüzgârı pes etmişti.

"Ne yapmam gerekiyor?" diye sordu Zephyros.

"Şu karşıdaki dağa uç" dedi Apollon. "Orada Psykhe isimli bir genç kız göreceksin. Onu zeytin koruluğunun sonundaki saraya götür. Orada onu birisi bekleyecek, fakat onun kim olduğunu sana söyleyemem."

Zephyros kendisine söyleneni yaptı ve Psykhe'nin beklediği dağa uçtu.

Bu arada genç kızın içinden neler geçmekte olduğunu merak etmiş olabiliriz. Babası onu bir dağa götürmüş ve Sevgi Tanrısı'nın kendisine göndereceği kocayı beklemesi için onu yalnız bırakarak geri dönmüştü. Yakında akşam olacaktı ve gece olacaktı. Yıldızlarla dolu gökyüzünün altında hava soğuyacaktı. Psykhe kaderine razı olmuştu herhalde, çünkü en küçük bir karşı koyma girişiminde bile bulunmamıştı. Bilemiyoruz...

Zephyros dağın zirvesinde eserken orada bekleyen kıızı gördü ve kulağına fısıldadı: "Burada ne yapıyorsunuz?"

"Kocamı beklemem söylendi" diye cevap verdi Psykhe.

"Gözlerini kapa" diye uğuldadı Batı Rüzgârı, "kollarını aç ve kendini aşağı bırak!"

"Ama bu bir uçurum" dedi Psykhe.

"Güven bana" diye fısıldadı Zephyros, "bana güven!"

Bunun üzerine Psykhe kollarını iki yana açtı, gözlerini kapadı ve kendini aşağı bıraktı.

Hazır bekleyen Batı Rüzgârı, Psykhe'yi büyük zeytin korusunun sonundaki saraya taşıdı. Burası Eros'un sarayıydı.

Güzelliği onu yaşamdan kopardığı için henüz hiçbir yaşam tecrübesine sahip olmayan küçük Psykhe, İhtiras Tanrısı'run sarayındaydı şimdi. Şüphesiz çok şık ve çok zarif bir saraydı burası.

Psykhe "burada kimse yok mu?" diye seslenmişti herhalde. Mutlaka seslenmiş olmalıydı. Fakat kimse ona cevap vermedi.

Küçük kız teker teker odaları dolaşmaya başlamıştı. Bu sarayın ne kadar çok odası vardı böyle? Saymakla bitip tükenmeyeceğe benziyordu. Her odada büyük bir divan vardı ve Psykhe yoruldukça canının çektiği divana uzanabiliyordu. Her odada üzeri birbirinden leziz yiyeceklerle dolu sofralar vardı ve Psykhe acıktıkça canının çektiği yiyekten yiyebiliyordu.

Sonra akşam oldu ve gece oldu. Korkuyor muydu? Sanmıyorum. Başına kötü bir şey hiç gelmemişti ki. Ha-

yatı can sıkıcı bir güvenlik altında akıp gitmişti. Divanlardan birine uzandı, yağ lambasını söndürdü ve uykuya daldı.

Ve Eros içeri girdi.

Yavaşça uyumakta olan kızın yanına yaklaştı. Lambayı yakmamıştı. Evet, bunu yapmayı elbette çok isterdi. Böylece güzel Psykhe'yi daha iyi görebilirdi. Fakat kızın uyanıp kendisini görmesinden korkuyordu. Onun kendisini görmesini istemiyordu.

Gelinini yavaşça okşadı. Evet, Psykhe artık onun geliniydi. Kızı kucakladı, onu öptü. İhtiras Tanrısı'nın bir kızı nasıl okşadığını kim bilebilir ki? Kimse. Sadece Psykhe biliyordu bunu. Uyanmıştı.

Eros kızı dudaklarından öptü. Psykhe daha önce hiç kimse tarafından dudaklarından öpülmemişti.

"Sen kimsin?" diye sordu ona.

"Ben senin koçanım" dedi Eros.

"Kendini bana göstermeyecek misin?"

"Hayır."

Ve olması gereken oldu: Psykhe bu genç adama âşık olmuştu.

"Beni seviyor musun?" diye sordu ona Eros.

"Evet" dedi Psykhe.

"İyi" dedi Eros, "o halde beni iyi dinle: Bana kim olduğumu asla sorma. Benden asla kendimi sana göstermemi isteme. Bunları yapar mısın?"

"Evet" dedi âşık genç kız.

"Geceleri geleceğim sana" diye devam etti konuşmaya tanrı, "geceleri seveceğim seni. Gündüzleri canının çektiği her şeye sahip olacaksın, fakat beni asla göremeyeceksin. Bununla mutlu olabilir misin?"

"Evet" dedi âşık genç kız.

Gerçekten de böyle oldu.

Fakat kısa bir süre sonra gündüzleri canı sıkılmaya başladı. Biliyoruz ki, can sıkıntısı depresyonun ilk basamaklarından biridir, hatta depresyonun ta kendisidir.

Psykhe'nin cam korkunç derecede sıkılıyordu. Yavaş yavaş ölmeye benziyordu bu.

Bir gece kocasına dedi ki: "Lütfen, bir kerecik olsun yamma hava aydınlıkken gel, sadece bir kere. Gözlerimi kapalı tutacağım. Yemin ederim."

"Hayır" dedi Eros, "yemin ediyorsun, biliyorum ki yeminini tutmayı da istiyorsun. Fakat bunu başaramayacaksın. Gözlerini açacak ve beni görecekisin."

"Fakat o kadar yalnızım ki, yakında hasta olacağım" diye hıçkırıldı genç kız. "Hiç olmazsa kız kardeşlerimin beni ziyaret etmelerine izin ver. Onlar bana gündüzleri arkadaşlık edebilirler."

Eros onu uyarmaya çalıştı: "Kız kardeşlerin kocanın kim olduğunu soracaklar."

"Evet" dedi Psykhe, "bunu soracaklar hiç şüphesiz. Çünkü beni seviyorlar ve durumumun nasıl olduğunu bilmek isterler. Fakat onlara hiçbir şey söylemeyeceğim. Ağzımdan tek kelime bile çıkmayacak."

Sonunda Eros karısının isteğini kabul etti.

Olimpos'a giderek Apollon'u buldu: "Sana ve Zephyros'a bir kez daha ihtiyacım var."

Apollon, Batı Rüzgârı Zephyros'a Psykhe'nin kız kardeşlerini buldukları yerden alarak, büyük zeytin korusunun sonundaki saraya taşınmasını emretti.

Ve Zephyros bunu yaptı.

Sarayın görkemi ve güzelliği karşısmda kız kardeşlerin dilleri tutulmuştu: Bizim güzel kız bu defa turnayı gözünden vurmuş, dediler ve başlarını salladılar.

Niye başlarını salladıkları ise birçok anlama çekilebilir. Evet, onun için seviniyoruz, anlamına gelebilirdi mesela. Ya da şu anlama gelebilirdi: zaten başka ne beklenirdi ki, onun için sevinmiyoruz, onu kıskanıyoruz.

Kız kardeşler yemeklerden tattılar, divanların rahatlığını kontrol ettiler. Her şeyi çok beğeniyorlardı. Zaten beğenilmeyecek gibi de değildi hiçbir şey.

Psykhe mutluordu. Her gün kız kardeşlerine hediyeler veriyordu ve her hediye bir öncekinden daha değerli oluyordu.

Kız kardeşler birbirlerine şöyle dediler: "şuraya bak! Bizim düşündüğümüzden çok daha fazla şeye sahip, bizim düşündüğümüzden çok daha büyük bir balık yakalamış! Sahip olduğu şeylerle kıyaslanırsa, bize verdiği hediyeler hiç de fazla sayılmaz."

Ve sonra kız kardeşlerin en büyüğü hepsinin ortak düşüncesini dile getirdi: "Bizim şanslı Psykhe'nin sevgilisi kim bilir ne kadar yakışıklıdır!"

Ortanca kız kardeş de şöyle fısıldadı: "Belli olmaz! Belki de tam aksidir, suratına bakılmayacak kadar çirkin birisidir."

Psykhe yanlarına geldiği zaman onu sorguya çekmeye başladılar.

"Kocan nasıl biri? Neye benziyor? Bize onu tarif et! Sana karşı nasıl? Anlat!"

Fakat Psykhe onların ısrarlarına aldış etmedi ve bir şey söylemedi.

Yani pek fazla bir şey söylemedi. Çünkü az bir şey söylemişti yine de.

"Henüz ben de görmüş değilim onu" dedi Psykhe. "Sadece gece karanlığında geliyor yanıma."

"Bak sen!" dedi kız kardeşlerin en büyüğü.

"Buna ihtiyacı mı var?" diye sordu ortancası.

Üçüncüsü kötü niyetini açıkça ortaya koyarak şöyle dedi: "Dikkat et! Eğer senden saklanıyorsa bunun bir sebebi de olması gerekir. Senin yerinde olsaydık ondan sakınırdık. Belki de çok çirkin birisidir, belki hastadır, belki de kötü niyetlidir. Hatta bir hayvan bile olabilir."

Kız kardeşler hikâyeler uydurmaya başlamışlardı. Yaşamları yokluk içinde geçmişti ve yokluk insanların yaratıcılığını artırır. Çok güzel olduğu için daima insanlardan uzak yaşayan, bu yüzden de onların yaşamları ve ruhları hakkında hiçbir bilgiye sahip olmayan zavallı Psykhe kız kardeşlerinin uydurduğu hikâyelere inanıyordu.

Kız kardeşleri ona şöyle diyorlardı: "Dikkat et Psykhe. Günün birinde kocan bir yılanı dönüştürecek. Önce seni hamile bırakacak, sonra da içine girerek yaşam meyveni yiyecek ve seni de öldürecek. Evliliğiniz mutlaka böyle son bulacak."

Psykhe'nin içini korku kaplamıştı: "Peki şimdi ne yapmalıyım?" diye ağlamaya başladı.

Sevgili kız kardeşleri ona şöyle dediler: "Bize güvenmelisin. Bize güvenmek istiyor musun?"

"Evet" dedi Psykhe.

"Peki" dedi kız kardeşler. "Başlayalım. Birinci soru: Geceleri ne yapıyorsunuz?"

Psykhe cevap verdi: "Geceleri mi? Her şey çok güzel.

Birbirimizi seviyoruz, sonra yan yana uzanıyor ve uykuya dahyoruz."

"Bak sen" dedi kız kardeşlerin en büyüğü.

"Demek öyle" dedi ortancası.

"O halde şöyle yap" dedi üçüncüsü. "Kocan uykuya daldığı zaman, bir yağ lambası yak ve onun yüzüne bak. Onu dikkatle incele! Onun kim olduğunu anlamaya çalış! Sana bir hançer vereceğiz. Eğer tehlikeli bir durum olursa kendini onunla savunabilirsin."

Psykhe ikna olmuştu. Kendisini o kadar ısrarla uyarılmış olan sevgilisi Eros'a güvenmiyordu artık.

Bir yağ lambası alarak yatağının altına sakladı. Eros uykuya daldığı zaman lambayı yaktı ve ona baktı.

Ve gördü ki, o çirkin olmak bir yana dursun, mutlak erkek güzelliğinin timsaliydi. Psykhe onun İhtiras Tanrısı olduğunu anlayınca bir an için irkildi. O an elleri titremiştir ve yağ lambasındaki kızgın yağın bir damlası Eros'un omzuna döküldü.

Eros uyandı ve oradan uçup gitti. Psykhe onu bir daha görmedi. Onu sonsuza dek kaybetmişti.

"Sizin yüzünüzden oldu" dedi kız kardeşlerine büyük bir üzüntüyle. "Benim kocam İhtiras Tanrısı Eros'tu. Onun için en yüksek dağa çıktım, onun için kollarımı iki yana açtım. Onun için gözlerimi kapatıp kendimi aşağı bıraktım. Onun için Batı Rüzgârı beni kollarına aldı. Ve şimdi de onu kaybettim."

Ve Psykhe ağlayarak oradan uzaklaştı.

Kıskanç kız kardeşler ise şöyle düşündüler: "Bak sen! Demek böyle oluyor. Bunu neden biz de yapmayalım?"

Ve onlar da en yüksek dağa çıktılar, kollarım iki yana

açtılar, gözlerini kapadılar ve kendilerini aşağıya bıraktılar.

Fakat Gül Parmaklı Şafak Eos ile Yıldız Burcu Astraios'un oğlu Batı Rüzgârı Zephyros, kız kardeşleri kollarına almadı.

Zavallı Psykhe: Önce güzelliği kendisine bir darbe indiriyor, hatta böyle bir şeyi kimse anlayamayacağı için, bundan şikâyetçi bile olamıyor. Soma da hayattaki tek sevgilisini, İhtiras Tanrısı Eros'u yitiriyor.

O zamandan sonra Psykhe sevgilisi Eros'u bulmak için dünyayı gezip dolaşmaya başlamıştı. Hem dünyayı, hem de tüm masal motiflerini dolaşıyordu.

Bakalım devamında ne olmuş: Psykhe arayışını sürdürürken günün birinde Aphrodite'in sarayına varmış. Tanrıçayı tanyamadığı için, ona burada biraz dinlenmesine izin verip vermeyeceğini sormuş. Aphrodite -güzel kızımızın çektiği acıların sorumlusu- onu tanımamış gibi davranarak elbette dinlenebileceğini söyledi, kim olduğunu, nereden gelip nereye gittiğini sordu, sonunda da sevgilisini bulmasında ona yardım edebileceğini söyledi.

"Sana yardım edeceğim" dedi ona, "fakat daha önce yapman gereken birkaç iş var."

Bir gece içinde bütün bir salon dolusu tahılın içindeki taşları ayıklamasını söyledi ona. Psykhe bunu başardı, çünkü Apollon ona yardımcı olmaları için bir karınca sürüsü göndermişti. İkinci iş olarak insan yiyen bir koyun sürüsünü kırpması gerekiyordu. Psykhe bunu başardı, çünkü Apollon sazlıkların hışırtıları arasından ona gerekli talimatları veriyordu.

Aphrodite son olarak Yeraltı Dünyası Irmağı Styx'den bir testi dolusu su getirmesini istemişti. Burada da bizzat Apollon kendisini bir kartala dönüştürerek testiyi doldurdu ve Psykhe'ye verdi.

"Bak sen" dedi Aphrodite şakırcasma, "sana üç iş mi yapman gerektiğini söylemişim?"

"Evet, üç" diye karşılık verdi Psykhe.

"Sanırım yanılmış olmalıyım" dedi Aphrodite. "Bunlara ek olarak bana Persephone'nin güzelliğinden bir sepet dolusu getirmeni istiyorum."

İşte çözülmesi imkânsız bir sorun! Persephone, Yeraltı Kraliçesi'dir. Onunla konuşan, ondan bir şey alan bir kişi, Hades'i bir daha terk edemez.

Fakat sevgilisinin hasretiyle yanıp tutuşan Psykhe, Aphrodite'in kendisinden istediğini yapmaya karar verdi. Yeraltı Dünyası'na gitmek üzere yola koyuldu ve Persephone'yi buldu.

Ve Persephone beklenenin tam aksine Psykhe'ye karşı son derece sevecen ve nazik davrandı, ona anlayış ve sempati gösterdi. Psykhe'nin kendisinden istediği bir sepet dolusu güzelliği bir an bile tereddüt etmeden ona verdi.

Fakat Psykhe'ye şunları söylemeyi de ihmal etmedi: "Bu sepeti kapalı tut ve sakın içine bakayım deme! Dediğimi yaparsan her şey iyi gider ve başına hiçbir şey gelmez."

Sepeti alan Psykhe tekrar yeryüzüne çıktı. Yürüdükçe yürüyor, fakat hiç kimse ile karşılaşmıyordu. Konuşacak kimse bulamadığı için canı korkunç derecede sıkılmaya başlamıştı.

Ansızın iğini dayanılmaz bir merak kapladı. Sepetin

içinde ne vardı acaba? Dayanamayıp kapağı yavaşça araladı ve o anda yere yığılarak sonsuza dek sürecek olan derin bir uykuya daldı.

İşte Psykhe'nin hikâyesi budur.

Fakat Apuleius hikâyeyi mutlu sonla bitirir. Onun eserinde Psykhe sonunda Eros'una kavuşur, çünkü yukarıdan olup bitenleri seyretmekte olan Zeus duruma müdahale eder ve sevenleri kavuşturur.

Romalı Apuleius bu arkaik hikâyeye biraz daha olumlu bir hava vermek istemişti herhalde. Fakat eski anlatıma göre Psykhe sonsuz uykuya yakalanmıştı. Eros'una kavuşamadı ve uykusundan asla uyandılmadı.

Alamut

Çizgiliforum.com

İNAKHOS

Sadece Huzur ve Barış İsteyen Biri -
Hakem Olmak Zorunda Kalan Biri -
Küçük ve Çirkin Bir Yaratık - Nefretin Kudreti -
Lanetlemek - Bir İnek - Gözyaşı Suları

Zeus tarafından bir ineğe dönüştürülen Hera rahibesi zavallı Io'yu hatırlıyor musunuz? Baştanrı onu kıskanç karısından saklamak istemişti. Bu hikâyeyi size bir kez daha anlatmak istiyorum, fakat başka bir görüş açısından, Io'nun babası inakhos'un görüş açısından.

İnakhos bir tanrıydı. Bir İrmak Tanrısı'ydı, daha doğrusu, bir cins İrmak Tanrısı'ydı. Belki de küçük ve önemsiz bir tanrıydı, hatta onun Apollon, Hermes, Ares veya Hephaistos çapında olmadığım kesin olarak söyleyebiliriz. Hayır, inakhos ölümsüzlerin seçkin tabakasına dahil değildi, Olimpos'a girmesine izin yoktu, dünyada onun için sunaklara armağanlar konmuyordu.

Babası erkek titan Okeanos, annesi de dişi titan Thetis'ti. Bu Thetis'i Akhilleus'un annesi olan Thetis ile karıştırmamak gerekir. Demek ki inakhos tanrılardan çok önce yaratılmış olan bir soyun evladıydı. Fakat yenik bir soy, şimdi iktidarda olan tanrılar tarafından korkunç bir savaş soması başları eğilen bir soy.

Bu nedenle Inakhos'u bir tanrı olarak adlandırmakta tereddüt ettim. O, titanların düşüşünden sonra ortaya çıkan ön-, ara- ve karma yaratıklardan biridir ki, bu yaratıklar mitolojiyi doldurmalarına rağmen, tanrılar ve mitograflar tarafından fazla önemsenmemişlerdir.

Prometheus kil ve kül kullanarak biz insanları yoğururken, -benim kişisel görüşüm- bu ön-, ara- ve karma yaratıkları model olarak kullanmıştır. Ne de olsa Prometheus da bir titandı, yaratıklarını neden kendi suretine göre biçimlendirmiş olmayasın ki? Fakat az sonra göreceğiz ki, Inakhos'un karakteri salt insansal bir özellik gösterir.

Inakhos barışsever bir kişiydi. Huzurlu bir ev ortamından başka arzuladığı hiçbir şey yoktu. Yarı kardeşi Melia ile evlenmişti, onunla birlikte huzur ve tevazu içinde yaşayıp gidiyordu. Melia ona iki erkek ve bir kız evlat doğurdu. İşte bu kızdı İo.

Çocukların en küçüğü olan İo, babasının en sevgili siydi.

Inakhos sık sık ayağa kalkarak şöyle derdi: "Bak, şu akan bizim ırmağımız. Henüz bir ismi yok, fakat günün birinde olacak. Ve bu da Argolis, bizim ülkemiz."

Kızı biraz büyüdüğü zaman, Inakhos sık sık onu elinden tutarak gezmeye çıkarıyordu.

Akşam olunca da şöyle diyordu: "Ülkemiz Argolis, bugün gördüğünün iki katı büyüklüğündedir. Henüz bir ismi olmayan, ama günün birinde kendisine bir isim verecek olan ırmağımız ise, bugün gördüğünün on katı uzunluğunda akar."

Inakhos'un bütün çabaları bir tek hedefe yönelikti. Hayatını huzur, memnuniyet, kanaatkârlık içinde asla ta-

salanmak, nefret etmek ve endişelenmek zorunda kalmadan ailesiyle beraber geçirmek.

Bu İnakhos tam cennetlik bir adamdı.

Ve işe bakın ki günün birinde İnakhos bir kavganın içine çekildi. Hera ve Poseidon arasındaki bir anlaşmazlığı çözmek üzere hakem olarak seçilmişti. Mesele şuydu: Gelecekte Argos ülkesine, yani Argolis'e hangisi sahip olacaktı?

"Ne?" diye sordu İnakhos. "Hangi ülkeden söz ediyorsunuz?"

"Argolis" dediler ona, "yoksa Argolis'i bilmiyor musun?"

"Elbette biliyorum" diye karşılık verdi İnakhos, "bu benim kendi ülkem. Benim kendi ırmağım bu ülkenin içinden akıyor. Şimdilik bir adı yok, ama pek yakında olacak."

"Görüyor musun?" dedi Hera. "Bu yüzden senin ideal bir hakem olacağını düşünüyoruz İnakhos."

"Fakat" diye kekeleydi İnakhos, "Argolis'in şimdiki sahibi olan ben, ileride orasının hanginize ait olacağına nasıl karar verebilirim ki?"

"Tamam işte" dedi Poseidon. "Buna senden daha iyi kim karar verebilir ki?"

"Bunu anlayamıyorum" dedi İnakhos.

"Fakat biz anlıyoruz" dedi Poseidon ve Hera bir ağızdan.

Olimpos'un iki tanrısı, İnakhos'un itirazını ciddiye almayı akıllarına bile getirmiyorlardı. Onlar ilk ve büyük tanrılar ailesinin üyeleriydüler ve dünyamn kalan kısmı onlara itaat etmek zorundaydı.

"Demek ki benim ırmağımı ve benim ülkemi elimden almak istiyorsunuz?" diye sordu İnakhos.

"Evet" dedi Hera, "bunu bu şekilde de adlandırabiliriz."

"Buna karşılık olarak da" dedi Poseidon, "sana gereken saygıyı gösterecek ve verdiğin hükme hiç itirazsız uyacağız."

"Bunu yapma!" dedi İnakhos'un karısı Melia.

"Fakat sonra ne olur?" diye sordu.

"Çekip giderler" dedi Melia.

"Gitmezler" dedi İnakhos:

"Göreceksin: İşe ülkemizi almakla başlayacak ve devamlı daha fazlasını isteyecekler" dedi Melia.

"Onlara ülkeyi gönüllü olarak vereceğim" dedi İnakhos, "o takdirde memnun olup başka bir şey istemezler ve bizi rahat bırakırlar."

"Onlar asla memnun olmazlar" dedi Melia. "Tanrılar asla memnun olmazlar."

Melia yerden göğe haklıydı. İnakhos'un bunu fark etmesi için aradan uzun süre geçmesi gerekecekti.

İnakhos kararını Hera lehine verdi. Evet, ırmağından ve ülkesinden feragat etti. Ne yapalım, diyordu kendi kendine, ailemle birlikte burada oturmaya devam edebileceğim müddetçe, ırmak ve ülkenin resmi olarak bana ait olmaması ne fark eder ki?

Kararını Hera lehine vermişti, çünkü henüz küçük bir çocukken onun bir kere başını okşadığını hatırlıyordu. Elbette ki Hera bunu çoktan unutmuştu. Fakat İnakhos çok iyi hatırlıyordu.

Poseidon ise onun başını hiç okşamamıştı. Arzusu gerçekleşmeyen Denizler Tanrısı çok öfkelenmişti.

Şüphesiz İnakhos erinden geldiğince özür dilemeye çalışmıştı Poseidon'dan: "Acaba kaybını telafi etmek için sana bir tapmak inşa etmeme izin verir misin?"

"Hayır" dedi Poseidon, "tapmağın zerre kadar olsun çekmiyor ilgimi."

"Ya da belirli zamanlarda tekrar edilecek ayinler düzenlesem?"

"Ayinlerin ilgimi daha da az çekiyor."

Poseidon son derece bozulmuştu. Argolis'in tüm suyunu geri almaya karar verdi.

İnakhos ve ailesi için yaşam artık zorlaşmıştı. Uzaklardan su taşımak ve suni kanallar inşa etmek zorunda kalıyorlardı. Çok ağır bir işti bu.

Fakat İnakhos eskisi gibi huzur ve güven içinde yaşamaya devam etmek istiyordu. Daha çok ve daha ağır çalışıyordu artık. Akşamları misafir kabul ediyor, elinde avamda olanları yolcular ve dilencilerle paylaşıyordu. Asla soygunculuk yapmaya kalkışmadı, oysa onun yerinde başka biri olsa bunu yapardı.

"Huzur" diyordu İnakhos. "Tek istediğim huzur. Nefret ne ekmeğimizi büyütür, ne de yumuşatır."

Böylece aradan yıllar geçti.

Soma Hera günün birinde oralara geldi. Belki de topraklarına şöyle bir göz atmak istemişti, belki de Argolis'in kendisine ait olduğunu çoktan unutmuştu.

"Memnun musun?" diye sordu İnakhos'a.

"Evet" diye karşılık verdi İnakhos ve bu yalan değildi.

"Dünyanın diğer kısımlarının da her zaman memnun olması gerektiğini düşünüyorsun, değil mi?"

"Evet" diye karşılık verdi İnakhos.

"Mesela ben" dedi Hera, "ben her zaman memnun değilimdir."

"Mesela bu aralar" diye devam etti Hera, "mesela bu aralar hiç memnun değilim. Benim için bir tapınak kurulmasını istiyorum. Bu işi sen üstlenir misin?"

"Sakın yapma" dedi Melia, İnakhos'un karısı. "Bir bahane uydur."

"İyi ama o zaman tanrıça bize öfkelenir" dedi inakhos.

"Ne fark eder ki?" dedi Melia. "Nasıl olsa hayatımız daha fazla zorlaşamaz."

"Buna cesaret edemem" dedi İnakhos.

"Yapma" dedi Melia.

Ve İnakhos bir kez daha tanrıçanın isteğine boyun eğdi ve Hera adma bir tapınak inşa etti.

Tapınak bittiği zaman tanrıça, İnakhos'un yanma geldi: "Benim için çok güzel bir tapınak yaptın İnakhos. Seni ödüllendirmek istiyorum. Ne arzu edersin?"

"Hiç önemli değil, buna gerek yok" dedi İnakhos ve bu yalan değildi.

"Fakat ben sana bir şey hediye etmek istiyorum" dedi Hera.

"Sakın bir şey kabul etme" dedi Melia, İnakhos'un karısı.

"Tanrıların hediyeleri kabul edilmelidir" diye karşılık verdi İnakhos ve Hera'ya dedi ki: "Pekâlâ, canının istediği bir şeyi hediye et bana."

"Bu güzel tapınak karşılığında sana bir şeref bahşetmek istiyorum" dedi Hera. "Kızın İo'nun benim rahibem olmasını istiyorum."

"Ne rahibesi!" diye bağırdı İnakhos'un karısı Melia

öfkeyle. "Bizim kızımız evlenip çoluğa çocuğa karışmalı! O da bunu istiyor!"

İnakhos da Io'nun geleceği ile ilgili benzer düşüncelere sahipti. Fakat bir kez daha tanrıçaya karşı çıkmaya cesaret edemedi ve isteğini yerine getirdi.

Io, Hera rahibesi olmuştu.

Uzun zaman her şey yolunda gitti.

Sonra Io bir gece rüyasında Zeus'u gördü. En yüksek tanrı uyuyan kıza yaklaşmış, onu arzuladığını ve onunla yatmak istediğini söylemişti. En yüksek tanrıydı o, tüm yaratıklar onun iradesine uymak zorundaydılar.

Io korkuyla uyandı. Kalbi öyle bir çarpıyordu ki, bir daha uyuyamadı. Bir Hera rahibesi olan kendisinin, tanrıçasını aldatması isteniyordu, hem de onun kocası ile!

Io sabah olunca gördüğü rüyayı annesiyle babasına anlattı. "Şimdi ne yapmalıyım?" diye sordu onlara.

"Gördün mü başımıza gelenleri!" dedi Melia.

inakhos ise şöyle düşünüyordu: "Şimdiye kadar ailemizden hiç kimse Zeus'la ilgili rüya görmemişti. Bu tür rüyalarla hiç tecrübem yok. Gidip bir kehanete danışacağım-"

Kehanet Inakhos'a şöyle dedi: "Dikkatli ol, çok dikkatli ol! Eğer kendini ve huzurunu kurtarmak istiyorsan, inakhos, o takdirde kızın Io'yu ülkenden dışarı çıkar. Sizi terk etmeli! Onu bir daha asla görmemelisin! Yoksa huzurunu ebediyen kaçırmış bil!"

Kehanetin söyledikleri İnakhos'u derinden sarsmıştı, çünkü kızım çok seviyordu. Onu buradan göndermek, ailesini parçalamak istemiyordu.

"Kehanetin söyledikleri kimin umurunda" dedi Melia, inakhos'un karısı. "Kızımı hiçbir yere göndermem."

"Fakat kehanet dedi ki..."

"Kehanetten tanrılar konuştuğunu bilmiyor musun?" diye bağırdı ona Melia.

"Bunu kimse bilemez" diye karşılık verdi İnakhos. Onun için en önemli şey huzurdu ve bu yüzden kehanetin söylediklerini yerine getirmeye karar verdi.

"Gel" dedi İo'ya ve onu elinden tutarak Argolis sınırının dışına götürdü.

Ve olanlar oldu: İo, Zeus'un ihtirasından kaçamaz. Sonunda Baştanrı onu bir ineğe dönüştürür. Hera ona bir atsineği musallat eder, bu atsineği de İo'yu tüm dünya boyunca kovalar durur.

İo sonunda Kafkas Dağları'na kadar gelir ve orada Prometheus'a kaderinden şikâyet eder. Aiskhylos bize böyle anlatır.

Barışsever İnakhos'un basma talihsizlik çökmüştür bir kere.

"Oysa hayattan tek beklentim barış ve huzurdu" diye bağıran İnakhos, durup dinlenmeden saçını başını yolarak ağlıyordu.

"Senin hatan da bu zaten" diye karşılık verdi ona karısı ve ilk defa bir aile kavgası yaşadılar, hem de şiddetli bir kavga.

O andan sonra İnakhos sadece artık kendisine ait olmayan kurumuş ırmak yatağının yanında oturuyor ve durmaksızın ağlıyordu. Artık ne tarlaları sürüyor, ne de evin geçimiyle uğraşıyordu. Tek yaptığı oturup ağlamaktı.

Kuru ırmak yatağının yanında oturup ağlarken, küçük bir yaratığın topallayarak kendisine doğru gelmekte olduğunu gördü. Onun ne olduğunu anlayamamıştı. Bir

insanı andırır gibiydi, fakat belki de andırmıyordu. Eciş bücüş, kara kuru, ufacık bir kadını andırıyordu, fakat belki de andırmıyordu.

Bu yaratık aksayarak ona yaklaştı ve ince bir sesle sordu: "Burada ne yapıyorsun?"

inakhos cevap verdi: "Burada oturuyor ve acı çekiyorum."

"Bana bak: Ben de acı çekiyorum" dedi yaratık.

"Evet, ikimiz de acı çekiyoruz" dedi İnakhos.

Bu küçücük, kara kuru yaratık İnakhos'a dedi ki: "Bana dikkatle bak!"

Ve inakhos yaratığı her tarafından dikkatle inceledi.

"Belki de sen benden birazcık olsun daha az acı çekiyorsundur" dedi yaratık, "belki de beni azıcık, çok az da olsa kıskanıyorsundur."

inakhos cevap verdi: "Hayır, seni kıskanmıyorum."

"Kıskandığın hiç kimse yok mu?"

"Hiç kimseyi kıskanmıyorum."

"Bütün dünyada hiç kimseyi kıskanmıyor musun?"

"Bütün dünyada hiç kimseyi kıskanmıyorum."

"Fakat bu nasıl olur?" diye cırladı küçük yaratık. Sesinden derin bir umusuzluk okunuyordu. "Kötü durumda olan birisi, mutlaka başka birisini kıskanmalı."

"Hayır, ben hiç kimseyi kıskanmıyorum."

Yaratık sanki daha da küçülmüş ve sesi daha da incelmışti. Yine de konuşmaya devam etti: "Fakat senin mutlaka birisinden nefret etmen lazım. Sonunda mutsuz olmana birileri sebep olmadı mı?"

"Evet" dedi inakhos, "mutsuzluğumdan Zeus sorumlu, mutsuzluğumdan Hera sorumlu ve ben üzgünüm."

Yaratık işin peşini bırakmaya niyetli değildi. "Peki Zeus'tan nefret etmiyor musun?"

"Ondan nefret edemem ki" dedi İnakhos. "Baştanrı'dan kimse nefret edemez. Ben üzgünüm. Hepsi bu kadar."

Yaratık iyice büzüşüp iyice acınacak bir hale gelmesine rağmen, vızıldayarak konuşmaya devam etti: "İyi düşün İnakhos! Ruhunun derinliklerini araştır! En sevdiğin insanı elinden alan Zeus'tan azıcık da olsa nefret etsen, belki sana çok iyi gelir."

"Öyle mi dersin?" dedi İnakhos.

"Buna eminim" diye vızıldadı yaratık.

İnakhos bir süre düşündükten sonra aniden dedi ki: "Haklısın, söylediklerin doğru. İyice düşündüğüm zaman gerçekten de içimde Zeus'a karşı kötü düşünceler taşıdığımı fark ediyorum."

"Bak işte, gördün mü?"

İnakhos'un şaşkın bakışları altında yaratık büyüyüp güzelleşmeye başladı. Bu durum İnakhos'u iyice kıskırtmıştı.

"Evet, hatta biraz daha düşününce Hera'ya da kızmaya başladım, çünkü rahibesinin başına bir şeyler gelmemesi için dikkat etmedi."

Bunu gayet öfkeli bir sesle söylemişti. Yaratık bu arada giderek büyümeye devam ediyordu; parlak tenli, kırmızı yanaklı bir kadına dönüşmüştü artık.

"Devam et" diye sıkıştırdı onu yaratık, "konuşmaya devam et! Haydi, çabuk ol!"

Bunun üzerine İnakhos tüm çekincelerini bir yana bıraktı ve kalbinde biriken tüm zehiri kustu. Başlangıçta sa-

kin konuşuyordu, fakat sesi giderek daha yükseliyor, giderek daha öfkeli bir ton alıyordu. Sonunda Zeus ve Hera'ya hakaretler ve küfürler yağdırmaya başladı. Bu arada Poseidon'u da unutmamıştı tabii, çünkü ırmağım elinden alan ne de olsa oydu.

'Tanrılar her şeyimi elimden aldılar" diye bağırdı İnakhos.

Bu yaratık kimdi? Bu kadın kimdi?

Homeros onun hakkında şöyle der: "Onunla bir kez karşılaşan bir kimse, yakasım bir daha elinden kurtarmaz. Ufak tefek vücudu dev boyutlara ve güzelliğe ulaşır."

İnakhos'un karşısındaki yaratık Nifak Tanrıçası Eris'ten başkası değildi. Eris başkalarının nefret ve kıskançlığı ile beslenir, beslenecek nefret ve kıskançlık bulamazsa aç kalıp o ufak tefek, buruşuk bir yaratık haline gelir.

Homeros der ki, Eris, Peleus'la Thetis'in düğününde yere meşhur altın elmayı atarak Troya Savaşı'nın sebeplerinden birisini yaratmıştır. Savaş esnasında ise ölmekte olan askerlerin inlemelerinden başka bir şey işitmek istemiyordu.

İnakhos'un içinde nefret, kıskançlık ve fesatlık duygularım uyandıran Eris'in ta kendisiydi. İnakhos artık üzgün değildi, kızı İo'yu yitirdiği için de üzülüyordu. Zeus ve Hera'ya durmadan lanet okuyor, Poseidon'a ise hakaretler yağdırıp duruyordu.

Ve işe bak ki, gerçekten de ruhu huzur bulmuştu. Giderek güçlendiğini hissediyordu. Diyar diyar gezmeye ve insanlara vaaz etmeye başlamıştı.

"Başkalarına güvenmeyin, tanrılara ise hiç güvenmeyin" diyordu her gittiği yerde.

Eriş onu her gittiği yerde takip ediyordu. İnsanlar onu göremiyordu ama, o bu arada devasa bir büyüklüğe ve muhteşem bir güzelliğe ulaşmıştı.

"Peki benim durumum nedir?" diye sordu ona Eris günün birinde.

"Ne varmış durumunda?" diye cevap verdi İnakhos.

"Bana güveniyor musun?"

İnakhos bir süre düşündü. Ve sonunda dedi ki: "Hayır, sana da güvenmiyorum."

"Çok iyi" dedi Eris. "Bana güvenmen için sana ne vermeme istersin?"

"Senden hiçbir şey istemiyorum" dedi İnakhos. "Çünkü sana güvenmemin bana hiçbir faydası yok. Ben senden bir ödül istiyorum. İstedğim bu. Güzelliğini ve büyüklüğünü sadece ve sadece bana borçlusun. Eğer istersem seni hemen eski haline dönüştürebilirim."

"Haklısın" dedi Eris. "Peki, o halde benden ne istiyorsun?"

"Kızımı ne zaman geri alacağım?" diye sordu İnakhos.

Nifak Tanrıçası Eris, doğasmda yalan söylemek olan tek tanrısal varlıktır. Diğerleri yalan söylemeye ihtiyaç duymazlar."

"Peki, sana kızını geri vereceğim" dedi Eris. "Fakat önce tanrılara biraz daha lanet oku."

Ve İnakhos lanet okumaya devam etti. Zeus'a lanet etti, Hera'ya lanet etti, Poseidon'a lanet etti, tüm Olimpos'a lanet etti. Bunu yapmaya devam ettikçe Eris daha da güzelleşiyor, daha da büyü yordu.

Sonunda İnakhos artık dayanamayarak dedi ki: "Bu kadar yeter. Bu kadarıyla yetinmelisin."

Ve Eris cevap verdi: "Bu kadarı bana asla yetmez. Bilmelisin ki, ben hiçbir şeye asla yetinmem."

"İyi ama lanet okuyacağım kimse kalmadı ki" dedi İnakhos. "Yaşayan her şeye lanet okudum."

"Bu kadar yetmez" dedi Eris. "Biraz daha lanet okumalısın."

"Fakat lanet okumadığım hiçbir şey kalmadı" diye karşılık verdi İnakhos.

"O halde zürriyetini lanetle!" dedi Eris.

"Hayır, bunu yapmayacağım" dedi İnakhos. "Zaten tüm bunları kızımı geri almak için yapıyorum, bir de onu lanetleyecek halim yok ya!"

"O halde onun çocuklarını lanetle, torunlarını lanetle!"

"Hayır, bunu da yapmayacağım" diye bağırdı İnakhos. "Kızımı mutsuz edeceğimi mi sandın? Ben kendi çocuklarımı sevdiğim gibi, o da çocuklarım sevecek."

"O halde torunlarının çocuklarını lanetle" diye bağırdı büyük Nifak Tanrıçası.

Aralarında lanetleme konusunda sıkı bir pazarlık başlamıştı. Sonunda beşinci kuşak üzerinde anlaştilar. İnakhos şöyle düşünüyordu: Onlardan hiçbirini tanımayacağım nasıl olsa, onlardan birini tanıyacak olan birisini de tanımayacağıma göre, başlarma gelecek olanlardan bana ne!

Ve böylece hayattaki tek amacı huzurlu olmak olan İnakhos, kendi kanını lanetledi.

Bunun üzerine dünya kısa bir süre sonra ne hale geldi dersiniz? Dünya yerle bir olmuştu! Her tarafta kavgaya ve kıyamet vardı, taş üstünde taş kalmamıştı, bitkiler dikenlerini birbirlerine çeviriyordu, hayvanlar kavgaya tu-

ruşup birbirlerini ısınyordu, insanlar ise daha da kötü şeyler yapıyordu.

Ya Olimpos Tanrıları ne diyordu bu işe?

Zeus Olimpos'tan aşağı baktığı zaman, gördüğü manzara karşısında dehşete düştü: "Yeter! Bu rezalete bir son verilmeli artık!"

Ve Zeus dünyadaki hercümerci yatıştırması için İntikam Tanrıçalarından Tisiphone'yi aşağı gönderdi. Tisiphone cinayetlerin intikamını almakla görevliydi.

Zeus'un neden özellikle bu tanrıçayı gönderdiğini bilemiyoruz. Halbuki verdiği acılar çok şiddetli olmayan, fakat asla sona ermeyen Alekto'yu, ya da ihtisas alanı kalbe delik açmak olan Megaira'yı da rahatlıkla gönderebilirdi.

Tisiphone ne yaptı? Önce dünyadaki durumu şöyle bir inceledi ve tüm yaratıkların arasına büyük bir nifak sokulmuş olduğunu gördü. Bitkiler birbirlerine sırtlarını çeviriyor, hayvanlar birbirinden nefret ediyor, insanlar birbirlerine karşı sadece kin besliyorlardı.

Ve Tisiphone suçlunun İnakhos olduğunu gördü. İnakhos'un nefretinin sebeplerini araştırmak akbna bile gelmemişti. Bu nefret tohumlarını ekenin İnakhos'un kızı Io'yu kaçırıp bir ineğe dönüştürmesiyle bizzat Zeus obuası ve Poseidon'la Hera'nın da İnakhos'un ülkesiyle ırmağını elinden alarak suça iştirak etmeleri, onun hiç ilgilen-dirmemişti bile.

İntikam Tanrıçası Tisiphone birinci sınıf bir işkence uzmanıydı. Önce bir süre dünyada gezinerek karşısına çıkan her bitkiden bir yaprak kopardı, her hayvanın birkaç kılım yoldu, her kuştan birkaç tüy çaldı, her insamn deri-

sini çimdikledi, velhasıl karşısına çıkan her yaratıktan küçük bir parça koparttı. Bu parçalardan ise bir sicim eğirdi ve bu sicimi İnakhos'un kalbinin çevresine bağladı. Dünyanın tüm nefreti, tüm nifakı, tüm kıskançlığı, tüm kötü düşünceler, kısaca: dünyadaki tüm kötülükler İnakhos'un kalbini sıkıştırmaya başladı.

Böyle bir işkenceye hiçbir yaratık dayanamazdı. İnakhos kendisini ırmağına attı, fakat içinde su yoktu. Poseidon uzun süre önce suyunu geri almıştı. Ve İnakhos kupkuru, sert taşların üzerine düştü.

Artık Zeus'un içinde bile bu zavallı adama karşı acı-maya benzer bir şeyler beUrmıştı.

"Onun için bir şeyler yapmahyız" dedi karısı Hera'ya.

"O halde yapsana bir şeyler" dedi Hera.

"Onun derdi tam olarak ne ki?" diye sordu Zeus.

"Derdı kendisinden başka bir şey değil" diye cevap verdi Hera.

Zeus, İnakhos'u dönüştürdü. Bu akla pek yakındır. Eğer birisi kendisinden şikâyetçiyse, onun başka birisi olmasını sağlamak iyi bir çözümdür.

"Öyleyse o bundan sonra bir ırmak olsun" dedi Zeus. "Kendi yurdunun ırmağı olsun! Kendi ırmağının tanrısı olsun."

Kendi yurdunun ırmağının hiç suyu yoktu ki! Poseidon yıllar önce suyunu geri almıştı. Fakat bu Zeus'u pek ilgilendirmemişti. İnakhos'u kurumuş bir ırmak haline, daha doğrusu bir ırmak kavramı haline dönüştürdü. Ne gerçek dışı, ne akıl almaz bir varoluş!

Günün birinde hâlâ bir inek biçiminde olan ve hâlâ Hera'nın atsineği tarafından kovalanmakta olan İo, kuru-

muş ırmağın kenarına geldi. Ve akıl almaz varoluşuyla orada yatan babasını görür görmez tanıdı.

Io babasını tanımişti tanınmasına, fakat onunla anlaşamıyordu. Sonunda toynağıyla basma gelenleri yere yazmayı akıl etti.

Bunun üzerine inakhos ağlamaya başladı, gözyaşları kurumuş ırmak yatağım doldurmaya başlamıştı. İnakhos'un kalbi artık nihayet huzur bulmuştu.

Io ise dünyayı dolaşmaya devam ederek sonunda yaşlı ve çirkin üç kadın olan Graialarm ülkesine geldi. Yaşlı ve çirkin kadınlar İo'nun haliyle alay ettiler.

"Şuraya bakın! Bu kadar büyük bir hayvan, ufacık bir atsineğinden nasıl kaçıyor!" dediler birbirlerine.

Tam bu anda atsineği İo'nun sırtım soktu. İo can acısıyla Graiaların üzerinde tepinmeye başladı, toynaklarının darbeleriyle onların dişlerini ve gözlerini yerinden söküp attı.

O zamandan sonra Graialarm sadece bir tek dişleri ve bir tek gözleri kalmıştı. Perseus onların yamna geldiği zaman bu tek dişi ve tek gözü de ellerinden almıştı. Fakat bu başka bir hikâyenin konusudur...

Io sonunda Mısır'a geldi. Artık takati kalmamıştı ve daha ileri gitmek istemedi.

"Yeter artık" dedi kendi kendine. "Burada ölmem icap etse bile, daha üeri gitmeyeceğim."

Bu sözleri işiten Zeus ve Hera'nın içleri acımayla doldu, göz ucuyla birbirlerine baktılar ve tüm bunlara Nifak Tanrıçası'nın sebep olduğunu anladılar.

"Her şeye rağmen rahibem Io'ya rüyasında görünmen hiç de hoş değildi" dedi Hera.

Zeus ise şöyle dedi: "Ne yapayım, kadınlarla, su perileriyle, tanrıçalarla birlikte olmaktan çok hoşlanıyorum. Fakat buna içimdeki yaratma arzusunun sebep olduğunu sen de biliyorsun."

Hera konuyu toplardı: "Bunu anlıyorum. Fakat bunu biraz daha gizli yapmana imkân yok mu - ya da en azından beni kıskandırmayacak bir şekilde? Hadi bakalım, Baştanrı sensin, aklına yapacak bir şey gelmiyor mu? Bir mucize falan işte..."

Zeus'un aklına bir şey gelmişti bile. Yavaşça İo'nun postuna dokundu. İnek bir anda tekrar bir kadına, hem de hamile bir kadına dönüştü. Hiç şüphesiz bir mucize.

Karnındaki çocuğun ismi Epaphos'du - yani "bir dokunuşla yaratılan." Hera bu durumdan hoşnut kalmıştı.

İo Mısır'a yerleşti ve ona bir tanrıça olarak tapınmaya başladılar. Artık Isis diyorlardı ona. Oğlu ise Apis olarak tapınım gördü.

Peki ya İnakhos'un başına neler geldi? - Onun kalbinin huzur bulmuş olduğunu söylemiştik. O, artık içinde göz yaşları akan bir ırmaktı.

Günün birinde ufak tefek, bumburuşuk, tozlu, ince dudakh bir yaratık ırmağın kenarına oturdu. "Susadım" dedi İnakhos'a.

Artık ırmak olan İnakhos dedi ki: "Benim suyumu içemezsin."

"Yo, yo, içebüirim" dedi yaratık ve ağızım şapırdatarak tuzlu sudan birkaç yudum içti. "Enfes bir tadı var!"

"Ne! Tuzlu suyun tadı enfes mi?" diye bağırdı İnakhos. "Tuzlu suyun tadı kimin hoşuna gidebilir ki?"

Bunun üzerine yaratık ona dedi ki: "Acı veren birisi beğenir tuzlu suyun tadını. Ben acı veren birisiyim. Beni tanımadın mı? Tanrıça Eris'im ben. Anlaşmamızı hatırladığım samyorum. Zürriyetinin beşinci kuşağım lanetlemiştin. Bu geçerli. Bu hâlâ geçerli."

İnakhos cevap verdi: "Hayır, bu geçerli değil. Bana yalan söyledin. Bana kızımı geri vermedin."

Bunun üzerine Eris dedi ki: "Bil ki, bir tanrıça bile yalan söyleyebilir. Fakat senin gibi bir varlığın ettiği yemin, her zaman geçerlidir. Zürriyetinin beşinci kuşağı yitik bir kuşak olacak, inan bana, yitik bir kuşak olacak..."

Alamut
Çizgiliforum.com

DANAOS KIZLARI

Mısır Sülalesi - Belos ve Agenor -
Çocukların Düşmanlığı - Yunanistan'a Kaçış -
Su Dolu Bir Mide - İhmal Edilen Gece Nöbetleri -
Hypermnestra ve Görevi - Lynkeus ve Görevi -
Düşmanın Yaklaşması -
Toplu Bir Düşün ve Toplu Bir Katliam

Zeus İo'ya dokunur dokunmaz uzun süredir bir inek olan , kız yeniden bir insana dönüşüverdi. Hatta hamile bir kadına.

Bir süre sonra İo bir oğlan doğurdu ve ona Epaphos ismini verdi. Ana-oğul Mısır'da uzun bir süre rahatsız edilmeden huzur içinde yaşadı. Fakat bir süre sonra onların birer tanrı oldukları ya da en azından tanrı dölü oldukları dedikodusu etrafa yayıldı. Herkes onlara saygı gösteriyordu. İnsanlar onların karşısında baş eğiyor, kapılarının önüne hediyeler bırakıyordu.

İo şöyle düşünüyordu herhalde: Oh, çok teşekkür ederim, bu yaptığınız gerçekten de tam bana göre! Çektiğim bütün bu acılardan sonra bana bir tanrıça olarak saygı gösterilmesine hiçbir itirazım yok doğrusu.

İnsanlar ona İsis ismini verdiler, oğluna da Apis. - Herodot bize bunun böyle olduğunu söylüyor.

Apis bir Mısır tanrısıydı, bir Boğa-Tanrı. Onu ülkenin kralı yaptılar ve Nil kızlarından biri olan Memphis ile evlendi. Apis yeni bir şehir kurdu ve ona karısının ismini verdi.

Apis ve Memphis'in evliliklerinden Libya isimli bir kızları dünyaya gelir. Kuzey Afrika'nın büyük bir kesimi bugün bile onun ismini taşımaktadır. Libya Denizler Tanrısı Poseidon ile birleşerek ona iki oğul doğurdu: Belos ve Agenor.

Artık İnakhos'tan somaki dördüncü kuşağa ulaşmış durumdayız. Atalarımın laneti henüz etkisini göstermemişti. Özellikle Belos ve Agenor tanrıların sevgili kullarıydı. Yunan Söylence Dünyası'mn büyük bir kısmının cediti âlâsı olmuşlardır.

Agenor, Europa'nın babasıydı. Zeus tarafından Girit'e kaçırılan Eoropa ise, Minos'un annesi oldu. Girit Söylence Çemberi • Minos'la birlikte başlamaktadır. Agenor'un oğullarından biri olan Kadmos, Thebai şehrini kuracaktır. Ödipus da onun torunlarından biridir.

Belos'un ise iki oğlu vardı: Danaos ve Aigyptos. İkisi de son derece savaşçı sülalelerin kurucusu olmuştur.

Şimdi size Danaos ve Aigyptos'dan söz etmek istiyorum.

Aigyptos ve Danaos, saf ve dolaysız nefretin mucitleri olmuşlardır. İnakhos'un laneti Aigyptos ve Danaos'ta olanca şiddetiyle açığa çıkmıştır. Onlar, beşinci kuşaktır.

Denildiğine göre o ikisi henüz ana karnındayken bile birbirlerinden nefret ediyorlarmış. Birbirlerinin suratlarını

görmek istemedikleri için, rahmin içinde bile birbirlerine sırtlarını dönüyorlarmış. Her hareketleri annelerinin korkunç acılar çekmesine neden oluyormuş. Doğum vakti yaklaştığı zaman ise, kimin önce dışarı çıkacağı konusunda tartışma çıkmış aralarında. Elbette ki ikisi de dünyaya ilk gelenin kendisi olmasını istiyormuş.

Danaos ve Aigyptos bir süre sonra güçlerinin denk olduğunu anlamışlar ve bakmışlar ki ikisi de dünyaya ilk olarak gelemeyecek. Bunun üzerine ana karnında stratejilerini değiştirmeye karar vermişler.

Artık ikisinin de amacı dışarı ilk çıkan olmak değilmiş, aksine ikisi de tüm güçleriyle diğerine zarar vermeye çahşmaya başlamış. Saf ve dolaysız nefret budur işte. Bu nefretin amacı kendisine çıkar sağlamak değil, aksine diğerine zarar vermektir.

Anneleri acıdan çığlık çığbğa bağıryormuş. Sonunda Danaos ve Aigyptos'u çıkarmak için karmın kesmekten başka bir çare bulamamışlar. Her ikisi de aynı anda çıkmış dünyaya, ikisi de diğerine bir an olsun öncelik tanımamış.

Fakat anneleri ölmüştü. İki kardeş tüm çocuklukları boyunca birbirlerinden ayrı yaşadılar. Böyle olması gerekiyordu. Onları önce ayrı odalara yerleştirdiler, fakat oğlanlar kapıları kırarak birbirlerinin üzerine saldırdılar. Bunun üzerine onları şehrin farklı semtlerine yerleştirdiler. Fakat geceleri evden gizlice sıvışarak pazar yerine gidiyor ve ağzılarını burunlarını kan içinde bırakana kadar birbirleriyle dövüşüyorlardı.

Sonunda birini ülkenin batı ucuna, diğerini de doğu ucuna yollamaktan başka çare bulamadılar.

Babalan Belos onların birbirleriyle asla iyi geçineme-yeceklerini anlamıştı. Ölümünden soma ortak bir yöne-tim boş bir hayalden ibaretti. Belos aslında büyük ülkesi-ni bölmek istemezdi, fakat başka bir seçeneği yoktu.

Olası bir miras kavgasının önüne geçebilmek için de, henüz hayattayken ülkesinin Arabistan bölümünü Aigy-ptos'a, Libya bölümünü ise Danaos'a bıraktı.

Ve bir müddet soma Belos öldü.

Hiçbir sınır tanımayan, hiçbir bahaneye gerek duymayan saf ve dolaysız nefretin varoluş nedeni, yine ken-disiydi. Böyle bir nefret asla otadan kaldırılamaz. Ne bir vasiyet, ne de bir anlaşma onu yatıştırabilir, ne de görüş-meler yoluyla yumuşatılabilir.

Danaos, Aigyptos'u altında görmek istiyordu, Aigy-ptos da Danaos'u altında görmek istiyordu. Hayır bu iki-sinin derdi krallık tacı değildi, servet değildi, mal-mülk değildi, şan ve şeref değildi, hatta dünya hükümdarlığı bile değildi. Danaos'un tek amacı Aigyptos'u yok etmek-ti, Aigyptos'un tek amacı ise Danaos'un hayatım zehir et-mekti.

Kardeşler arasındaki bu tür bir nefret Yunan Mitoloji-si'nde karşımıza sürekli olarak çıkmaktadır. Aklıma Atre-us ve Thyestes geliyor. Ödipus'un oğulları olan Eteokles ve Polyneikes'ten daha sonra söz edeceğim.

Aigyptos'un elli tane oğlu, Danaos'un elli tane kızı vardı. Ne oğulların, ne de kızların anneleri hakkında herhangi bir bilgiye sahip olmayışımız dikkat çekicidir.

Uzun yıllar huzur ortamı hüküm sürdü, insanlar ne-redeyse iki kardeş arasındaki nefretin unutulduğunu,

günlük koşuşturmaca arasında kaybolup gittiğini düşünmeye başlamışlardı. Ne büyük bir yanılğı!

Günün birinde Aigyptos, Danaos'un sarayına geldi. Danaos hem çok şaşırmış, hem de rahatsız olmuştu. Şayet kardeşim kendi rızasıyla saraya geldiyse, diye geçiriyordu içinden, kötü bir şey olacak demektir.

Fakat Aigyptos kardeşinin önünde saygıyla eğildi ve kendisini içeri almasını rica etti.

Danaos ona dedi ki: "Beni yanlış anlama, fakat aramızdaki nefreti henüz unutmuş değilim. Ne konuşacaksak burada, mavi gökyüzünün altında konuşalım, Zeus da konuşuklarımızın şahidi olsun."

Aigyptos dedi ki: "Zeus'tan saklayacak bir şeyimiz yok. isteğini kabul ediyor ve sana barış yapmayı öneriyorum. Benim elli oğlum, senin de elli kızın var. Onları evlendirmemizi teklif ediyorum. İyice düşün, senden bana hemen cevap vermeni istemiyorum."

Danaos dedi ki: "Seni evime davet edemediğim için kusura bakma. Şu ilerdeki çadırda konaklamamı rica edeceğim. Önerinin üzerinde iyice düşünmek istiyorum."

Birbirlerine iyi geceler diledikten sonra, yerlere kadar eğilerek birbirlerinden ayrıldılar. - Öyle değil midir, aralarında sınırsız bir nefret olanlar, birbirlerine çok kibar davranmazlar mı?

O gece Pallas Athena, Danaos'un rüyasına girdi.

Tanrıça ona **şöyle** dedi: "Kardeşin her zamanki açık nefretiyle buraya gelmiş olsaydı, sana şöyle derdim: Pekâlâ, onun karşısına çık! Onunla mücadele et! Fakat kardeşin buraya barışçı amaçlarla geldiği için, sana bir tek öğüt verebilirim: Hemen kaç buradan! Sakın vakit kaybetme! Herşeyini burada bırak! Çabuk ülkeni terk et!"

Danaos imanlı bir insandı, özellikle de Athena'ya olan imam çok büyüktü.

"Nereye kaçayım?" diye sordu tanrıçaya.

Pallas Athena cevap verdi: "Nefretinizin köklerinin bulunduğu yere."

Sözünü ettiği yer Yunanistan'm Argolis şehriydi. Büyükanneleeri İo oradan gelmişti. Danaos hemen o gece elli kızım da yamna çağirttı.

Tanrıça Pallas Athena'nın kimlere ve neden sempati duyduğu bizi sık sık şaşkınlığa uğratmaktadır. Zaten bir süre daha şaşırmaaya devam edeceğiz. Aslında yaptığı seçimler genellikle hoşumuza gitmektedir. Örneğin Odyssesus'a yardım etmesinin gerekçelerini çok iyi anlayabiliriz. Ya da Argos gemicilerinin lideri olan Jason'a - ne de olsa son derece çekici bir erkek.

Fakat bazen tanrıçanın keyfi bizim için son derece anlaşılmaz olabilir. Mesela biz Pallas Athena'nın Danaos yerine Aigyptos'a yardım etmesini daha çok isterdik, fakat kardeşler arasındaki böyle bir nefrette taraf olmak bize daha da garip ve açıklanamaz gelmektedir.

Tanrıçanın canı öyle istemiş işte! Ve tanrısal istekler bazen tehlikeli olabilir, bunu Prometheus öğretmişti bize.

Sonuç olarak, Pallas Athena bu anlaşmazlıkta taraf olmuştu. Danaos'un deniz yoluyla Yunanistan'a gitmesini sağlamıştı. Danaos'un ve elli kızının yardımcısı ve koruyucusu olmuştu.

Danaos ve kızları sonunda Yunanistan'a ulaştılar, Argos yakınlarında demir attılar. Çok susamışlardı. İnakhos Irmağı'nın suyundan içmek istediler, fakat ırmağın suyu

tuzluydu. Bunlar inakhos'un kızı io'nun ardından döktüğü gözyaşlarıydı.

Danaos, kızlarının en genci olan Amymone'yi su aramakla görevlendirdi.

Amymone çok becerikli ve yetenekli bir avcıydı, aynı zamanda içme suyunu koklayarak bulabilmek gibi çok özel bir yeteneğe de sahipti. Böylece Amymone ormanda etrafı koklayarak dolaşmaya başladı.

Ve bir süre soma su kokusunu aldı, burnu ona diyordu ki: Şuradaki çalılığın arkasında su var. Mızrağımı havaya kaldırarak yere sapladı, çünkü suyun yerden kaynamasını sağlamak istiyordu.

Fakat mızrağım sapladığı yerde bir kaynak yoktu. Çalılığın arkasında sadece bir satir uyuyordu.

Amymone'nin mızrağı satirin karnına isabet ermişti. Fakat satirin postu öylesine keçeleşmiş ve öylesine sertleşmişti ki, mızrağın ucu onu delip geçememişti.

Bu satir -ismini kimse bilmez- aylığın tekiydi, fakat oldukça kurnaz bir aylaktı. Öğleyin kendisini köylülere yemeğe davet ettirmiş ve bol miktarda tuzlanmış balığı midesine indirmişti. Soma da korkunç bir susuzluğa kapılmıştı tabü. Zavallı ne de olsa biraz aptaldı, susuzluğunu dindirmek üzere bir çanak balı tepesine dikivermişti. İçtiği bal onu daha da susatmış, susuzluğu dayanılmaz bir hal almıştı. O kadar susamıştı ki, başının üzerinden geçmekte olan bir fırtına bulutunu yakalayarak tümünü içmiş, midesini su dolu bir tulum gibi şişirmişti.

İşte şimdi de bu şiş karnıyla çalının arkasında yatıyordu. Amymone'nin kokusunu aldığı su buydu.

Mızrağın sivri ucunu kamında hisseden satir hemen

uyanmış ve karşısında Amymone'yi görünce üzerine atlayarak ona tecavüz etmek istemişti. Öğle uykusuna son vermek için güzel bir fırsat, diye düşünüyordu. ,

Amymone su koklayabiliyor ya da çok iyi mızrak atabiliyordu, fakat çebk gibi vahşi satir kollarına karşı koyabilecek durumda değildi. Çığlıklar atarak yardım çağır-maya başladı.

Tesadüfen Poseidon da o yakınlarda bulunuyordu. Elinden kaçırdığı fırna bulutunu aramakla meşguldü. O Suların Tanrısı'ydı, hem yerde akan ve çağlayan, hem de havada uçan Sularm Tanrısı.

Poseidon Amymone'nin çığlıklarını işitti, koşarak oraya gitti, zavalb satiri tarih sahnesinden sildi ve kızı kurtardı.

"Teşekkür ederim" dedi Amymone.

"Yeterli değil" dedi Poseidon.

"Daha ne yapayım?" diye sordu kız.

Poseidon ne istediğini söyledi.

"Sen kimsin?" diye sordu Amymone.

Poseidon kim olduğunu söyledi.

Amymone o keçe postlu satir yerine elbette ki Denizler Tanrısı'yla birlikte olmayı tercih ederdi. Poseidon'a sarıldı ve yere uzandılar.

Denildiğine göre Poseidon canı istediği zaman çok iyi bir âşık olabüirmiş, Amymone de ondan çok hoşlanmış.

Poseidon kızın kendisine sunduğu hizmet karşılığında üç dişli çatahını en yakın kayaya saplamış ve kayadan pırl pırl bir içme suyu fışkırmaya başlamış.

Taze, tatlı içme suyu az ileride inakhos Irmağı'na karışmış ve ırmağın acı suyunu bile tatlaştırmış.

Danaos ve kızları nihayet içecek suya kavuşmuşlardı. Toprak yeşillenmişti. Artık bir ırmak olan İnakhos ise, lanetinin son bulduğunu düşünerek çok seviniyordu.

"Bu ülke" dedi Danaos kızlarına, "artık bizim yeni vatanımız olsun."

"Peki ya Libya'daki krallığımız ne olacak?" diye sordu kızları.

"Orasını unutun" diye karşılık verdi Danaos.

"Fakat" dedi kızlar, "oranın hükümdarıydık biz. Sözümler dinleniyor, bize saygı gösteriliyordu. Soyumuz sopumuz kutlu idi. Burada ise habimiz ne olacak?"

"Burasının da hükümdarı olacağız" dedi Danaos. "Burada da soyumuz sopumuz kutlanacak."

Danaos haklı mıydı? Evet, bir süre sonra haklı olduğu ortaya çıktı. İlyada'yı okuduğumuz zaman, Danaos'un kendine olan güveninin boşa olmadığını göreceğiz. Homeros, Troya önlendeki Yunanlıların tümünü Danaolar olarak adlandırır. Bütün Yunanistan halkı ismini Danaos ve kızlarından almıştır. Fakat bu onların yaşamlarının mutlu olduğu anlamına gelmez.

Danaos ve kızları, Yunanistan'da Aigyptos ve elli oğlunun şerrinden güvende olduğunu düşünüyorlardı. Fakat buna rağmen daima tetikteydiler. Danaos çok iyi biliyordu ki, kardeşi Aigyptos nefretini dindirmediği sürece onlara asla rahat vermeyecekti.

Danaos sürekli olarak kızlarını karşısına alıp onlara öğüt veriyordu: "Unutmayın! Burada geçici olarak kalmayacağız. Tekrar kaçmak zorunda kalmak istemiyoruz. Burası bizim ülkemiz. Dikkatli olun."

Sürekh olarak nöbet tutuyorlardı. Normal bir hayat

değildi sürdükleri. Danaos'un kızları gün boyu tarlalarda çalışıyor ve ev işleri yapıyor, gece olunca da nöbet tutuyorlardı.

Fakat bu arada kızları büyümüş ve evlenmişti, en azından bir kısmı evlenmiş ve çoluk çocuğa karışmıştı. Kendi aileleri vardı. Kuzey Afrika'daki olaylar epey uzakta kalmış ve anılar gitgide donuklaşmaya başlamıştı.

Kızların pek de az olmayan bir kısmı diyordu ki: "Babamız epey yaşlandı. Onu anlıyoruz, nefretini unutmamasına imkân yok. Fakat bu esas olarak onun nefreti. Bizim bu nefretle ne ilgimiz var ki? Tüm hayatımızı bu nefrete göre düzenlememizi nasıl bekleyebilir ki? Bizim kendimize ait bir hayatımız ve bu hayatı dilediğimiz gibi yaşama hakkımız var."

Giderek daha ihmalkâr davranıyorlardı. Gece nöbetlerini tutmaya giderken yanlarında yiyecek, içecek, yastık ve yorgan götürüyorlardı. Bir süre sonra evden dışarı bile çıkmamaya başladılar.

"Köpeklerimizi dışarıda bıraksak yeterli olmaz mı?" diye soruyordu kızlar ve cevabını kendileri veriyordu. "Elbette olur, bundan böyle sadece köpeklerimizi dışarıda bırakalım."

Kızlardan sadece biri babasına tümüyle bağlıydı. Bu kızın ismi Hypermnestra'ydı. Kendisi Danaos'un en büyük kızıydı.

Hypermnestra kardeşlerine durup dinlenmeksizin öğütler veriyordu: 'Tehlike henüz atlatılmış değil. Amcamız yaşadığı müddetçe tehlike içindeyiz demektir. Babamızın yanında olmalıyız. Babamızın düşünceleri boş birer kuruntu değil.'

"Evet, evet, haklısın, fakat..." diyordu kız kardeşleri.

Bu sözlerden sonra birkaç gece ciddi nöbet tutuyorlar, fakat sonra yine yanlarında yiyecek, içecek, yastık ve yorgan götürmeye başlıyorlardı.

Ve sonunda yine diyorlardı ki: "Boş ver, köpekler yeterli olur..."

Hypermnestra ise hiç taviz vermiyordu. Kardeşleri gevşedikçe o ser deşiyor du. Babalarının nefretinin fanatik bir temsilcisiydi.

Kız kardeşler Hypermnestra ile alay etmiyorlardı, hayır, bunu gerçekten de yapmıyorlardı. Dedikleri sadece şuydu: "Hypermnestra'ya ne kadar yazık! Babamıza olan bağlılığı aslında hiç de içten değil. Onun kimsesi yok, bütün mesele de bu. Ne bir kocası var, ne bir sevgilisi var, ne de çocukları var. Sahip olduğu tek şey amcamıza karşı duyduğu nefret. Yaşamının tüm amacı bu ve bu amaç ona ait değil. Kendisinin hayatta hiçbir amacı yok. Oysa bizim ailelerimiz var ve yaşamımızın amacını ve anlamını kendimiz belirledik."

İşte böyle konuşuyorlardı.

Hypermnestra bakire kalmak istiyordu. Evet, bu dünyadaki tek amacı, babasının yanında muhafız olarak kalmaktı. Nöbet tuttuğu tüm geceler buna yemin ediyordu.

"Benim görevim bu" diyordu kendi kendine. "Ancak babamın düşmanlarının tümü yok edince kendim için zaman ayırabilirim."

Ve gecelerden bir gece Hypermnestra her zamanki gibi nöbet başında tarlaları beklerken, uzaklardan genç bir adam kendisine doğru yaklaştığını gördü. Bu ola-

ğandışı bir şey değildi. Fakat bu genç adam Hypermnest-
ra ile konuşmaya başladı. İşte olağandışı olan buydu.
Çünkü civardaki herkes Danaos'un bu sert kızını tanıyor-
du ve bugüne kadar kimse onunla konuşmaya cesaret
edememişti.

"Görüyorum ki" dedi genç adam, "yıldızları gözlü-
yorsun."

"Evet, bunu yapıyorum" dedi Hypermnestra.

Ve yıldızlar üzerine sohbet etmeye başladılar.

Genç adam yıldızlar üzerine çok şey biliyordu.
Hypermnestra'nın taramadığı yıldızların isimlerini teker
teker sayıyordu. Hypermnestra ise bu yıldızların isimleri-
ni aklında tutuyordu. Bunlar, Arapça isimlerdi.

Ertesi gece aynı genç adamın yolu bir kez daha oraya
düşmüştü. Ve diğer geceler de buluşmalar sürüp gitti.

"Senin neyin var?" diye soruyordu kız kardeşleri ona
gündüzleri. Çünkü daha önce Hypermnestra'nın gülüm-
sediğini asla görmemişlerdi. Fakat artık gülümsüyordu.

"Neyim varmış ki?" diye cevap veriyordu onlara.

"İstersen içimizden birisi bu gece senin yerine nöbet
tutsun" diyordu kız kardeşleri.

"Hayır" diyordu Hypermnestra.

Ateşli bir aşk Hypermnestra'yı korkutabilirdi. Fakat
genç adam ona büyük bir saygıyla yaklaşıyordu. Bu da
kızın çok hoşuna gidiyordu. Gündüzleri sabırsızlıkla bek-
liyordu gece olmasını.

Böyüce haftalar boyu her gece buluştular ve araların-
daki samimiyet giderek arttı. Hypermnestra zaten kalbiy-
le hissettiklerini kendisine de itiraf etmek zorunda kal-
mıştı. Bu genç adamı seviyordu.

"Adın ne?" diye sordu ona sonunda.

"Adım Lynkeus" diye karşılık verdi genç adam.

"Seni daha önce buralarda hiç görmedim" dedi Hypermnestra. Ve aceleyle ekledi: "Bunun fazla bir anlam taşımadığım bilmehsin. Bugüne kadar çevremdeki dünyayı pek az algılayabilmişim."

"Zaten beni daha önce görmüş olman mümkün değil" dedi Lynkeus, "çünkü ben buralardan değilim."

Bir görevi yerine getirmesi için çok uzak bir ülkeden gönderilmiş olduğunu anlattı Hypermnestra'ya. Fakat bu görevin ne olduğunu ona anlatmasına imkân olmadığını söyledi. Yüreğini sıkan, çok zor bir görev olduğunu belirtti sadece.

Hypermnestra da aynı şeyleri söyledi: "Ben de çok zor bir görevi yerine getirmekle yükümlüyüm ve bu görevin ne olduğunu ben de sana söyleyemem."

Bu arada Hypermnestra'nın kız kardeşleri onun geceleri bir adamla buluştuğunu öğrenmişlerdi. Hepsi de buna çok seviniyordu. "Huyu suyu biraz yumuşar belki" diyorlardı.

Hypermnestra'ya ise şöyle dediler: "Senin geceleri bir adamla buluştuğunu biliyoruz ve bu bizi çok sevindiriyor. Bak, biz de babamızı çok seviyoruz ve onun için her şeyi yaparız. Bize vereceği kesin bir emri duraksamadan yerine getiririz. Fakat o bile artık gece nöbetlerini tutmamıza gerek olmadığını söylüyor. Onun bile amcamıza olan nefreti sönmeye başlamış. Zaten vakti gebp geçiyordu bile! Artık sen de kendi hayatını yaşamalısın!"

Hypermnestra evlenmeye karar verdi. Lynkeus ile bir anlaşma yapacaktı. Sadece bir gece daha nöbet tutaca-

ğım, diye düşündü, sadece bir gece daha. Ve bu gece ona teklifimi yapıp ondan söz alacağım.

Fakat o gece Lynkeus gelmedi.

Hypermnestra ay ışığının vurduğu tarlalara bakarak onu bekledi. Ve bu esnada daha önceki yaşantısından pişmanlık duymaya başladı. Ne büyük bir hata yapmışım, diye düşünüyordu. Kız kardeşlerim haklıymış. Ya Lynkeus bir daha gelmezse ne yapacağım?

Ansızın derin bir uğultu duydu. Ay ışığında ufukta kalkan bir toz bulutu gördü. Ve yaklaşan koca bir orduyu. Amcası Aigyptos'un ordusuydu bu, yanında elli oğlundan başka bin tane de asker vardı.

Hypermnestra hemen alarm verdi.

Danaos ve kızları üstün düşman güçleri karşısında çaresiz kalmıştı. Aigyptos ve oğulları şehri kuşattılar.

Soma da şehre bir elçi gönderdiler: "Aigyptos kardeşimle konuşmak istiyor."

Aigyptos şehre gelerek Danaos'a dedi ki: "Sana bir kez daha aynı teklifi yapıyorum. Sana ve kızlarına bir şey olmayacak. Benim elli oğlum, senin elli kızın var. Birleşelim! Kızların kocalarını ve çocuklarını yanlarından göndersinler. Benim oğullarım da karılarını ve çocuklarını yanlarından gönderecekler. Tekrar bir aile olalım! Her şeye baştan başlayalım! Çocuklarımız evlensinler!"

Avusturya İmparatorluğu bu tür bir dış politika için çok sonraları güzel bir deyim bulmuştu: Tu felix austria, nube! - Ey mutlu Avusturya, evlen!

Aigyptos'un da başka bir niyeti yoktu: "Krallıklarımızı birleştirelim ve gücümüzü evlilikler yoluyla mühürelim!"

Danaos bu teklifi kabul etmek istemiyordu. Düşünmek için biraz zaman istedi ve tanrıçası Pallas Athena ile karşılıklı bir konuşma yaptı.

"Teklifi kabul et" dedi Pallas Athena. "Fakat çok kurnaz ol."

Ve Danaos gerçekten de kurnazca davrandı. Kardeşine giderek teklifini kabul ettiğini söyledi. BirHkte toplu düğünün tarihini belirlediler.

"Bu da ne demek oluyor?" diye öfkeyle bağırdı Danaos'un kızları. "Kocalarımızı ve çocuklarımızı yanımızdan uzaklaştıracak mıyız? Bunu yapmayacağız!"

Danaos dedi ki: "Onun teklifini yalancılıktan kabul ettim. Kardeşimle savaşa tutuşursak yenileceğimiz kesin. Benim gücüm nasıl size dayamyorsa, onun gücü de oğullarına dayanıyor. O benim ülkemi gaspetti. Onun yüzünden vatanımdan kaçmak zorunda kaldım. Kızlarım! Benim öcümü alacak olan sizlersiniz. Aigyptos'un elli oğluyla evlenin, fakat gerdek gecesinde size şimdi hediye edeceğim saç iğneleri ile onların kalplerini deşin!"

Kızlar bu kadar ileri gitmek istemiyorlardı.

"Başka bir çözüm yolu yok mu?" diye sordular. "Gerçekten de bu kadar sinsice bir cinayet işlemek zorunda mıyız? Onlarla konuşmak mümkün değil mi?"

"Hayır, onlarla konuşmak mümkün değildir!"

Bunu söyleyen Hypermnestra'ydı. Tekrar tüm varlığıyla babasının yanındaydı. Şöyle düşünüyordu: İşte yerine getirmem gereken görev. Şöyle umut ediyordu: Görevimi tamamladıktan sonra Lynkeus benimle evlenecek ve rahatsız edilmeden mutlu bir hayat süreceğiz."

Danaos yalancılıktan kardeşinin teklifini kabul eder gi-

bi yapmıştı. Oğullar ve kızlar bir araya getirildiler. En küçük oğul en küçük kıza, bir sonraki oğul bir sonraki kıza verildi ve böyle devam etti.

En son olarak Aigyptos'un en büyük oğlu, Danaos'un en büyük kızının çadırına girdi.

Aigyptos'un en büyük oğlu Lynkeus'tu ve Danaos'un en büyük kızı Hypermnestra'ydı. Hypermnestra, Lynkeus'un babasının can düşmanının oğlu olduğunu anladı, Lynkeus da Hypermnestra'nın babasının can düşmanının kızı olduğunu anladı.

Fakat aralarındaki ilişki gerçek bir aşka dönüşmüştü. Hypermnestra babasının kendisine verdiği görevi yerine getiremedi ve iğneyi kırıp attı.

"Kaçalım buradan" dedi sonra Lynkeus'a.

Fakat Danaos'un kırk dokuz kızı, Aigyptos'un kırk dokuz oğlunu o gece kalbini deşerek öldürdü.

Gerçek bir katliamdı bu. Aigyptos'un oğullarının sel gibi akan kanları, neredeyse huzur bulmuş olan İnakhos Irmağı'na karıştı. Irmağın suyu tekrar içilmez olmuştu.

Ya Hypermnestra ve Lynkeus'un başına neler geldi? Bazıları onun sonradan Hypermnestra'nın kız kardeşleri tarafından öldürüldüğünü söylerler. Başkaları ise Lynkeus'un sonradan geri dönerek karısının kırk dokuz kız kardeşini öldürdüğünü öne sürerler.

Bana kalırsa Hypermnestra ve Lynkeus bir daha asla geri dönmediler. Sanırım gidip dünyanın herhangi bir ucuna yerleşmiş ve bu olay hakkında bir daha tek kelime bile etmemişlerdir.

Peki gerdek gecesi kocalarını öldüren kırk dokuz kız kardeşin kaderi ne oldu?

Katil oldukları için ölümlerinden sonra Tartaros'a atıldılar. O zamandan bu yana klasik eziyetlerden biri çektirilmektedir onlara. Evet, suyun içinde durduğu halde susuzluk çeken Tantalos ve bir kayayı sürekli olarak yüksek bir dağın tepesine yuvarlayan SisyphosTa birlikte, Danaos kızlarının eziyetleri de klasikleşmiştir: Saz sepetlerle bir yerden başka bir yere su taşımak zorundadırlar. Amaçlarına ulaştıkları zaman bakarlar ki sepetlerinde hiç su kalmamıştır. Tekrar geri dönüp sepetleri bir kez daha suyla doldururlar ve sonsuza dek böyle sürüp gider. Anlamsızlığa mahkûm edilmişlerdir.

İşte İnakhos'tan sonraki beşinci kuşak olan Danaos kızlarının hikâyesi budur.

Alamut

Çizgiliforum.com

ANTİOPE

Güzelliğin İktidarı - Çirkinliğin Büyüsü -
Nykteus'un Ölümü - Lykos'un Zulmü -
İkizlerin Doğumu - Dünyanın En Zalim Kadını -
Amphion ve Zethos - İkizlerin Zavallı Bir Kadınla
Karşılaşmaları - Kaçırılan Bir Fırsat

Bir zamanlar Nykteus isminde bir kral varmış. Kadmeia şehrinin kralıymış.

Kadmeia, kız kardeşi Europa'yı aramak üzere Afrika'dan Yunanistan'a gelen Kadmos tarafından kurulan bir şehirdir.

Bu Nykteus zevki selim sahibi bir adamdı. Sadece güzelliği, temizliği, ölçülü ve uyumlu olanı seviyordu. Tüm bu güzelliklerden en iyi anlayan insanın kendisi olduğuna inanıyordu. Kırık, dökük, çarpık, bozuk şeylerden nefret ediyor, öyle şeylerin yanında hasta oluyordu.

Nykteus'un savaştan da nefret ettiğini söylemekten ayrı bir zevk duyuyorum. Aynı şekilde insanların terlemelerine neden olan spor aktivitelerinden de nefret ediyordu. Her tür yarışmaya karşıydı. Hükümdarlığında her türlü kavga ve aşırı sevinç gösterileri hoş karşılanmazdı. Gürültü yapmak ise tümünden yasaktı. Nykteus uygar bir adamdı.

Nykteus'un neredeyse bir tanrıça mertebesine çıkarttığı Antiope isirrüi küçük bir kızı vardı. Küçük kızının tüm arzuları amnda yerine getiriliyordu. Çevresindeki her şey son derece uyumluydu. Ne renklerde, ne biçimlerde, ne kokularında, ne tadlarında, ne de seslerinde inşam rahatsız eden hiçbir şey yoktu.

Antiope güzellik içinde yaşıyordu. Antiope uygar bir kızdı.

Ve sonra âşık oldu. Genç ve yakışıklı bir adama âşık olmuştu. Bunda şaşılacak ne var ki?

Hayır, aslında âşık filan olmamıştı. Antiope'nin kaderi hakkında bilgi sahibi olanlar şöyle düşünecektir: Hayır, Antiope âşık değildi, sadece âşık olduğunu sanıyordu.

Bu yakışıklı genç adamın ismi Epopeus'tu. O da uygar birisiydi.

Epopeus ve kayınbabası Nykteus çok iyi anlaşlıyordu. İkisinin de en hoşlandıkları uğraş, birlikte şölenler vermek ve festivaller düzenlemektir. Bu şölen ve festivallerde ne birbirine uymayan bir çatal ve bıçak, ne mezelere uymayan bir tatlı, ne sandaletlerin bağcıklarına uymayan bir saç bağı göze çarpıyordu. Bu festivallerin en önemli anı ise, Antiope'nin ortaya çıkmasıydı.

Günün birinde Antiope'nin gözleri döndü! Kendisi de irkilerek fark etmişti bunu: Gözlerim döndü! Yolunda gitmeyen bir şeyler mi var?

Antiope'nin hikâyesi aynı zamanda cansıkmtısının laneti ve çirkinliğin büyüsünün hikâyesidir. Evet, güzel babamn güzel kızı, güzel damadın güzel gelini Antiope, artık sıkılmaya başlamıştı. Güzellik artık çekiciliğim yitir-

misti, ölçülü olmak onu öfkelen diriyordu, uyum ise onu cıldırtıyordu.

Böylece doğaya çıkmaya karar verdi. Hiçbir şeyin hiçbir şeye uymadığı ve her şeyin olduğu gibi olduğu düzensiz doğaya. Evindeki bahçe makas ve çapa ile son derece sanatkârane bir şekilde düzenlenmişti. Doğa ise vahşi ve karmaşıktı. Yerde yatan ağaç kütükleri oldukları yerde çürüyordu, kirpiller parazit istilasına uğramıştı, ördekler doğru düzgün yürüyemiyor, tavuklar uçamıyordu. Burada geçer akçe olan güzellik değil, kaba kuvvetti.

Ve işte Antiope'yi çeken de buydu.

İnsanoğlunun kalbini kim tamyabilir ki? Bir tek Hermes. O Psychopompos, yani ruhların kılavuzudur, ölülerin ruhlarına Hades'e giderken yol gösterir. Onların şikâyetlerini bilir. Peki ruhlar nelerden şikâyet ederler? Yaşarken bastırdıkları arzularından şikâyet ederler. Ve insanların karakterini bastırılmış arzularından daha iyi ortaya koyan bir şey yoktur. Hermes, Olimpos'un insan sarrafıdır. İnsanların istek ve arzularını suratlarından okur.

Günün birinde Zeus bulutların arasından aşağı baktı ve Antiope'yi gördü. Canı şiddetle onunla birlikte olmak istiyordu. Hemen gidip Hermes'e başvurdu.

"Söyle bakalım oğul. Antiope'ye sahip olabilmek için ne yapmalıyım?"

"Kendini çirkinleştir" dedi Hermes. "Kendini çirkin, pis kokulu, gürültücü bir yaratığa dönüştür."

Zeus, Hermes'e güveniyordu. Öne sürülen koşulların tümünü karşılayan bir satir bedenine giriverdi hemen. Postunun tüyleri karmakarışıktı, baştan aşağı kir pas içindeydi, göğü kurallarından haberi bile yoktu.

Antiope yaptığı orman gezintilerinden birinde rastladı bu yaratığa. Birkaç adım ötesinde duran satir, hiç kıılmıdamadan arsız gözlerle ona bakıyordu. Antiope de kıılmıdamıyordu. O da karşısındaki yaratığı süzüyor ve ondan korkuyordu. Fakat yerinden kıılmıdamadı. Bağırarak istedi. Fakat ağzından en küçük bir ses bile çıkmadı.

Ansızın satir kolunu kaldırdı ve pençeye benzer ebni ona doğru uzattı.

Hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktı artık.

Antiope bu satirden yayılan tehlikenin, kalbini kasıp kavuran can sıkmasına karşı en iyi çare olduğunu hissediyordu.

Antiope satirle birbekte oldu. Artık hemen her gün buluşuyorlardı. Kız onun Zeus olduğunun farkında bile değildi. Antiope çirkin ve düzensiz bir satirle birlikte olduğunu sanıyordu. Ondan korkuyor, onun kendisine hakaretler yağdıracağını biliyor, fakat buna rağmen her gün onu bekliyordu.

Onun çirkin ve pis suratını seviyordu, onun kaba kucaklamalarını seviyordu, onun ağzından yükselen keskin kokuyu seviyordu.

Evde şöyle soruyorlardı ona: "Ormanda ne yapıyorsun?"

"Hiçbir şey" diye cevap veriyordu Antiope.

"O halde bir defa olsun beni de götür yanında" diyordu kocası Epopeus.

"Hayır" diyordu kız. "Bunu yapmayı istemiyorum."

Onun kendisini gizlice takip etmesinden ve çirkin sevgibisini görmesinden çok korkuyordu.

"Senin neyin var?" diye soruyordu ona babası.

"Hiçbir şeyim yok" diye cevap veriyordu ona da Antiope.

Antiope huzursuzlukla doluydu. Yalancılığı onu rahatsız ediyordu, ihtirası onu rahatsız ediyordu. Oysa hem babasını, hem de kocasını seviyordu. Fakat onlara yabancılaşmıştı. Bundan şiddetle rahatsız oluyordu.

Bu olay günümüzde olsaydı belki bir psikiyatriste başvurabilirdi, fakat o zamanlar bu görevi kehanetler üstlenmişti.

"Ne yapmalıyım?"

"Çok dikkatli olmalısın Antiope" diye karşılık verdi kehanet. "Çirkin olan keder verir."

Fakat Antiope bu kelimenin ne anlama geldiğini bilmiyordu. Bugüne kadar ne kederlenmiş, ne de kederli birisini görmüştü. Kendisini kederlendirecek tüm dert ve tasadan uzakta büyümüştü.

"Keder nedir?" diye sordu bu defa.

Kehanet bir süre sonra cevap verdi: "Keder tarif edilemez."

"O halde kederin ne olduğunu nasıl öğrenebilirim?"

"Ancak bizzat kederlenerek."

"Keder can sıkıcı bir şey midir?" diye sordu Antiope.

"Hayır, keder kesinlikle can sıkıcı değildir. Keder korkunç bir şeydir."

"Can sıkıntısından daha korkunç ne vardır ki?" diye karşılık verdi Antiope.

Böylece kehanetin uyarısına kulak asmadı. O çirkin, görgüsüz, kaba-saba, saygısız, yani uygar olmayan satir ile ormanda buluşmaya devam etti.

Satirin çirkinliği kendisine çekici geldiği gibi, aynı za-

manda da itici geliyordu. Onun edepsiz konuşmalarını dinlerken tüyleri hem zevkten, hem de dehşetten diken diken oluyordu. Bu yarattığı hem seviyor, hem de ondan tiksiniyordu.

Onun kollarmm arasından sıyrıldığı zaman eve gitmekten, tekrar uyum, temizlik ve güzellik arasında olmaktan başka bir şey düşünmüyordu. Fakat eve gelir gelmez, can sıkıntısından ölecekmiş gibi oluyordu.

Antiope içsel bir çelişki içinde yaşıyordu. Yaşamı yasak arzular ve rahat alışkanlıklar arasında sıkışıp kalmıştı, kendisine çekici gelen de ruhundaki bu zıtlıkların doğurduğu gerilimdi.

Bir süre sonra bu gerilimin bulaşıcı olduğu ortaya çıktı. Antiope'nin içindeki yaşam ateşi kocası Epopeus'u da tutuşturmuştu.

"Sen de buradaki yaşamımızın çok sıkıcı olduğunu düşündün mü hiç?" diye sordu Antiope'ye günün birinde.

"Evet" diye cevap verdi Antiope, "evet, bunu ben çoktandır düşünüyordum."

"Gerçekten mi?"

"Evet, gerçekten."

"Fakat buna karşı bir şeyler yapmalıyız" diye bağırdı Epopeus coşkuyla.

"Ne yapabiliriz ki?" diye sordu Antiope masum bir edayla.

"Bana mı soruyorsun bunu?" diye bağırdı Epopeus, "sen mi soruyorsun bunu?"

"Ne demek istiyorsun?" diye sordu Antiope.

Fakat Epopeus verecek bir cevap bulamamıştı. On dan cesaret ve soğukkanlılık fışkırdığını söyleyebildi sa-

dece. Biliyordu ki, Antiope'nin canı babasının sarayında çok sıkılıyordu ve hissediyordu ki, aynı can sıkıntısını kendi yanında da yaşıyordu.

Antiope çok kısa bir an için Epopeus'a sırrını açmayı düşündü. Fakat aklını basma topladı ve susmayı tercih etti.

"Bir kerecik olsun seninle ormana gelemiz miyim?" diye sordu Epopeus ona bir kez daha.

"Hayır" diye karşılık verdi Antiope. "Bunu istemiyorum."

Soma Antiope günün birinde hamile olduğunu fark etti. Çok iyi biliyordu ki, o çirkin, edepsiz, barbar satirden hamile kalmıştı.

İçini büyük bir korku kaplamıştı. Özellikle babasından çok korkuyordu. Çünkü o dünyada en çok çirkin şeylerden nefret ediyordu ve doğuracağı çocukların da en az babaları olan o çirkin, edepsiz, yontulmamış satir kadar çirkin olacağından emindi.

Fakat aynı zamanda çocuk doğuracağı için mutluydu. Bu çocuk ona yeni bir hayat vaat ediyordu, bir daha asla canının sıkılmayacağı yepyeni bir yaşam.

Kaçmaya karar verdi.

Epopeus'a dedi ki: "Benimle birlikte gelersen ne âlâ. Şayet gelmezsen, beni bir daha hayatın boyunca göremeyeceksin."

Epopeus bu tekliften çok hoşlanmıştı. "Seninle geliyorum" dedi ona. "Hiçbir kuvvet beni burada tutamaz."

"Fakat" diye devam etti kız, "ne olursa olsun beni hiçbir şekilde sorguya çekmemeni şart koşuyorum."

"Ne hakkında sorguya çekecekmişim seni?"

"Bu bile bana asla yöneltmemen gereken bir soru."

Epepeus ona söz verdi.

istediği her türlü sözü verebilirdi ona. Can sıkıntısı Epepeus'a da cehennem azabı çektirmeye başlamıştı. Can sıkıntısından kurtulmak için ne gerekiyorsa yapmaya hazırıldı.

Antiope satirle son bir kez buluşmak için ormana gitti.

"Senden bir çocuk sahibi olacağım" dedi ona.

"Hayır" dedi satir, "iki çocuk sahibi olacaksın. Karnında ikizler taşıyorsun."

"Bunu nereden biliyorsun?"

"Biliyorum işte."

"Sen kimsin?"

"İşte tehlikeü bir soru" dedi satir.

"Sen kimsin?" diye tekrarladı Antiope. "Bu kir pas içindeki postun altında gerçekte kim var?"

"Beni gerçekte olduğum kişi olarak mı görmek istiyorsun? Beni tüm ihtişamımla görmek mi istiyorsun?" diye sordu Zeus.

Antiope birden büyük bir korkuya kapıldı ve ormandan kaçmaya başladı.

Acaba Antiope Semele'nin hikâyesini biliyor muydu? O da Zeus'u olanca ihtişamıyla görmek istemiş, fakat tanrının görünümüne dayanamayarak alev alev yanmaya başlamış - Acaba Antiope bu hikâyeyi biliyor muydu? Kim bilir, belki de...

Antiope ormandan kaçarak evine döndü, pıbm pırtısını topladı ve Epepeus'la birlikte uygar babasının uygar sarayını terk etti.

Bu hareket Kral Nykteus'un yaşam ideahne çekilmiş bir çizgiydi. Uyum ve güzellik çerçevesinde işlenmiş bir

yaşam - bu düzen torunlarına da geçmeliydi. Nykteus kızını yaptığı en büyük yatırım olarak görüyordu. Yaşamı boyunca sürekli olarak savaştan nefret ettiğini iddia etmiş, inşam terleten tartışmalar yerine güzel sözcüklerle süslü konuşmalar yapmayı yeğlemişti. Fakat şimdi sahip olduğu "yatırım" elinden alınmıştı, "yatırım" çekip gitmişti, artık kibar bir yaşam tarzı ne işine yarardı ki?

Fakat kendisinin savaş sanatı hakkında en ufak bir bilgisi bile olmadığı için kardeşi Lykos'a başvurdu. Lykos onun tam zıttıydı, şiddeti severdi, kabaydı, çirkindi, yani barbarın tekiydi.

"Bana yardım etmelisin Lykos" dedi ona. "Benim malım olan kızımı geri istiyorum."

Lykos peki anlamına başım salladı. Yanlarına bir grup kaba saba herif alarak, Antiope ve Epopeus'un peşine düştüler.

Kısa süre sonra onları yakaladılar ve savaşa başladılar. Yaşamının aldığı bu yeni yön ile kuvvet ve cesaret kazanmış olan Epopeus, Nykteus'u öldürdü. Kılıçla yapılan kısa bir hamle, yetenekli olmaktan ziyade yeteneksizce bir hareket - kral tozlarm arasına yuvarlanmıştı. Ne kadar şairane bir manzara!

Antiope hayatmda ilk kez keder duygusunu hissetmişti. Babasını öldürenin Epopeus olması, içindeki bu kederi daha da yakıcı kılıyordu.

"Keder denen şey bu mu?" diye sordu.

Ve cevabını yine kendi verdi: Eğer keder bu ise, gerçekten de can sıkıcı bir şey değilmiş.

Ölmekte olan Nykteus kardeşi Lykos'un yarana gelmesini istedi: "Hayatım boşa geçti. Ne yazık ki ölüm dö-

şeginde anlıyorum bunu. Güzellik ve uyum, hayalden başka bir şey değil. Sen hayatın boyunca güzel ve uyumlu olan hiçbir şeyle ilgilenmedin."

"Evet, ilgilenmedim" dedi Lykos.

"İntikamımı al" dedi Nykteus.

"Bunu nasıl yapmamı istersin?"

"Kararı sana bırakıyorum. Nasıl istersen öyle yap."

Ve Nykteus öldü.

Bu arada hamileliği iyice ilerleyen Antiope ve Epopeus, Lykos'un önünden kaçarak ormana saklanmışlardı. Antiope burada yolunu gayet iyi bulabiliyordu. Fakat ikisi de yaşamı tanımıyorlardı, insanları tanımıyorlardı, özellikle Lykos'u tanımıyorlardı.

O sadece kaba saba bir adam değil, aym zamanda çok kurnaz ve acı çektirmekten hoşlanan zaUmin tekiydi. Her tarafa adamlar salarak, Antiope ve Epopeus'un kendisinden kaçmalarına gerek olmadığını yaydı. Onlarla konuşup anlaşmak istiyordu.

"Konuşup anlaşalım" dedi Epopeus Antiope'ye. "Sonuçta o senin amcan. Sen de hamilesin -kimden olduğunu sormıyorum-, samrım senin durumuna saygı gösterecektir."

Birlikte Lykos'un karargâhına gittiler.

Ne esir alındılar, ne de kötü muamele gördüler. Onları Lykos'un çadırına götürdüler. Biraz beklemeleri söylendi kendilerine, bir arzuları olup olmadığı soruldu. Her şey iyi gidiyordu, her şey unutulmuştu, intikam abnmayacaktı...

Soma Lykos gebp yanlarına oturdu. Her şey iyi, her şey güzel...

Sakin sakin oturup konuşuyorlardı. Her şey çok iyi giderken, Lykos ansızın kılıcını çekip, baş parmağıyla keskinliğini kontrol etmeye başladı. Konuşmaya devam ediyordu ama, tehlikeli bir şey yapacakmış gibi durmuyordu. Ansızın, konuşmaya devam ederken, ani bir hamle ile Antiope'nin gözleri önünde Epopeus'un kafasını uçurdu.

Antiope'yi ise tutuklattı ve zincire vurulmasını emretti.

Keder gerçekten de can sıkıcı bir şey değildi. Fakat şu anda hissettiği keder, başına gelecek olanların yanında hiç kalırdı.

Antiope amcası tarafından bir köle muamelesi görmeye başlamıştı. Lykos estetik değerlerin, güzelliğin, temizliğin, saflığın, uyumun Antiope'nin yaşamında ne kadar önemli bir rol oynadığını biliyordu. Onunla alay ediyor, giymesi için en pis, iğrenç, rezil paçavraları veriyor, onu sadece bir tek ayakkabı giymesi için zorluyordu. Zavallı Antiope kervanın arkasından aksaya aksaya yürümeye çalışıyordu. İnsanlar onun suratına kül boşaltıyorlardı.

Lykos akla gelebilecek en uzun yolu kullanarak hami Antiope'yi diyar diyar gezdiriyor, onu her evin, her çiftliğin önünden geçirerek, herkesin onunla alay etmesini sağlıyordu.

Bir süre sonra Antiope yol kenarında doğum yaptı. İkiz çocuklar getirmişti dünyaya. İkisi de oğlandı. Fakat oğlanlar korktuğu gibi çirkin değil, aksine son derece dünyalar güzeli, sevimli ve tatlı çocuklardı.

Ve şimdi Yunan Mitolojisi'nde çok nadir görülen bir istisnaya tanık olacağız: İkiz oğlanlar birbirlerini ilk gör-

dükleri andan itibaren çok sevdiler. Dünyaya gelir gelmez birbirlerini öyle bir sevgiyle kucakladılar ki, onları birbirlerinden ayırmak hiç de öyle kolay olmadı. Görünüşe göre ikisi de var güçleriyle diğerini korumaya çalışıyordu.

"Evet" diye inledi zavallı Antiope, "ne yazık ki ben sizinle meşgul olamayacağım. Öyle büyük acılar çekiyorum ki, böylesini ben de tahmin etmezdim. Siz birbirinize destek olmah, birbirinize yardımcı olmaksınız."

Ve ikizleri göğsüne yatırdı.

"Amphion ve Zethos diye çağıracağım sizleri" dedi onları.

Lykos, Antiope'nin elinden çocuklarını zorla aldı. Onları göğsünden çekip alarak yol kenarına bıraktı. Yolculuk devam ediyordu.

Fakat Antiope bundan daha büyük bir keder yaşayamayacağım düşünürken yaralıyordu. Bir süre sonra kerivan Lykos'un sarayına ulaştı.

Ve Lykos, Antiope'ye dedi ki: "Beni iyi dinle. Seninle ilgili planlarım var. Burada, yammızda kalmanı düşünüyorum."

"Bana ne yapacağım umurumda bile değil" dedi. "Zaten bana öyle büyük acılar tattırdm ki, bundan daha fazlasını yapmana imkân yok. Benden çocuklarımı aldın. Daha başka ne yapabilirsin ki? Bana artık başka acı çektiremezsin."

"Belki de yanüyorsundur" diye cevap verdi Lykos. "Benim dünyamn en zahm insanı olduğumu düşünüyorsun, değil mi?"

"Evet, sen bu dünyada yaşayan en zalim insansın."

Lykos gülerek ona dedi ki: "Hayır, hayır, gerçek zulmün ne demek olduğunu karımla tanışmca anlayacaksın. Lykos'un yanında geçirdiğim zaman ne kadar güzeldi, diye düşüneceksin o zaman. Karımm kölesi yapacağım seni."

Lykos'un karısının ismi Dirke'ydi ve gerçekten de zalim bir kadımdı.

Antiope'yi karanlık bir zindana attırdı. Her gün zindana inerek Antiope'nin yanına uğruyordu.

"Antiope, beni duyuyor musun?"

Ve Antiope cevap vermek zorunda kalıyordu: "Evet, seni duyuyorum."

"Antiope, sana oğullarından haber getirdim."

"Boş ver, sana inanmıyorum. Bunu dün de söylemiştin ve yalan söylediğini biliyorum."

"Canın isterse! O halde bildiklerimi kendime saklayayım."

"Hayır! Hayır! Belki sana gerçekten de Amphion ve Zethos'dan haber getirmişlerdir."

Sonra da Dirke zavallı anneye çocuklarının başlarına ne tür felaketler geldiğini bir bir sayıp dökmeye başlıyordu. Antiope Dirke'nin yalan söylediğini biliyordu. Mantığı ona diyordu ki: kendini aptal yerine koydurma. Fakat kalbi diyordu ki: Belki istisnai olarak bugün doğruyu söylüyordur.

Ve kalbi giderek daha çok kederleniyordu. Dirke zavallı Antiope'ye her gün bu şekilde eziyet ediyordu.

Ve sonunda Antiope'nin aklı başına geldi: "Bunların yanında can sıkıntısının aası o kadar güzeldi ki!"

Bu arada Antiope'nin oğulları Amphion ve Zethos'un başına neler gelmişti acaba?

İkisi de yol kenarında bir çoban tarafından bulunmuşlardı. Çoban onları çiftliğine götürmüş ve bakımlarını üstlenmişti. Fakat babalıkları onlarla pek fazla ilgilenmiyordu. Yardım edecek yaşa gelince, ona yardım etmeye başladılar. Koyunları güdecek yaşa gelince, koyunları gütmeye başladılar.

Analıklarının ve babalıklarının onları sevip sevmedikleri hiçbir yerde yazıp değildir. Fakat ikizlerin onları sevip sevmedikleri de aynı şekilde hiçbir yerde yazılı değildir.

Ne olursa olsun: Amphion ve Zethos daima birbirlerinin yanındaydılar, birbirlerine destek oluyorlardı, birbirlerini tamamlıyorlardı ve aslında başka hiç kimseye ihtiyaçları yoktu.

içlerinde estetiğe eğilimi olan Amphion'du. Etrafındaki her şeyde güzelliği, etrafındaki her şeyde latifliği görüyordu. Bu ona büyükbabasının mirasıydı. Zethos ise güçlü ve kuvvetli olanıydı. Amphion'u hayata karşı o koruyabilirdi ve bunu yapıyordu da.

Onlarla sohbet etmek çok zordu. Hiç kimseye gereğinden fazla ilgi göstermiyorlardı. Hayvanları otlağa götürüyor ve birbirleriyle uzun uzun konuşuyorlardı.

Bir sorunları olduğu zaman, sırtlarını otlaktaki bir ağaca sürüyorlar ve hissettikleri o güzel sürtünmenin ruhlarını parlattığını düşünerek sorunları çözüyorlardı. Bu şekilde çözemedikleri bir sorunları yoktu.

Bu otlak onlar için bir cennetti.

Fakat günün birinde, artık genç birer adam oldukları

zaman, can sıkıntısı onların içinde de baş gösterdi ve şikâyet etmeye başladılar.

"Can sıkıntısından daha kötü bir şey tamyor musun?" diye sordu Zethos kardeşine.

"Hayır" diye cevap verdi Amphion.

"Haydi" dedi sonra Zethos, "kavalınla bir şeyler çalsana!"

Amphion bir süre kaval çaldı. Fakat soma canı sıkıldı: "Tamam, bildiklerimin hepsi bu kadar. Başka bir şey bilmiyorum ve yeni baştan başlamak istemiyorum."

"Can sıkıntısından daha kötü bir şey tamyor musun?" dedi Zethos.

"Hayır" dedi Amphion. "Haydi, bana marifetlerinden birkaçını gösterebilir misin?"

Zethos etraftan kaya parçaları toplayarak üst üste yığıldı. Soma da dedi ki: "İşte, civardaki bütün kayaları üst üste yığdım. Fakat bunu yapmak istemiyorum artık."

Artık bütün gün yaptıkları tek şey, canlarının ne kadar çok sıkıldığını ve günlerin neden bu kadar uzun olduğunu düşünerek sızlanmaktı.

Eskiden, küçük birer çocukken, kimseyle konuşmaya ihtiyaç duymazlardı. Oysa şimdi, küçük çiftliklerine kim olursa olsun, herhangi birinin uğraması için bütün gün yakarıp duruyorlardı.

Birbirlerine şöyle diyorlardı: "Yeni yaşamlar, yeni hikâyeler, yeni dünyalar, bunların hepsi yeni insanlarla birlikte gelir buraya."

Akşam olup da hayvanlarıyla birlikte eve döndüklerinde tek gördükleri her zamanki gibi komşuları oluyordu. İçki içen ve eğlenen komşular, her akşam olduğu gibi... Yeni bir yüze ne yazık ki asla rastlamıyorlardı.

Günün birinde, Amphion ve Zethos hayvanlarını otlağa getirdikleri zaman, birisinin kendilerine doğru yaklaştığını gördüler.

"Hey, şuraya bak!! Bu bir erkek mi, bir kadın mı?"

Kendilerine doğru yaklaşan inşam pek iyi seçemedikleri için, ona doğru koşmaya başladılar. Otlığın aşağısına geldiklerinde bunun bir kadın olduğunu fark ettiler. Yaşlı bir kadın; yaşlı, yorgun, beli bükülmüş bir kadın.

"Ne yazık" dediler, "bu kadın da yaşamımıza pek fazla renk katabilecek gibi görünmüyor."

Fakat soma merakları baskın çıktı ve kendilerine doğru yaklaşan kadını incelemeye başladılar. Kadın çok korkunç bir durumdaydı, uzaktan görülenden çok daha korkunç. Tüm vücudu pislik içindeydi, suratı gri renkteydi, hareketleri sinirliydi, kollarını havaya savurup duruyordu, yüksek sesle kendi kendine konuşuyordu.

Amphion ve Zethos kadına yaklaşıp ona kim olduğunu sordular.

Kadın cevap verdi: "Kim olduğumu söylemeden önce, size bir soru soracağım: Şimdiye kadar hayatınızda kaşılaştığımız en korkunç şey nedir?"

Amphion ve Zethos birbirlerinin yüzlerine bakarak cevap verdiler: "Bu üzerinde düşünmeye gerek olmayan bir soru. Büna verecek tek bir cevabımız var: Can sıkıntısı. Hayattaki en korkunç şey can sıkıntısıdır."

Bu cevabı işiten çılgın kadın ansızın uluyarak ağlamaya ve bağırılmaya başladı: "Sakın böyle söylemeyin! Sallan ağzınızdan bir daha böyle bir laf çıkmasın! Ben sizin yerinizde olsam yere diz çöker ve can sıkıntısına yüzlerce dizeük methiyeler düzerdim."

Amphion ve Zethos güldüler: "Sen mi? Sen buna nasıl karar verebilirsin ki? Belki senin canm hayatın boyunca doğru düzgün sıkılmadı bile!"

Kadın uluyarak ağlamaya devam ediyordu: "Ne! Sizi gidi acemi çaylaklar! Vaktiyle canımın ne kadar sıkıldığı-nı bir bilseniz! Ah! Keşke şimdi de canım o kadar sıkılsaydı!"

Kadın karşısında duran iki genç adamı tanıyamamıştı. Zaten nasıl tanıyabilirdi ki? Genç adamlar da karşılarda duran kadını tanıyamamışlardı. Zaten nasıl tanıyabilirdi ki?

Yıllarca süren acı ve keder dolu bir hayattan soma, Lykos'un karısı Dirke'nin kendisini kapattığı zindandan kurtulmayı nihayet başarmıştı. Şimdi de dünyayı dolaşmaya başlamıştı.

Ve yürüken bağıra bağıra yardım diliyordu: "Yardım edin! Yardım edin! Düşmanlarım hâlâ peşimdelers!"

Aklı karışmıştı. Kendisini dinlemek isteyen herkese can sıkıntısının meziyetleri hakkında vaaz veriyordu, kendisini dinlemek istemeyen herkese de aym şeyi yapıyordu.

Amphion ve Zethos da onun vaazım dinlemek istemeyenlerdendi.

'Tamam, kes artık!' dediler ona. "Bizden para mı istiyorsun? Yoksa içecek bir şeyler mi? Karnın mı aç? Sen bir dilenci misin?"

Antiope öfkelenmişti: "Böyle bir şey söylemeye nasıl cüret edersiniz! Ben bir dilenci değilim. Tek istediğim bana yardım etmeniz. Düşmanlarıma karşı savaşarak tekrar can sıkıntısının hükümdarlığım kurmak istiyorum."

Amphion ve Zethos birbirlerine bakarak sırtttılar ve kafalarını salladılar. Akıllarından Şu geçiyordu: Bu kadını delirmiş. Bir deliyle ne yapabiliriz ki?

"Haydi kadın, bize ne istediğini sytle" dediler ona. "Ya bir Şeyler i, ya bir Şeyler ye, ya biraz para al, ya da yoluna git. Biz sana yardım edemeyiz."

Ve Antiope oradan gitti.

Böylece de Amphion ve Zethos kaderlerine mdaha-
le etme Őanslarını yitirdiler. Doğrusu mitolojide böyle bir Őansın var olup olmadığını bilmiyorum, fakat bazen olabileceği yolunda bir izlenime kapılıyorum. Şayet varsa, bizim vakamızda Amphion ve Zethos ayaklarına kadar gelen Őansı geri teptiler.

Böylece Antiope yoluna gitti. Amphion ve Zethos ise eve geri döndüler ve yine can sıkıntısından Şikâyet ettiler.

Alamut
izgiliforum.com

AMPHİON ve ZETHOS

Kötü Kalpli Dirke - Akıllı Bir Ağaç -
Dionysos Onuruna Düzenlenen Bir Şenlik -
Büyük Temizlik - Büyük Yürüyüş -
Antiope'nin Ölümü - Müziğin Kudreti -
Thebai Şehri ve Yedi Kapısı - Niobe ve Gururu -
Leto'nun Gücenmesi - Birçok Çocuğun Ölümü -
Amphion ve Zethos Kardeşlerin Sonu

Antiope Dirke'nin zindanından kaçmıştı. Dirke yirmi yıl boyunca ona işkence etmişti.

Her gün zindana inerek Antiope'nin yamna uğruyordu.

"Antiope, beni duyuyor musun?"

Ve Antiope cevap vermek zorunda kalıyordu: "Evet, seni duyuyorum."

"Antiope, sana oğullarından haber getirdim."

"Boş ver, sana inanmıyorum. Bunu dün de söylemiştin ve yalan söylediğini biliyorum."

"Canın isterse! O halde bildiklerimi kendime saklayayım."

"Hayır! Hayır! Belki sana gerçekten de Amphion ve Zethos'dan haber getirmişlerdir/"ZavaU1 Antiope tam yir-

mi yıl boyunca buna katlanmak zorunda kalmıştı. Fakat sonunda kaçmayı başarmıştı. Diyar diyar dolaşmış, insanlara vaaz etmiş, oğullarıyla karşılaşmıştı. Fakat ne o oğullarını tammiş, ne de oğulları annelerini tanımışlardı.

Amphion ve Zethos o yaşlı ve çılgın kadını sepetledikten soma, otlağa geri dönmüşlerdi. Önce bir süre bu garip kadınla alay ettiler. Fakat sonra yavaş yavaş düşünmeye başladılar, sonunda sırtlarını ağaca dayayarak gövdesine sürtünmeye başladılar. Ansızın bir ses geldi kulaklarına.

"Yoksa Erinyslerin peşinize düşmelerini mi istiyorsunuz?"

Amphion ve Zethos etrafa bakındılar, fakat birbirlerinden başka kimseyi göremediler.

"Kim bu konuşan?"

"Benim!" dedi ses. "Ben, bunca yıldır düşünmenize yardım eden ağaç! Fakat görünüşe göre bu size pek de faydalı olmamış. Demin kafanızı hiç çahşırtmadınız. O kadına kim olduğunu ikinci bir kez sormadınız."

"Kimmiş o?" diye sordu ikizler bir ağızdan.

Ağaç cevap verdi: "O sizin annenizdi! Doğumdan hemen soma sizden koparılan zavallı anneniz!"

Amphion ve Zethos dehşetle sordular ağaca: "Annemizin bu duruma düşmesinin sebebi nedir?"

"Çok fazla acıya ve kedere katlanmak zorunda kaldı" diye karşılık verdi ağaç. "Annenize yardım etmezseniz onu yok edecekler. Hemen yola koyulup onu bulun ve yardım edin."

Bunun üzerine Amphion ve Zethos hayvanlarını buldukları yerde bırakarak çılgın dilencinin peşinden gitmeye başladılar. Fakat onu hiçbir yerde bulamadılar.

Annelerini ararken Kadmeia şehrine gelmişlerdi, ilk defa ayak basıyorlardı buraya. Şehirde büyük bir telaş hüküm sürüyordu.

"Burada neler oluyor?" diye sordular.

"Bu akşam Tanrı Dionysos onuruna büyük bir şenlik yapılacak" diye cevap verdiler onlara. "Şenlik şu gördüğünüz tepenin üzerinde yapılacak ve sadece kadınlar katılabilecek."

"Bu şenliğin özelliği ne peki?" diye sordu Amphion ve Zethos.

"Bu akşam Dionysos'a çok özel bir kurban sunulacak."

Zethos, Amphion'a dedi ki: "Burada hiç oyalanmayalım. Şenliklere katılarak kaybedecek vaktimiz yok. Haydi, annemizi aramaya devam edelim."

Fakat Amphion ona itiraz etti: "Zethos, kardeşim, içimde garip bir his var. içimde öyle bir his var ki, az sonra senin kuvvetine ihtiyaç duyacağız."

Zethos eskiden beri kardeşinin hislerine güvenirdi.

"Peki" dedi ona. "Madem böyle diyorsun, o halde burada kalıp şenlikleri seyredelim."

Üzerlerine kadın kıyafetleri giydiler ve akşam olunca Dionysos onuruna düzenlenen şenliklere katılmak için tepeye tırmandılar.

Amphion'un içine doğan his doğru çıkmıştı. Burada gerçekten de kardeşi Zethos'un kuvvetine ihtiyaç vardı.

Karşılarındaki manzara çok korkunçtu. Meydanda dev bir boğa vardı. Boğanın boynuzlarının üzerine bir kadın bağlanmıştı, Amphion ve Zethos bu kadını hemen tanıdılar: Anneleri Antiope!

Bu fikir zalim Dirke'nin aklına gelmişti. Dirke, Antiope'yi yakalamış ve zincire vurmuştu. Tamı Dionysos şerefine düzenlenecek şenliklerin doruk noktası olarak, Antiope'nin boğa tarafından öldürülmesini planlamıştı.

Amphion ve Zethos bir anda meydana daldılar! Etraflarındaki her şeyi kırıp döktüler ve öyle korkunç nara-lar ahlr ki, boğanın bile ödü patladı.

Kuvvetli Zethos boğayı tuttuğu gibi ahıra soktu. Amphion, Antiope'nin iplerini çözerek boğanın boynuz-larından indirdi. İki kardeş soma her zaman yaptıkları gi-bi sırt sırta vererek annelerini korumaya başladılar.

Artık kendilerine saldıracak kimse kalmayınca da, annelerine çok uzun zaman eziyet etmiş olan zalim Dir-ke'yi boğanın boynuzlarına bağladılar.

"Haydi boğa, koş bakalım!" diye bağıldılar. "Kendini nasıl hissediyorsun Dirke? Annemiz için düşündüğün ölümü sen kendin tat bakalım!"

Dionysos'a tapan kadınlar durumdan hoşnuttular. Onların tek istediği, tanrılarına bir kurban sunabilmektir, bu kurban kim olursa olsun, umurlarında bile değildi. Belki de bütün bu karmaşanın, kadın kıyafetleriyle etrafa saldıran erkeklerin, gösterinin bir parçası olduğunu düşünmüşlerdi. Bilindiği gibi tiyatro gösterilerinin ilk örnekleri Dionysos şenlikleridir.

Kötü Dirke böylece öbür dünyaya gönderilmiş oldu.

Her şey bittikten sonra Amphion ve Zethos anneleri-ne şöyle dediler: "Olduğun yerde kal! Sakın bir yere kır-mıldama! Bizi bekle! Biz şehri hemen zapt edip geri gele-ceğiz. Yapacak bir hayli işimiz var."

Bütün bu telaş arasında Antiope bir fırsatım bulup

çocuklarına her şeyi anlatmıştı, onlar da annelerinin başına bütün bu işleri açan Lykos ile görüşmek istiyorlardı.

"Onun da hesabını göreceğiz!" diye seslendiler annelerine. "Kulaklarını ve gözlerini sıkıca kapa, kimsenin seni kandırmasına izin verme, sakın ola ki yerinden kıvılda!"

Amphion ve Zethos şehre hücum ettiler, sarayı basıp Lykos'u uykusundan uyandırdılar ve oracıkta kafasını uçuruverdiler.

Soma da şöyle dediler: 'Tekâlâ, bu kadar yeter. Artık biz de can sıkıntısının o kadar da kötü bir şey olmadığını düşünüyoruz. Son birkaç saattir yaşadığımız ilginç hayatı seve seve feragat edebiliriz. Annemizi alalım, uygun bir yerde küçük bir çiftlik kurabm ve can sıkıntısı içinde rahat rahat yaşayalım."

Annelerini almak için aceleyle Dionysos tepesine çıktılar. Fakat Antiope artık orada değildi.

Ne olmuştu?

Tamı Dionysos görünmüştü Antiope'ye. Evet, ona görünmüş ve onu bir kez daha çılgınlıkla vurmüştü. Antiope yeniden diyar diyar gezmeye başlamıştı.

Can sıkıntısıyla bir ilgisi olmayan, hatta can sıkıntısının tam aksini temsil eden yegane tamı Dionysos'tu. Şölen tepesine gelerek Antiope'nin kulağma çılgımbk fısıldamıştı yavaşça. "Beni duyuyor musun Antiope?" demişti ona.

"Sen kimsin?" diye sordu Antiope.

"Yine mi sormaman gereken sorular soruyorsun?"

"Benden ne istiyorsun?"

"Bu da sormamakla daha iyi edeceğin bir soru!"

"Nasıl bir soru sorayım peki?"

"İşte bu daha iyi, Antiope. Şimdi esas meseleye biraz yaklaştık. Bana kalırsa bir insanın sorabileceği en iyi soru, kendi kaderinin ne olduğu değil midir?"

"Benim kaderim nedir?" diye sordu Antiope.

Acı ve keder dolu yaşamından sonra bunu bilmek istiyordu.

"Senin kaderin" dedi Dionysos, "senin kaderin, yürümek, yürümek, durup dinlenmeden yürümek, ta ki artık adım atamayacak hale gelinceye kadar."

"Benim kaderim bu mu?" diye sordu Antiope.

"Senin kaderin bu!" diye cevap verdi Dionysos.

insan neden Dionysos'a karşı çıkamaz acaba?

Antiope tekrar yollara düştü.

Antiope gece gündüz yürüyordu, yürürken uyuyordu, yürürken yiyordu, yürürken içiyordu. Yürüye yürüye bir çöle ulaştı ve sonra o çölün içine doğru yürümeye başladı.

Yıllar boyunca Lykos onu sadece bir ayakkabı giymeye zorlayarak eğlendiği için, sağ bacağı sol bacağından biraz daha kısaydı. Yürürken hafifçe topalladığı için, çölde büyük bir çember çizmeye başladı.

Böylece çölde hep aynı çember üzerinde yürümeye başladı. Çöl manzarası akla hayale gelebilecek en sıkıcı manzardır. Sağ tarafında bir şey yoktu, sol tarafında bir şey yoktu, hiçbir yerde hiçbir şey yoktu. Burası manzara haline gelmiş can sıkıntısının ta kendisiydi. Sürekli çember çizmeye devam ediyordu ve bir çember de, varolan biçimlerin en sıkıcı olanıdır. Antiope dünyanın en sıkıcı manzarasında en sıkıcı biçimde yürüdü, yürüdü, soma da düşüp öldü.

Zavallı Antiope...

Kimileri der ki: "Şenliğinin bozulmasına öfkelenen Dionysos intikamını işte böyle aldı."

Başkaları der ki: "Hayır, kesinlikle hayır, Dionysos büyük bir lütuf ile Antiope'ye aslında her zaman özlediği şeyi verdi."

Birbirlerini yürekten seven Amphion ve Zethos kardeşler, şimdi annelerini kaybetmişlerdi. İkisi de bu durum karşısında çok kederlenmiş ti, fakat henüz çok gençtiler. Kısa zamanda kederlerinin üstesinden geldiler.

Kadmeia şehrinde iktidarı ele geçirmeye karar vermişlerdi. Şehir halkından buna karşı çıkan olmamıştı. İki kardeşin birbirlerinden zıt karakterleri ve yetenekleri olduğunu fark etmişlerdi, fakat ikisi de iyiydi. Zethos pratik meselelerle meşgul oluyordu, Amphion ise müzikle uğraşıyordu.

Ve şehir halkı Amphion'u birazcık daha fazla seviyordu...

Amphion kaval çalıyordu. Fakat bu çalgı kendisine yeterli gelmiyordu. Daha iyi müzik yapabilmek için çeşitli denemeler yapıyor, aym anda iki kaval çalıyor, buna burnuyla bir melodi ekliyordu. Akla hayale gelecek her şeyi deniyor, fakat bir türlü tatmin olmuyordu.

Günün birinde Tamı Hermes onun yamna, çimenlerin üstüne oturdu.

"Müzikle uğraşmayı seviyorsun, değil mi?" diye sordu ona.

"Evet" dedi Amphion.

"Ve bu flüt seni kısıtlıyor, değil mi?"

"Sanırım evet" dedi Amphion.

"Bir de bununla dene" dedi Hermes.

Ve Amphion'a kendi lirini verdi.

"Sana bir şey söyleyeyim mi? Sana lirimi ödünç vereceğim, diyelim ki bir yıl için. Bu çalgiya dikkatle bak. Şayet bu çalgıyla yeni bir şeyler yaratmayı başarırısan, daha önce hiç duyulmamış bir müzik mesela, o zaman lirimi sana hediye edeceğim."

Soma tanrı oradan uçup gitti. Tanrı Hermes, insanların müzikle uğraşmalarını istiyordu.

Amphion tekrar çimenlerin üzerine oturdu, elindeki çalgıyı evirip çevirip dikkatle inceledi. Lirin dört teli vardı. İlginç. Birkaç melodi çıkarmayı denedi. Kulağına oldukça hoş gelmişti.

Bu çalgıyı iyice tamyabilmek için biraz zamana ihtiyacı vardı. Haftalar boyunca çalıştı, çalıştı, çalıştı...

Bir süre soma bu çalgıdan çok daha zengin tınılar çıkması gerektiğine karar verdi. Bir veya iki tane bas teli eklese hiç de fena olmazdı aslında. Belki de bir veya iki tane de tiz teli.

Sonunda dört telli lire üç tel daha eklemeye karar verdi. En uygunu bu gelmişti ona. Bir süre soma bu yeni çalgıya oldukça iyi hâkim olmaya başlamıştı. Hiçbir akşam geçmiyordu ki, Amphion yeni çalgısıyla pazar yerinde küçük bir konser vermesin.

Tam bir yıl soma Hermes'in yanını başında belirlediğini gören Amphion ona dedi ki: "İyi dinle, tamamı, bak sana neler çalacağım!"

Hermes onu dinledikten sonra başını salladı: "Evet, gerçekten de çok güzel. O can sıkıcı liriden çok güzel bir çalgı yaratmışsın. Çalgım bundan böyle sana aittir."

Ya Zethos? Kardeşiyle gurur duyuyordu. Kıskançlık mı? İzi bile yoktu!

Bir süre soma birbirlerine dediler ki: "Pekâlâ, şimdi sıra Kadmeia şehrini adam etmeye geldi. Şimdiki durum ne kadar korkunç böyle! Bir yığın ev, bir cadde, tamam! Böyle olmaz!"

Bir halk meclisi toplayarak insanlara sordular: "Bir şehir ne zaman gerçek bir şehir olur?"

Kimse bir cevap verememişti.

Onların yerine Amphion ve Zethos cevap verdiler: "Bir şehir ancak surlarla çevrülü olduğu zaman gerçek bir şehir olur. O zaman düşmanlarımız bize bir şey yapamazlar."

Şehir halkı bu fikri son derece beğenmişti. Tamam, içlerinde belki bir veya iki kişi şöyle demişti belki: "Hangi düşman?" Fakat ya bu birkaç kişinin sesi çok kısıktı, ya da çoğunluğun sesi çok yüksekti.

Zethos ve Amphion işe koyuldular.

Belliydi zaten: Zethos narin kardeşi Amphion'un yaptığı işin en az beş katını başarıyordu. Zethos kardeşini çağırarak, alay etmek niyeti taşımadan ona azıcık takıldı: "Bu iş senin Ur çalan narin ellerine göre değil."

Sadece bir şaka.

Ve Amphion da en ufak bir kötü niyet taşımadan cevap verdi: "Söylediklerine biraz dikat etsen iyi olur, çünkü benim lirim belki senin-pençeye benzer ellerinden daha üstün işler başaracak yetenektedir."

"Bunu görmek isterdim!" dedi Zethos.

Amphion bir taşın üstüne oturdu ve Tamı Hermes'e

yakardı: "Hermes, müziğimin çok güçlü bir etki yaratmasına izin ver! Müziğimin taşları yerinden kaldırıp bir duvar biçiminde örmesine yardımcı ol!"

Hermes biraz düşündü: "İyi fikir. Bu yöntemle insanların müziğin gücünden daha çok etkilenmelerini sağlayabilirim."

Amphion çalmaya başladı ama, en küçük bir taşın bile hareket edeceğini rüyasında görse inanmazdı. Fakat! Taşlar havalanmaya başlamıştı! Ve belki de Amphion yedi telli lir çaldığı için, taşlar yedi kapı oluşturacak biçimde üst üste yığılıyorlardı. Hiç şüphesiz bir mucizeydi bu!

Zethos'un yüreği cızlamıştı.

"Benim işimi de hemen üstlenebilirsin" dedi kardeşine. "Bugüne kadar bana ihtiyacın olduğunu düşünürdüm. Oysa görüyorum ki artık bana ihtiyacın yok."

"Hiç de öyle değil" dedi Amphion, "bu bir defaya mahsus bir gösteriydi sadece. Zaten bunu ben değil, Hermes yaptı. Bir defa daha çalarsam hiçbir şey olmaz."

"O halde çal bakalım!" diye bağırdı Zethos.

Ve Amphion içinden bir kez daha yakardı Hermes'e: Bir şey yapma, yüce Hermes! İzin ver, hiçbir şey olmasın! Lirim müzikten başka bir etki yaratmasın. Bu kadar yeter."

Hermes, Amphion'a anlayış gösterdi ve bir daha müziğin etkisine karışmadı.

O zamandan bu yana lir sadece müzik yapmaya yarar. Zethos biraz yatışmıştı. Fakat memnun değildi.

Kardeşinin biraz yatıştığını, ama henüz tam anlamıyla memnun olmadığını gören Amphion, bu yeni şehre yeni bir isim vermeyi önerdi.

"Bu yeni şehir bundan böyle sevgili karının ismini taşıсын" dedi ona.

Zethos'un karısının ismi Thebe'ydi. Bu yüzden şehre Thebai ismini verdiler. Yedi kapılı Thebai güçlü ve zengin bir şehir oldu.

Bir müddet sonra Amphion da evlendi, fakat karanlık bir sülalenin kızıyla evlenmişti. Karısının adı Niobe'ydi.

Niobe kimdi acaba? Pelops'un kız kardeşiydi, Pelops da Tantalos'un oğullarından biriydi. Demek ki Niobe o efsanevi Tantalos'un kızıydı. Hani Tartaros'da dizlerine kadar suyun içinde durmasa rağmen korkunç bir susuzluk çeken, başımın üstünde meyve dolu dallar olmasına rağmen açlıktan nefesi kokan o zavallı Tantalos'un...

Tantalos'un sülalesi lanetlenmişti. Oğul Pelops lanetliydi, iki torun Atreus ve Thyestes lanetliydi, torun oğlu Agamemnon lanetliydi ve onun oğlu Orestes de lanetten payına düşeni almıştı.

Niobe de lanetliydi. Tantalos sülalesi sonsuz gurur ve özgüvenleri ile diğer insanlardan ayrılırlar. Kimseden korkmaz ve kimseye saygı göstermezler, dünyada en çok kendilerine ait olana önem verirler.

Niobe sanat düşkünü, zayıf yapılı Amphion ile evlenmişti. Kendi kendine şöyle düşünüyordu: Ben kocamın kardeşi Zethos'un yerine geçmeliyim. Sadece Amphion ile ilgilenmek istiyorum, kardeşine artık ihtiyacımız yok."

Amphion'a dedi ki: "ben senin kardeşin Zethos'dan daha güçlüyüm, çünkü ben daha akıllıyım. Sen sadece müziğinle ilgilen. Geri kalan her şeyi bana bırak."

Niobe yedi oğlan ve yedi kız çocuğu doğurmuştu.

"Artık şehirde oturmamız uygun değil" diyordu. "şehrin dışmda büyük ve grkeimli bir konak yaptıracağız. Çünkü burada yaşayan insanlarla ilişkimizin olmasını istemiyoruz. Zaten kimseyle bir işkimizin olmasını istemiyoruz. Biz kendi kendimize yeter de artarız bile. Mutluluğumuzu korumalıyım. Yedi oğlum, yedi kızım, kocam - tüm hayatım bu işte. Gerisi önemli değil."

Tantaloslar bu kadar kibirliydi işte.

Günün birinde Thebai şehrinde Tanrıça Leto şerefine büyük bir şenlik yapıldı. Leto Apollon ve Artemis'in annesidir. Kendisi çok gururlu bir annedir, çünkü gurur duyabileceği iki tanrısal evlada sahiptir. Her yıl kendisi ve evlatları için büyük bir şenlik düzenlenir. şehir halkı sokaklarda alaylar düzenler ve bu kadar harika tanrılar doğuran Leto'ya övgüler yağdırır.

şöyle bağırır insanlar: "Ey Leto! Ne kadar gururlu bir annesin sen, dünyamn en gururlu annesinin! Kimse seninle boy lşemez, kimse kendisini seninle bir tutamaz!"

İşte tam bu günde Niobe şehre inmişti. Caddenin kenarında durarak bir yandan tören alayını izliyor, diğer yandan da övgü dolu şarkıları dmliyordu. Ve kafasını salıyordu.

Bir süre soma artık dayanamayacak duruma geldi ve caddenin ortasına atlayarak alayın yolunu kesti: "Hayır! Thebai vatandaşı erkek ve kadınlar! Beni dinleyin. Dnyamn en gurulu annesi Leto değildir. Nasıl olabilir ki? Kimse onun neye benzediğini bilmiyor! Kendisini asla insanlara göstermiyor! Elbet bunun bir sebebi vardır. şu o-

cuklarına bir bakın hele! İki tane çocuğu var, sadece iki tanecik! Apollon kadın gibi, Artemis erkek gibi! Apollon'un saçları uzun ve sakak yok denecek kadar seyrek, Artemis'in saçları kısacık ve üst dudadı tüylerle kaplı."

Vatandaşlar sesini kesmesi için ona bağıırıp çağırıldılar, aksi takdirde tanrıların öfkesini sadece kendi üzerine değil, tüm şehrin üzerine çekeceğini söylediler.

"Yoksa tanrıça gerçeği işitmekten korkuyor mu?" diye tahriklerine devam etti Niobe. "Dünyanın en mutlu annesi benden başkası değil. Benim sadece iki değil, tam on dört çocuğum var. Yedi oğul ve yedi kız, hepsi de Apollon ve Artemis'ten çok daha güzel."

insanlar dehşet içinde kalmışlardı: "Niobe delirmiş! Kesinlikle aklım oynatmış!"

Ve herkesin aklından şunlar geçiyordu: Tamam, Leto'ya hakaret etmesini anlayabiliriz, belki o gerçekten de tanrıçaların en mükemmeli değil. Fakat ya Apollon! Ya Artemis!

Leto da orada bir yerdeydi, görünmez olarak elbette. Ağlıyordu. Ağlıyor ve Apollon ile Artemis'e, çocuklarına sesleniyordu.

"Şunu duyuyor musunuz?" diye bağıırıyordu. "Hepimize hakaret edildi. Ben, biricik anneniz, hakarete uğradım. Sen, Apollon, hakarete uğradın. Sen, Artemis, hakarete uğradın. Niobe bizimle alay etti. Şimdi ne olacak?"

Apollon ve Artemis birbirlerinin yüzlerine baktılar. Ne yapacaklarını biliyorlardı. Okları ve yayları aldılar, bir an bile tereddüt etmeden ve hiç acımadan Niobe'nin oğullarının ve kızlarının tümünü öldürdüler.

Niobe koşa koşa eve döndü ve karşısında çocukları-

run cesetlerini buldu. Hemen Amphion'a seslendi, o da elinde liri olduğu halde koşa koşa karısının yanına geldi.

"Çabuk!" diye yalvardı Niobe ona. "Çabuk lirin çal ki, çocuklarımız yeniden hayata dönsünler!"

Amphion çalmaya başladı. Evet, lir gerçekten de bir defaya mahsus olmak üzere taşları harekete geçirmişti. Fakat ya ölüleri diriltmek? Bunu yapması mümkün değildi. Liriden sadece müzik yükseliyordu, hepsi o kadar.

Amphion ve Niobe çocuklarının kanlarının ortasında öylece duruyorlardı. Amphion buna dayanamadı ve yaşamına kıydı.

Niobe artık yapayalnız kalmıştı.

Kimse onu avutmaya gelmemişti. Kimse cesaret edemiyordu bunu yapmaya. Niobe sevdiklerinin ardından tam yedi gün boyunca gözyaşı döktü. Bütün Thebai'de kocasının ve çocuklarının cesetlerini gömmesinde kendisine yardım edecek bir tek kişi olsun bulamamıştı, çünkü herkes Apollon ve Artemis'ten korkuyordu.

Sonunda Amphion ve çocukların cesetlerini gömmeye onların katilleri, yani Apollon ve Artemis yardım etti. Yüreklere bu acı manzara karşısında yumuşamıştı.

Mezarların üzerine son bir kürek toprak atılınca Niobe şehirden çıkarak, tek mutluluğu olan ailesi için yaptırdığı büyük ve görkemli konağa gitti. İçeri girmeden önce incir ağacından bir meyve kopardı, bir lokma ısırıp cansız olarak olduğu yere yığıldı.

Niobe'nin cansız bedeni taş kesilmişti. Taşın tepesinden aşağı gözyaşları süzülüyordu.

Peki ya Zethos ne durumdaydı?

Kimi der ki, bahçe işi yaparken yanışbklarla karısı tarafından öldürülmüştür. Kimi de daha iyi bildiklerini öne sürerek derler ki, o kederden ölmüştür. Kardeşinin ölümünden duyduğu keder, onun da ölümüne sebep olmuştur.

Amphion ve Zethos'un ölümünden sonra Thebai tahtına Laios çıkmıştır. Laios, Ödipus'un babasıdır...

Bu mağrur şehir tarih sahnesinden silinmeden önce, başka birçok drama sahne olacaktır.

KYBELE

Bir Düş Varlığı - Tanrısal Bir Aile Geleneği -
Bir Hadım Etme Olayı - Badem Ağacı -
Vahşi Nana - Çirkin Attis - Yakışıklı Attis -
Sadık Bir Evlenme - Vahşi Danslar -
İki Hadım Etme Olayı - Bir Küçük Parmak

Tanrıça Kybele hakkında pek az şey bilinir. Yunanlılar onu biraz zor kullanmak suretiyle kendi mitolojilerine dahil etmişlerdir.

Kybele çok eski bir Yer Tanrıçası'm temsil eder. Bazıları onu Zēus'un annesi Rhea ile bir tutar, bazıları da toprak ana Gaia ile. Kybele Yunanlılar için fevkalade bir varlıktı, çünkü erkekler tarafından zapt edilemeyen, dizgin-siz bir kadm cinselbği saçıyordu etrafına.

Şöyle bir hikâye anlatılmaktadır:

Zeus günün birinde bir dağın üzerinde yan gelip yatmış ve derin bir uykuya dalmıştı. Bir tamı için bile garip sayılabilecek, son derece renkli bir rüya görmüştü. Rüyasında fevkalade bir varlık çıkmıştı karşısına, bu varlığın fevkaladeliği, gücü veya kuvvetinden değil, aksine yaydığı ışınımdan ileri geliyordu. Bu rüya varlığı her şeyi kap-

sar gibiydi, içinde her şeyi barındırır gibiydi. Tüm cinsel arzular ve tatminleri bu varlıkta tezahür etmişti.

Zeus uykusunda bir o yana, bir bu yana dönüyor, karşısında hiç kıılmıdamadan duran rüya varlığına sesleniyordu.

"Kimsin sen?" diye bağırdı ona.

"Agdistis" diye cevap verdi varlık. "Adım budur."

"Sen bir kadın mısın, yoksa bir erkek mi?" diye sordu Zeus rüyasında.

"Ben aynı anda ikisiyim" dedi karşısındaki görünüm.

Zeus bağırarak kollarını ona uzattı, fakat bir türlü o varlığa ulaşamıyordu. Ansızın Zeus'un cinsel organından tanrısal tohumlar akmaya başladı ve yerdeki bir çatlağa damladı.

Zeus uyanır uyanmaz başını göğse kaldırdı: "Bu rüyayı kim gönderdi bana?" diye bağıırıyordu. "Onu tekrar göndersin bana!"

Hemen Rüyalara Tanrısı Morpheus'u yanına çağırdı.

"Bu rüya benim eşiğimden geçmedi" dedi Morpheus.

Bu rüyanın nereden kaynaklandığını hiç kimse bilmiyordu.

Zeus her gün öğle uykusuna yatıyordu. Fakat Agdistis isimli o fevkalade varlığı bir daha göremedi.

Fakat yerdeki çatlağa akan tamisai tohumlardan o varlığın aynısı oluşmuştu. Yavaş yavaş topraktan doğruldu. Aynı rüyada olduğu gibi dikiliyordu yeryüzünde.

Zeus ve diğer tanrılar Olimpos'tan aşağı bakıyor ve onu seyrediyorlardı. Onunla kıyaslanabilecek bir şeyi daha önce hiç görmemişlerdi.

"Evet, güzel olduğu kesin" dedi Zeus. "Fakat uyanık-

ken beni korkutuyor. Onu arzuluyorum, fakat korkum arzumdan daha büyük."

Bunun ne anlama geldiğini düşünabiliyor musunuz?

Bu varlık tüm yaşam kuvvetini içinde barındırıyordu. Tüm canlıların, bitkilerin, hayvanların ve insanların izleri vardı onda. Kadın ve erkek ve hayvan ve bitki - hepsi Agdistis'de bütünleşerek vücut bulmuştu.

Tanrılar böyle bir varlığa hükmedemeyeceklerini, onun kendi kudretleri karşısında boyun eğmeyeceğini anlamışlardı.

"Yok edelim" dedi Ares.

"Yok edelim" dedi Hera.

Pallas Athena dedi ki: "Önce onu inceleyelim. Nasıl olsa onu istediğimiz zaman yok edebiliriz."

Athena karşısında yeni bir varlığın, üstün bir varlığın durduğuna inanıyordu. Dünyayı daha önce görülmemiş biçimde etkileyebilecek bir varlık.

"Boşver incelemeyi!" dedi Aphrodite. "Yok edelim!"

"Evet, yok edelim" dedi Hephaistos.

Fakat Hermes de bu yeni varlık karşısında büyülenmişti. Çok pratik bir tamı olan Hermes dedi ki: "Böyle bir varlığı ne kadar çok amaçlı kullanabileceğimizi bir düşünün hele! Belki de onu terbiye edebiliriz."

Zeus aynı fikirde değildi.

"Bu varlık iktidara sahip olmak isteyecek" dedi diğerlerine. "Bize asla boyun eğmeyecek."

Zeus kendi gençliğini anımsamıştı. Babası Kronos'la mücadele etmiş ve iktidarı ele geçirmişti. Kronos ise bu olaydan çok uzun bir zaman önce babası Uranos'u devirmişti. Babayı devirmek bir aile geleneğiydi. Ve Zeus, aşa-

gıda duran Şu varlığın, bu geleneği devam ettirmek için her türlü Őarta sahip olduğunu düşünüyordu.

Zeus gitti ve babası Kronos'un büyük babası Uranos'u hadım ettiği altın orağı getirdi. Diğer tanrılara danışmaya gerek bile duymadan, Agdistis'in erkeklik organını kesip attı.

"Her Şeyi kendisinde toplamaması için" dedi sonra.

Fevkalade varlık artık ikiye ayrılmıştı. Agdistis tam bir kadm olmuş ve Kybele adım almıştı.

Agdistis'in erkeklik organından ise badem ağacı remiŐti.

Kybele o andan itibaren tüm varlığını kendisini tamamlamaya adadı.

Hermes ve Pallas Athena bu duruma zlmŐlerdi. Böyle bir mutlaklığın neler baŐarabileceđini görmek isterlerdi. Fakat Zeus için bu mesele kapanmıŐtı.

"Sadece bir rüya" dedi aŐađıllarcasına.

Günün birinde Agdistis'in erkeklik organından üreyen badem ağacının önünden bir kız çocuğu geçti. Irmak Tanrısı Sangarios'un kızı Nana'ydı bu. Nana çok vahşi bir kızı ve ömründe hiç kimseyle tek kelime olsun konuŐmamıŐtı.

Yorulduğu zaman olduğu yere uzanıyordu, acıktığu zaman ne bulursa yiyordu, ne gece, ne de gündüzle ilgileniyordu, ne anne, ne de babasını tanıyordu, etrafındaki hiçbir Şeyin umurunda olmadığu bir yaban yaratığıydı.

ğle vakti badem ağacının gölgesine uzanarak kestirmeye başladı.

Zeus da tam bu saate oraya uzanmıŐtı. Nana uykuya

dalar dalmaz ağacın ilk meyvesi dalından koparak Nana'nın kucığına düştü ve bacaklarının araşma gömüdü. Nana uyurken bu meyveden bir oğul sahibi olmuştu. Böyle olduğu anlatılır.

Nana bu oğlanı dünyaya getirdi ve ona Attis ismini koydu. Nana konuşmasını bilmiyordu ama az biraz düşünabiliyordu. Bulunduğu yerde Tanrı Apollon'a adanmış olan büyük bir sazlık vardı. Bu sazlar düşünceleri okuyabilmek gibi bir yeteneğe sahiptiler ve o anda Nana'nın aklından geçenleri de okudular. Nana göz alabildiği kadar tüm bu toprakların oğlunun ismiyle çağrılmasını arzu ediyordu. Dileği gerçekleşti. Bugün bu topraklara Attika ismi verilmektedir.

Evet, Nana küçük Attis'ten çok hoşlanmıştı. Onu sırtına alarak gezdiriyor, onunla oyunlar oynuyordu. Fakat günün birinde ya çocuk ona fazla ağır gelmeye başlamıştı, ya da onunla yeteri kadar ovmadığına kanaat getirmişti, her nedense çocuğu fırlatıp attı.

Attis yamaçtan aşağı yuvarlanıyordu. Bu yamaç karahindiba çiçekleri ile doluydu. Çiçekler çoktan olgunlaşmış ve bembeyaz, kürk benzeri bir tüy tabakasıyla kaplanmıştı.

Yamaçtan aşağı yuvarlanan Attis normal şartlarda mutlaka ölmüş olurdu. Fakat karahindiba çiçeklerinin tohumları onu bembeyaz bir kürk tabakası gibi sararak, yumuşak bir düşüş yaşamasını sağladılar. Attis yamacın dibine ulaştığında bembeyaz tüylerle kaplı bir hayvam andırıyordu.

Yamacın dibinde bir keçi sürüsü otliyordu. Pek de keskin gözlü olmayan keçiler Attis'i beyaz tüylü bir keçi sandılar, aralarına kabul ederek onu yetiştirdiler.

Attis keçi sütü içerek büyüdü. Fakat bir müddet sonra diğer keçiler onun inanılmaz çirkinlikte bir keçi olduğunu fark ettiler ve alay etmeye başladılar.

"Bu ne çirkinlik! İnanıbr gibi değil!" diye mebyorlardı.

Attis büyüdüğüce daha da çirkinleşiyordu. Bir süre soma keçiler onun saçlarını kemirmeye başladılar, çünkü saçları hiç kesilmediği için uzadıkça uzuyordu. Fakat saçları kılalınca iyice çirkinleşti.

Evet, Attis yeryüzünün gelmiş geçmiş en çirkin keçisiydi.

Attis üzgündü. ÇirkinUği onu çok üzüyordu. Utanıyordu. Diğer keçilerin tümünün alay etmesi ona acı veriyordu. Güzel bir keçi olmayı kendisi de istemez miydi sanki!

Günün birinde artık dayanamadı ve çekip gitti.

Gele gide perilerin dans ettiği bir orman açıkbgma vardı. Bu çirkin keçiyi gören periler, oldukları yerde donup kalmışlardı.

"Bu ne güzellik! İnambır gibi değil!" diyorlardı birbirlerine.

Onun etrafında dans ediyor ve dur durak bilmeden onun bugüne dek gördükleri en güzel varlık olduğuna dair şarkılar söylüyorlardı.

Attis perilerin kendisiyle alay ettiklerinden emindi.

"Niye böyle şeyler söylüyorsunuz?" dedi onlara. "Çok çirkin olduğumu bibyorum. Zaten bu yüzden evimi terk edip buralara geldim."

"Hayır, hayır" diye şarkı söylemeye devam etti periler, "sen bugüne dek karşımıza çıkan en yakışıklı erkeksin!"

"Ne erkeği!" dedi Attis. "Ben bir erkek değilim! Ben bir keğiyim!"

Periler cıvıldar gibi gülmeye başladılar: "Sana kim söyledi bunu?"

"Benim keçi annem, benim keçi babam ve keçi kardeşlerim" dedi Attis.

"O halde bizim yanımızda kal" diye cıvıldadı periler. "Bizim için sen en güzelsin."

Periler Attis'e güven vermişlerdi. Fakat yine de perilerin yanında kalmak istemiyordu. Sadece dans etmek, şarkı söylemek, hayır, bu ona göre bir iş değildi.

İnsanların yaşadığı yerlere sokulmaya cesaret etti sonunda.

Orada bir oban kızıyla tanıştı. Basit, sade bir kızdı bu, onun için bir erkeğin çirkin ya da yakışıklı olması o kadar önemli değildi. Bir erkek istediği kadar yakışıklı olsun, erkekbđini ancak tarlada iyi çalışarak ispat edebilirdi.

Kızın babası Attis'e dedi ki: "Eğer sen kafasında sadece şarkı söyleyip dans etmek bulunmayan biriysen, burada benim yanımda kabp ekmeğini kazanabihrsın."

Attis oban kızıyla evlendi. Aralarında ihtirasa dayanan bir aşk ilişkisi yoktu, fakat Attis'in şikâyet edecek bir şeyi de yoktu.

Fakat günün birinde şikâyet etmesine gerek olmadığı bu ihtirassız yaşammm sonu geldi. Çünkü tarlaya gittiği zaman simsiyah saçlı ve alev alev yanan gözlü bir kadınlı karşılaşmıştı.

Bu kadın Kybele'ydi.

Attis'i görür görmez onun ne olduğunu anladı Kybele: Bu o, bu benim erkeklik organımdan üreyen adam.

Kybele'nin Attis'e âşık olduğunu söylememiz doğru olmaz. Bu bir aşktan ziyade bir varoluş talebiydi, kendine ait olan bir şeye yeniden sahip olma arzusuuydu. Biz kolumuzu sever miyiz? Hayır. O bize aittir.

"Sen bana aitsin" dedi Kybele.

"Fakat ben erkekliğimi tarlada çalışmak yoluyla ispat ettiğim ihtirassız bir kadın ile evliyim" dedi Attis. "Onun babası da benim efendim ve ekmek kapım."

Kybele onu omuzlarından yakaladı. "Benimle gel" dedi ona.

Onu karışmm ve kaymbabasının önüne çıkardı ve dedi ki: "İsteseydim onu hiçbir açıklamada bulunmadan alıp götürürdüm. Fakat onu sizinle paylaşmak için geldim buraya. Aramızda savaş çıkmasını istemiyorum. Zaten başka bir seçenek de yok. Sizin kollarınız nasıl size aitse, o da aynı şekilde bana ait."

'Tarla işlerinde ona ihtiyacımız var" dedi Attis'in kaymbabası.

"Sana bir düzine güçlü kuvvetli adam yollayacağım" dedi Kybele.

"Şaşırdım kaldım" dedi kayınbaba. "Bir düzine güçlü kuvvetli adama bedel olduğuna göre, onun özelliği nedir?"

"Benim için her şeyi ifade ediyor" dedi Kybele.

"Hayır" dedi Attis'in kayınbabası.

"Hayır" dedi Attis'in karısı.

"Onu sana vermeyeceğiz" dedi ikisi bir ağızdan.

Bunun üzerine Kybele elini kayınbabanın gözlerinin üzerine koydu. Ağır ve oturaklı bir adam olan çiftçi, ansızın dans etmeye ve şarkı söylemeye başlamıştı. Hayatı

boyunca saçma ve gereksiz olduğunu düşünmüştü ama, şimdi deriler gibi dans ediyor ve şarkı söylüyordu.

Kızı onu durdurmak için pantolonunun askılarına yapıştı, fakat adam çırpınıp duruyordu. Koluyla kızın suratına sert bir darbe indirince, kız olduğu yere cansız olarak yığılıp kaldı.

"Sen ne yaptığımı sanıyorsun!" diye bağırdı Attis ve Kybele'nin üzerine saldırmak istedi. "Burada şikâyet edilemeyecek bir hayat sürüyordum. Önce bir keçiydim, sonra bir insan oldum. Ya şimdi neyim?"

"Şimdi benim bir parçamsın" dedi Kybele.

"Fakat ben senin bir parçan olmak istemiyorum" diye bağırdı Attis.

Bunun üzerine Kybele elini onun gözlerinin üzerine de tuttu. Attis de çilginca dans etmeye ve şarkı söylemeye başlamıştı. Hayatı boyunca bu şekilde dans edip şarkı söylememişti.

Attis ve kayınbabasının yaptıklarına dans demek mümkün müdür? Kybele'nin bakışları altında birbirlerinin etlerine çiviler sokuyor, saçlarını yoluyor, suratlarını tırmalıyorlardı. Sonunda bıçaklara sarıldılar ve birbirlerini yaralamaya başladılar.

"Benim başıma gelenler sizin de başınıza gelsin" diye bağırdı Kybele.

Ve Attis ve kayınbabası birbirlerini hadım emler. Vücutlarından kan fışkırdı ve ölü olarak yere düştüler.

Ve Kybele oradan uzaklaştı.

Fakat göğsünde büyük bir keder taşıyordu.

Zeus'a giderek ona dedi ki: "Beni rüyandan yaratan sensin ve her şeyimi elimden alan yine sensin. Artık barış

yapalım. Onu bana geri ver. Onu yeniden yaşama döndür. Başka bir şey istemiyorum. Onunla bütünleşmeyeceğim. Sadece yaşamamı istiyorum onun, sonsuza dek yaşamasını."

Hermes ve Athena bu isteği uygun buldular, diğerleri bulmadılar, Zeus arada kalmıştı, ne yapacağını bilmiyordu.

Uzun süre düşündükten soma bir anlaşma önerdi: "Attis yaşasın. Fakat derin, sonsuz bir uykuda yaşasın. Saçları uzasın ve bir süre soma yeniden bir keçiye benzesin. Tek yaşam beürtisi olarak da, arada sırada küçük parmağım oynatsın. Bununla yetinmek zorundasın, Kybele."

Kybele cevap verdi: "Bununla yetinmeyi düşünmüyorum. Sizin için sonsuza dek bir tehdit unsuru oluşturacağım. Olimpos'a asla ayak basmayacağım. Asla sizinle birlikte bir şey yapmayacağım."

Ve Kybele dünyayı dolaşmaya başladı. Gittiği her yerde kadınlar ve erkekler onun peşinden gidiyor, kendilerini o çılginca dansa kaptırıyor, suratlarını tırmıyor, vücutlarını bıçakla yaralıyor ve sonunda kendilerini hadım ediyorlardı.

"Erkekler!" diye sesleniyordu Kybele kendilerini hadım edenlere. "Sizler benim rahibim olabilirsiniz."

Ve kendilerini hadım eden erkekler Kybele rahibi oldular.

PAN

Şeytan - Bir Saz Demeti - Bir Yarışma -
Uzun Kulaklı Kral Midas -
Uzun Sakallı Kral Midas - Pan Saati -
İnsani Bir Ayrıcalık

Pan'ı kim tanımaz ki? Sivri kulaklar, küçük boynuzlar, V şeklinde sırtkan bir ağız, keçi gözleri - Pan budur işte. Bacakları teke bacakları gibidir ve genellikle ereksiyon halindeki büyük bir organla tasvir edilir.

Bu resmi ortaçağın şeytan tasvirlerinden anımsıyorduz. Gerçekten de ortaçağ şeytan figürleri varlıklarını Tanrı Pan'a borçludurlar. Bu işin sorumlularının aklına bu fikrin nereden geldiğini ve Pan'da ne gibi bir şeytani özellik bulduklarını bilemiyorum.

Pan tanrıların dışladıkları biriydi, tanrıların Huckleberry Finn'iydi. İnsanlar ona fazla saygı duymuyordu. Balık sezonu kötü gittiği zamanlar, onun tasvirini ada soğanlarıyla kırbaçladıkları bile oluyordu. Başka hiçbir tanrıda bunu yapmaya cesaret edemezlerdi.

Tanrılar onunla alay ediyordu. Babasının kim olduğu pek belli değildir. Bazıları babasının Hermes olduğunu söyler. Gerçekten de Hermes, Keçi Tanrısı'nın bazı yete-

neklerinin değerini bilen tek tanrıydı - mesela insanın içine işleyen sesinin.

Pan'ın annesinin kimliği de aynı şekilde pek iyi bilinmemektedir.

Günün birinde Pan yıkanmak amacıyla ırmağa girmek isteyen Su Perisi Syrinx'i gördü. Bir anda içinde ona karşı inanılmaz bir arzu doğdu ve peri kızma sahip olmak istedi. Su erişti kaçıyor, Pan kovabyordu.

Pan yetenekli bir avcıydı. Syrinx'i kısa sürede tuzağa düşürdü. Yakalanacağını anlayan Su Perisi umutsuzlukla yakarmaya başladı, kim olursa olsun birisinin kendisine yardım çrmesini istedi. Karşılığında da ona sonsuza dek hizmet edecekti.

Yakınlardaki bir dere onun sesini işitmişti.

"Benim suyumla birleşecek misin?" diye sordu su perisine.

"Evet" dedi Syrinx.

Dere Su Perisi'ni bir saz kümesine dönüştürdü.

Pan tam elini uzatıp Su Perisi'ni yakalayacağı zaman bir de baktı ki, kollarının arasında bir saz demeti tutuyor!

Su Perisi avımn boşa çıkması Pan'ı fazla üzmemişti. Bir demet saz keserek yan yana getirdi ve birbirine bağladı. Yarattığı çalgiya Pan flütü adı verilir.

Pan gayet başarılı bir flüt sanatçısıydı ve gerçek bir kendini beğenmişti. Zavallı Satir Marsyas ile aym hevese kapıldı ve Apollon'u bir müzik yarışmasına davet etti. Hay hay, dedi Apollon, neden olmasın!

Hemen bir jüri teşkil edildi. Mesela Dağlar Tanrısı Tmolos ve Kral Midas oradaydı. Tmolos müzikten çok iyi anladığım iddia eden iriyarı bir "kabadayıydı. Midas ise

son derece doğru ve dürüst biri olarak ün salmıştı, fakat biraz fazla kılı kırk yarıyordu.

Önce Apollon yeteneklerini ortaya koydu, sonra Marsyas.

Kendisini bir müzik uzmanı olarak göstermekten zevk alan, fakat aslında su karılmadık bir yağcı olan Tmolos, kararını çok önceden vermişti bile.

"Ne kadar güzel, sevgili Apollon" diye haykırdı. 'Tek kelimeyle muhteşem! İşte galip! Apollon hiç şüphesiz çok daha iyi. Ödül onun hakkıdır!"

Buna karşın Kral Midas her zamanki gibi doğru dürüst ve kılı kırk yaran edasıyla dedi ki: "Hmm, evet. Bilmem nasıl ifade etsem ki. Dürüst olmak gerekirse... Dürüst olayım mı?"

"Buna mecbursun" dedi Apollon.

"İyi öyleyse. Ben o fikirdeyim ki, o küçük ve çirkin Pan, flütüyle Apollon'dan azıcık da olsa daha iyi müzik yapıyor."

Ve Midas hemen cezasım buluverdi. Apollon onun kulaklarını neredeyse birer ağaç uzunluğundaki eşek kulaklarına çevirmişti.

"Zaten benim müziğim hakkında neler düşündüğün umurumda bile değil" diye gürlledi yüce tanrı ve öfkeyle oradan ayrıldı.

Kafasının iki yanındaki uzun eşek kulakları Midas'ı son derece utandırıyor, bu yüzden devamlı şapka giymek suretiyle onları insanlardan gizlemeye çalışıyor. Fakat günün birinde saçlarını kestirmek üzere berbere gittiği zaman, berber Midas'm kulaklarının eşek kulakları olduğunu gördü.

"Lütfen, lütfen bunu kimseye anlatma" diye yalvardı Midas berbere, "gördüklerini kimseye anlatmayacağına dair bana söz ver."

Katıla katıla gülmekten kendisini güçlüğüle alıkoyan berber, ona istediği sözü verdi.

Fakat günün birinde dayanamadı, yere bir çukur açtı ve içine fısıldadı: "Dinleyin, bitkilerin küçük kökleri! Kral Midas'ın kulakları eşek kulakları!"

Çukurun hemen yanındaki sazlar bu fısıltıyı duydu- lar ve Midas'ın sırrım tüm dünyaya yaydılar.

"Kral Midas'ın kulakları eşek kulakları!"

Çaresiz kalan Midas, Pan'a başvurdu: "Şu halime bak! Tüm bunlar senin lehine oy verdiğim için geldi başı- ma. Hadi bakalım! Şimdi intikamımı al!"

Pan gevşek ağızlı berberin sakalının korkunç bir sü- ratle uzamasını sağladı. Zavallı adamın sakalları öylesine hızlı uzuyordu ki, ne müşterilere bakacak vakti kalmıştı, ne de sakalını kesecek hali. Günün birinde kendi sakalı içinde boğulup gitti.

Bugün sık sık kullandığımız "Panik" kavramının kö- kü Pan'a kadar uzanmaktadır. Çünkü Pan'm garip bir hu- yu vardır. Günün belli saatlerinde, görünürde hiçbir se- bep olmaksızın tüyler ürpertici korkunç çılgınlıklar atmak- tadır.

Çiftçiler bilir bunu: Çayırıldaki inekler bazen sebep- siz yere deli gibi böğürmeye, sağa sola saldırmaya ve et- rafı kırıp dökmeye başlarlar. O zaman çiftçiler der ki: "Pan saati geldi."

Pan'm ansızın böylesine korkunç çılgınlıklar atmasının- nın sebebini hiç kimseler bilmez. Yoksa diğer tüm varlıklar- dan gizli olan bir şeyler mi görüp duyuyor?

Herodot der ki, İ.Ö. 490 yılındaki Marathon Savaşı'nda Pan Atinalıların saflarına katılmış ve attığı korkunç çığlıklar ile Perslerin panik içinde kaçmalarına neden olmuştur.

Ve yine Herodot'a göre, Atinalılar o zamandan sonra Pan'a büyük bir saygıyla tapınmaya başlamışlardır.

Pan ölümsüz değildi. İnsanlara mahsus bir özellik olan ölümlülüğe sahip tek tanrıydı.

Günün birinde açık denizde yol almakta olan bir gemideki bir tayfa, göklerden gelen bir ses işitir. Şöyle demektedir ses kendisine: "Yüce Tamı Pan öldü! Bunu tüm dünyaya bildir."

İnsanlar bu habere çok üzölmüşlerdi, çünkü bu yarı kaçık, fakat sempatik tanrıyı seviyorlardı. Arada sırada ona güzel bir sopa çekseler bile...

Alamut

Çizgiliforum.com

GENÇ THESEUS

Bilmece Gibi Bir Kehanet - Büyücü Medea -
Yorumcu Pittheus -
Büyük Bir Taş, Bir Kılıç ve Bir Sandalet -
Olağanüstü Bir Düşman Kaçırma Yöntemi -
Baba Ve Oğulun İlk Kucaklaşması -
Girit'e Yapılan Üzücü Bir Yolculuk -
Ariadne ve Yün Yumağı - Unutulan Yelken -
Aigeus'un Ölümü

Theseus'u Herakles, Bellerophon veya Perseus gibi diğer Yunan kahramanlarından ayıran en büyük özellik, yaptığı işlerin büyük kısmını, ama sonuç olarak bir kısmının söylencelerde gerçekleşmiş olmasıdır; Theseus söylenceler dünyasının sınırlarını aşmış ve tarih dünyasında kendisine bir yer talep etmiştir.

Babası Aigeus, çok genç yaşlarda bile son derece talihsiz kötü kaderli bir adamdı.

Aigeus, Pallas'm kardeşiydi, fakat gerçeği söylemek gerekirse -Pallas gerçeği daima üstüne basa basa söylüyordu- onun sadece yarı kardeşiydi. Aigeus Atina sarayının piçiydi.

Henüz küçük bir çocukken ona sürekli Pallas'ı örnek

gösterirlerdi. "Bak Pallas ne diyor!" - "Bak Pallas nasıl güreşiyor!" - "Bak Pallas hedefi nasıl tutturuyor!" - "Bak Pallas nasıl kazanıyor!"

Yetişkin olduklarında Pallas tam elli kadımla evlendi ve her bir kadın ona biri oğlan, diğeri kız olmak üzere iki çocuk doğurdu. Bu kadınların hepsiyle aynı anda evlenmişti. Her biri için birer ev yapmış ve kendisi de karılarının evlerinin tam ortasındaki bir konağa yerleşmişti.

Aigeus'un ise sadece iki karısı vardı, ikisiyle de farklı zamanlarda evlenmiş ve ikisi de onu terk etmişti. Ne bir kızı, ne de bir oğlu vardı.

Atina sarayının tüm ağır ve pis işleri ona yaptırılıyordu. Herkes onu aşağılıyordu. "Bizim Aigeus nerede yahu?" - "Ha, Aigeus, git bir bak bakalım, acaba ahırdaki işinin başında mı?"

Günün birinde Aigeus Atina'yı terk ederek Delphi'ye gitmek üzere yola koyuldu. Tüm umudu bir oğul sahibi olmaktı. O zamanlar henüz genç bir adam olmasına rağmen, kendisi için umut edebileceği hiçbir şey kalmamıştı. Benden nasıl olsa ne kendime, ne de başkasına hayır gelmez, diye geçiriyordu içinden. Fakat bir oğula sahip olabilsem, belki o dünyaya haddini bildirebilir.

Delphi'ye varınca kehanete sorununu bildirdi: "Acaba yaşamıma bir anlam kazandıracak, her şeyi düzeltebilecek bir oğula sahip olabilecek miyim?"

Kehanet ona cevap verdi, fakat bu oldukça anlaşılmasız bir cevaptı. Delphi rahibesi Pythia'nın kehanetlerinin anlaşılması için bazen ayrıca başka bir kehanete bile ihtiyaç duyulabiliyordu. Pythia insanları kıvrandırmaktan hoşlanıyordu herhalde.

Pythia dedi ki: "Aigeus, yanında şarap var mı?"

"Evet" dedi Aigeus. "Yanımda bir tulum dolusu var."

"Peki" dedi Pythia. "Şimdi söyleyeceklerimi iyi dinle: Şarap tulumunu ancak eve döndüğün zaman aç!"

"Fakat neden?" diye sordu Aigeus.

Pythia cevap vermedi. Söyleyeceğini söylemişti.

"Kehanetin bu muydu?" diye sordu Aigeus.

Pythia cevap vermedi. Söyleyeceğini söylemişti.

Şimdiye kadar yaşamı talihsizlikler içinde geçmiş olan zavallı Aigeus, ne anlama geldiğini çözemediği bu kehanet karşısında apışıp kalmıştı. Keşke bu uzun ve zahmetli yolculuğu hiç yapmamış olsaydım, diye geçiriyordu içinden, nasıl olsa hiçbir şey anlayamadım!

Aigeus'un Pittheus isimli bir arkadaşı vardı. Bu adam karmaşık kehanetleri çözmekteki yeteneği ve becerisiyle ün salmıştı. O halde Atina'daki evime dönmeden önce Pittheus'a uğrayıp, Pythia'nın söylediklerinin ne anlama geldiğini sorayım, diye düşünüyordu Aigeus.

Böylece Aigeus Delphi'yi terk ederek, Pittheus'un yaşadığı Argolis'e doğru yol almaya başladı. Sıcak ve zorlu bir günün akşamında bir tavernaya ulaştı. Karanlık ve aydınlık tiplerin tümü orada toplanmıştı. Kaçaklar ve takipçileri aynı masada oturuyor, hırsızlar ve mağdurlar birbirlerine içki ikram ediyordu.

Aigeus da bir masaya oturdu ve yanında oturan kadınla sohbet etmeye başladı. Bir süre sonra kadın onun kulağına eğilip uzun süredir kaçak olduğunu söyledi ve kendisini ele vermemesini istedi.

"Bunu bana neden söylüyorsun?" diye sordu Aigeus.

"Çünkü insanların yüzlerini okuyabilirim" dedi kadın. "Ve senin temiz, dürüst bir yüzün var."

Aigeus bu sözlerden çok hoşlanmıştı. Birisinin sırrını kendisiyle paylaşmak istemesi harika bir şeydi. Bu güvene layık olduğunu bir şekilde ispat etmeliydi. Fakat nasıl? Bugüne kadar kendisini önemli gösterecek, güçlü ve şerefli olduğunu ispat edecek hiçbir şey yapamamıştı ki!

Sonunda biraz palavra sıkmaya karar verdi. Ne de olsa hayatının fırsatım yakalamıştı, azıcık caka satmasının kime zararı dokunabilirdi ki?

"Kadın" dedi Aigeus, "karşında kimin bulunduğunu biliyor musun?"

"Hayır. Söylesene."

"Sana kim olduğumu söyleyeceğim. Karşında müstakbel Atina Kralı'nın ta kendisi oturuyor."

"Peki ne zaman kral olacaksın?"

"Çok yakında, evet çok çok yakında, hatta pek çok yakında."

Bunun üzerine kadın dedi ki: "Atina Kralı olduğun zaman beni yanına al ve bana sarayında sığınma hakkı tanı. Düşmanları tarafından takip edilen bu zavallı kadını unutma."

"Bunu zevkle yaparım" dedi Aigeus. "Şimdi bana ismini söyle ki, seni hatırlayabileyim."

"Medea" dedi kadın, "benim adım Medea."

Medea - evet, tavernada Aigeus'un yanında oturan kadın, bin yıllar boyunca insanları dehşete düşüren, dostlarının da, düşmanlarının da kendisini hakir görmemeleri için onlarla savaşan Medea'dan başkası değildi.

Medea kaçıyordu. Kendi öz çocuklarını öldürmüştü,

İolkos Kralı Pelias'ı öldürmüştü, kendi öz kardeşini öldürmüştü ve bütün bunları sonunda kendisini terk eden sevgilisi Jason uğruna yapmıştı. Artık kaçıyordu.

"Ben bir büyücüyüm" dedi Medea, Aigeus'a.

Bu arada biraz sarhoş olan Aigeus şöyle düşünüyordu: Neden olmasın ki? Palavra atmak, caka satmak onun da hakkı! Şimdi sıra onda.

Medea konuşmaya devam etti: "Atina Kralı olduğun zaman, beni sarayına abp beni düşmanlarımdan koruyacak olursan, senin oğlunun şehrin diğer tüm oğullarından daha güçlü ve kudretli olmasım sağlayacağım."

Medea bu sözleriyle Aigeus'u can evinden vurmüştü. Gerçi Aigeus biraz sarhoştü ve bu konuşmayı palavra olarak değerlendiriyordu ama, yatağına uzandığı zaman kalbi heyecanla çarpıyor ve her şey yoluna girecek diye düşünüyordu.

Ertesi gün Aigeus tekrar yola koyuldu ve akşama doğru Pittheus'un evine ulaştı.

Kimdi bu Pittheus? Pelops ve Hippodameia'nın oğullarından biriydi. Kardeşleri Atreus ve Thyestes'di. Teyzesi ise Niobe'ydi. Theseus ile ilgili söylencelerin, Tantalos ile ilgili söylencelerin, Agamemnon ve Menelaos kardeşler ile ilgili söylencelerin, Thebai ile ilgili söylencelerin tümü eninde sonunda Pittheus'a dayanmaktadır.

Fakat Pittheus'un akrabaları ile olan ilişkileri çok sınırlıydı, özellikle de kardeşleri olan Atreus ve Thyestes ile. O ikisi birbirlerine karşı öylesine büyük bir nefret besliyorlardı ki gözleri başka hiçbir şey görmüyordu. Pittheus ise bu nefrete taraf olmamak için son derece dikkatli davramıyordu.

Her neyse, Pittheus kehaneti dinledikten sonra Aigeus'a döndü: "Doğrusunu istersen bu kehanetin anlamı benim için çok açık. Sen bir oğul sahibi olacaksın ve oğlun çok kudretli bir adam olacak. Kehanet bana bunu söylüyor."

Aigeus ağzı bir karış açık ona bakıyordu.

"Kehanet sana bunu mu söylüyor?" diye bağırdı. "Bunu bana açıklaman lazım! Atina'ya dönene kadar şarap tulumumu açmamalıyım - bununla şanlı bir oğul sahibi olmamın ne ilgisi var?"

"Yoksa şanlı bir oğul istemiyor musun?"

"Elbette istiyorum."

"O halde ben senin yerinde olsam bu kehaneti o kadar fazla kurcalamazdım" dedi Pittheus.

Bunun üzerine Aigeus sesini kesti. Anlaşılan Pittheus'un ikna yeteneği oldukça kuvvetliydi.

"Gel, Aigeus" dedi Pittheus, "bu güzel kehaneti kutlamamız gerekiyor."

Ve Pittheus talihsiz Aigeus'u sarhoş etti ve Aigeus sarhoş olduktan sonra onu kızı Aithra'nın yatağına taşıdı. Çünkü şöyle düşünüyordu: Eğer kehanetin söylediği doğru ise -ki bundan şüphelenmem için bir neden yok-, Aigeus'un oğlunu benim kızım doğursun. Böylece geleceğin kahramanına iyi bir yatırım yapmış olurum."

Ertesi gün Aigeus korkunç bir baş ağrısıyla uyandı ve yanında yatmakta olan Aithra'yı gördü. "Demek ki oğlumun annesi sen olacaksın. Buna bir itirazım yok."

Aigeus'un keyfi oldukça yerindeydi. Aithra'nın elinden tutarak onu kırlara götürdü.

"Benimle gel" dedi ona. "Gerçekten de benim oğlum doğuracaksın, o halde buraya bırak."

Ne de olsa epey güçlü olduğu için, ağır bir kaya parçasını tahta kazıklar ve halatlar yardımıyla güçlükle havaya kaldırdı, altma kıbcı ile sandaletlerini koydu. Soma da kaya parçasını onların üzerine bıraktı.

"Eğer gerçekten de benden bir oğlun olursa, on sekiz yaşına girdiği gün onu buraya getir ve kayayı kaldırarak altındaki kılıcı ve sandaletleri almaşım söyle. Bunu başarak olursa onu hemen bana yolla ki, kendisini Atina kralı yapayım."

Palavra sıkamak hoş bir şeydir! Hele insan bir süre soma kendi palavralarına bile inanmaya başlarsa...

Soma Aigeus Atina'ya geri döndü ve tekrar aşâğılık işlerini yapmaya koyuldu, çünkü yönetimde hâlâ Pallas ve elli oğlu bulunuyordu. Fakat kalbi cesaret ve umutla doluydu. Kendisiyle alay edildiği zaman ters ters bakarak içinden şöyle diyordu: Görürsünüz siz, görürsünüz siz...

Aradan yıllar geçtikten soma günlerden birgün odasının kapısı vuruldu. Aigeus kapıyı açınca karşısında bir kadının durduğunu gördü. Onu tanıyamamıştı.

"Kimsin sen?" diye sordu ona.

"Ben bir zamanlar tanışmış olduğun büyücü değil miyim? Sana bunu ispat edeceğim. Sana bunu ispat etmemi ister misin?"

'Tamam' dedi Aigeus, "seni hatırladım Medea. O gece tavernada uzun uzun konuşmuştuk. Kendini biraz abarttığın için sana kızmıyorum. Ne de olsa ben de abartmıştım. Ne yazık ki hâlâ kral değilim ve yakın gelecekte de olacak gibi görünmüyorum. Ve senin de gerçek bir büyücü olmadığma eminim.

"Ben bir büyücüyüm" dedi Medea, "sen de bir kral

olacaksın. Benim zavallı talihsiz dostum. Ayakkabılarını giy ve benimle gel!"

Medea, Pallas ve eIU oğlunu mağlup etti. Bunu nasıl mı yaptı? Yaptı işte!

"Bunu nasıl yaptın?" diye sordu Aigeus. Odasından çıktığı zaman düşmanlarının dehşetb bir panik içinde saraydan kaçtıklarını gördü.

"Yaptım işte!" diye karşılık verdi Medea.

O anda Aigeus'un aklı basma geldi ve Medea'ya saygıda kusur etmemeye başladı.

Aigeus henüz ne olup bittiğini tam olarak anlayamamıştı ki, ansızın Atina Kralı olduğunu fark etti. Henüz ayaklarını yıkamaya bile fırsat bulamamıştı.

Medea'nın -Jason'un hikâyesini hatırlayalım- zayıf karakterb erkeklere karşı bir zaafı vardı.

Aigeus'a dedi ki: "Atina Kralı olduğun zaman bana yardım edeceğine söz vermiştin. Artık Atina Kralı'sın."

"Ben mi sana yardım edeceğim?" dedi Aigeus. "Bu da ne demek oluyor? Senin korunmaya ne ihtiyacın var? Benimle alay mı ediyorsun?"

"İhtiyacım olan senin beni kucaklaman" diye karşılık verdi Medea.

Aigeus yatağına götürerek, kollarıyla sardı onu. Medea'yı ancak böyle koruyabilirdi, zaten kadın da bunu istiyor, bunu arzu lu yordu.

Ve Medea ona bir erkek oğul doğurdu. Adını Medos koydular.

Aigeus şöyle düşünüyordu: Evet, kehanetin bildirdiği oğul işte bu olmalı. Medea bir büyücü ve o da bana bir oğul vaat etmişti. Hepsi birbirini tamamlıyor. Beşiğin

üzerine doğru eğildi ve kalbi mutluluktan yerinden fırlayacakmış gibi çarpmaya başladı. İşte, işte bana vaat edilen oğlan, benim oğlum!

Ve Medos'u sevgi ve şefkatle büyütmeğe başladı.

Bu arada Aigeus'un başka bir oğlu daha büyümeye devam ediyordu. Pittheus'un kızı Aithra'nın dünyaya getirdiği oğlandı bu. Ona Theseus ismini vermişlerdi.

Theseus henüz küçük bir çocukken bile çok kuvvetliydi, hoşa gitmeyecek kadar kuvvetliydi, sorun çıkaracak kadar kuvvetliydi. Kuvveti tüm insanların başına bela olmuştu. Oysa çocuğun dış görünüşü kuvvetini kesinlikle belli etmiyordu. Herakles gibi akıl almaz boyutlara sahip olan bir kas yığını değildi o. İnce, zarif, kıvrak bir delikanlıydı Theseus, öyle pek uzun boylu da değildi.

Oyun olsun diye yetişkin bir boğayı bahçe çitinden dışarı fırlattığı zaman, henüz on dört yaşına bile girmemişti. Dediğim gibi: hoşa girmeyecek derecede kuvvetliydi.

Theseus günün birinde ünlü kahraman Herakles ile karşılaşmıştı. Herakles bu aşırı kuvvetli küçükten son derece hoşlanmış, parmağıyla burnunun ucuna bastırarak ona demişti ki: "Bu çocuk çok şey vaat ediyor."

Bu karşılaşma Theseus'un hayatında önemli bir rol oynadı ve aslan postu içindeki Herakles hayatı boyunca Theseus için bir timsal oldu. Theseus ve Herakles daha sona bir kez daha karşılaştılar, fakat bu karşılaşma daha tatsız koşullar altında gerçekleşti. Bundan ileride söz edeceğim.

Theseus on sekiz yaşına ulaştığı zaman, annesi Aithra Aigeus'un söylediklerini yerine getirdi. Oğlunu büyük

bir kayanın başına götürdü ve şöyle dedi: "Pekâlâ, şimdi şu kayayı kaldırmayı dene bakalım."

Onun bunu başaracağından, hatta babasından çok daha iyi başaracağından adı gibi emindi. Gerçekten de bu iş Theseus için bir çocuk oyunu kadar kolaydı. Kayayı kolaylıkla yukarı kaldınverdi, bu iş için de ne bir kazığa, ne de bir halata ihtiyaç duydu.

Kayanın altmda Aigeus'un sandaletleri ve kılıcı duruyordu.

"Orada gördüğün şeyleri al" dedi Aithra. "Onlar babana ait. Hemen Atina'ya git. Orada babam ara ve ona elindeki nesnelere göster. Senin kim olduğunu anladığı anda seni Atina Kralı yapacak. Verdiği sözü tutmaması için hiçbir neden yok."

Theseus annesi Aithra ve büyükbabası Pittheus ile vedalaştı, sonra da Atina yollarına koyuldu.

Atina'ya gitmek için iki alternatif vardı. Birinci alternatif deniz yolunu kullanarak rahat ve tehlikesiz bir yolculuk yapmaktı. İkinci alternatif ise, uzun, rahatsız, tehlikeli olan kara yolunu kullanmaktı. Theseus kara yolundan gitmeyi tercih etti. Herakles'in on iki işine benzer işler başarmak istiyordu.

Bu yol üzerinde kötü niyetli kişilerin bulunduğu ve yolcuları tehdit ettikleri haberi dört bir yana yayılmıştı. Bu kötü niyetli kişileri mağlup edecek olan insanın şan ve şöhrete kavuşacağı çok aşikârdı.

Bu kötü niyetli kişilere örnek vermek istersek, içlerinden birinin adının Periphetes olduğunu söyleyebiliriz. Rivayete göre Tamı Hephaistos'un oğluymuş. İnsanlar ona Korynetes, yani "kafakıran" ismini takmışlar, çünkü yol-

cuları soyup soğana çevirmeden önce demir bir gürz ile onların kafalarını parçalamayı tercih ediyormuş.

Theseus ilk olarak bu haydutun karşısına çıktı. Korynetes'in üzerine doğru savurduğu gürzden ustalıkla sıyrıldı, sonra da büyük bir maharetle haydutun kendi gürzü ile kendi kafasını parçalamasını sağladı. Theseus haydutun gürzünü silah olarak yanına aldı ve yoluna devam etti.

Oradan yayan bir günlük mesafede efsanevi Sinis'in barmağı vardı, söylendiğine göre hayatı boyunca bir kere olsun yıkanmamış. Onun bir diğer ismi de Pityokamptes, yani "çam eğen"miş. Çünkü bu haydut pusuya düşürdüğü yolcuları ve tüccarları yakaladıktan sonra, bir yay gibi eğdiği iki çam ağacının arasına keyfine göre ellerinden veya kollarından bağlar, sonra da ağaçları bırakarak zavallı insanların parçalanmasını seyredermiş.

Theseus "çam eğen"i de aynı yöntemle mağlup etti ve onu da kurbanlarını öldürdüğü şekilde öldürdü.

Tanrıların bile karşılarında korkup kaçtıkları Echidna ve Typhon'un kızları Phaia, Theseus'un karşısına dev bir dişi yaban domuzu olarak çıkmıştı. Theseus onu da mağlup etti.

Yoldan geçen tacirleri kucaklayıp denize atan Skeiron da Theseus karşısında yenilmekten kurtulamadı.

Karşıma çıkan Kerkyon isimli güreşçinin son derece yağlı bir derisi olduğu için, Theseus onu bir türlü tutamadı. Kerkyon'u uzun süre tozların içine atıp atıp çıkardı, ta ki ellerinin arasından kaçamayacak duruma gelene kadar. Sonra da onun boynunu kırdı.

Son olarak da "uzatıcı" Prokrustes'i mağlup etti.

Prokrustes, Poseidon'un oğullarından biriydi. Her zaman ter içindeydi, her zaman kafasında binbir tilki dolanıyordu. Tavernasında oturarak yorgun yolcuların gelmesini bekliyor ve onları içeri davet ediyordu. Sadece bir tek yatağı vardı, normal bir insana uygun bir yatak. Şayet gelen yolcunun boyu bu yataktan uzun ise, Prokrustes ayaklarından başlamak suretiyle onu kısaltıyor ve boyunu yatağa uygun hale getiriyormuş. Yok eğer boyu kısa ise, o zaman Prokrustes adamı bağlıyor ve iki yamndan asılmak suretiyle boyunu uzatıyordu. Bu arada yanılıp da boyunu gereğinden fazla uzatacak olursa, tekrar bir parça kesiyordu. Prokrustes tuzağına düşen insanları işte bu şekilde işkence ederek öldürüyordu.

Theseus, Prokrustes'i yakalayıp yatağa yatırdı. Fakat Prokrustes çok uzun boylu olduğu için elbette ki yatağa sığmadı, bunun üzerine Theseus onun boyunu biraz kısalttı. Fakat ayaklarını değil, kafasını kesmek suretiyle.

Genç Theseus işte bu şekilde altı tane büyük iş başarılarak tehlikelerle dolu bu yolu aştı ve Atina kapılarına dayandı. Fakat şan ve şöhreti şehre ondan çabuk ulaşmıştı, bu nedenle şehir halkı onu büyük bir coşkuyla karşıladı.

"İkinci bir Herakles geliyor" diye bağırarak sevinç çığlıkları atıyordu insanlar.

Theseus'a daha iyi bir kompliman yapılamazdı. Kim bilir, belki bu sloganı ortaya atan da kendisinden başkası değildir. Ne de olsa Theseus'un ta en başından beri politika ve insanları etkileme konusunda büyük bir yeteneği vardı.

Babası Aigeus onu tanıyamamıştı, çünkü Theseus sandaletleri ve kılıcı sırtındaki çıkının içine koymuştu. Fa-

kat büyücü Medea onu görür görmez kim olduğunu anlamıştı. Çok iyi biliyordu ki, karşısında duran bu genç adam Delphi kehanetinin söz ettiği oğuldu ve yine çok iyi biliyordu ki, kocası Aigeus onu tamr tanımaz kendi oğlu Medos'a yeğ ve üstün tutacaktı.

Medea insanları Theseus'a karşı kıskırtmaya çabıştı. Kocası Aigeus'a dönerek ona dedi ki: "Bu da kim? Bu da ne demek oluyor?"

"Tehlikeleri yok eden bir kahraman" diye cevap verdi Aigeus. Tüm Atinalılar gibi o da Theseus'a hayran kalmıştı.

"Hepinizin gözü kör olmuş" diye bağırdı Medea. "Hepiniz aptal ve körsünüz! Kendinize söylenen her yalana saf saf inamyorsunuz. Bir tek adam yoldaki bütün o tehlikeleri nasıl ortadan kaldırılabir ki? Koca bir yalan bu!"

"Peki ya kim o?" diye sordu Aigeus.

"O adam senin yarı kardeşin Pallas'ın bir casusu. Pallas bu arada kendisini toparlamış ve elli oğluyula birlikte buraya gelerek tacım başından almak istiyor. Theseus'u zehirleyelim! Bunu senin için yapacağım."

Aigeus ona inanmıştı.

Akşama doğru Theseus'un şerefine bir şölen verildi ve Medea onun şarap kadehini zehirledi. Fakat Theseus şarap içmeden önce önündeki eti parçaladı, çünkü sofradaki eti parçalamak konuklara tanınmış bir hakti. Theseus bu iş için babası Aigeus'a ait olan kılıcı çıkınından çıkardı ve et kızartmasını parçaladı.

Aigeus kendi kılıcını görür görmez tanımıştı: "Çıkınının içine bir göz atmama izin verir misin?"

Kendisine ait olan sandaletleri de hemen tamdı.

"Bunları nereden buldun?" diye sordu Aigeus ona.

"Onları bir kayamn altından çıkardım" dedi Theseus.

Delikanlı tam bu esnada kadehindeki zehirli şarabı içmek üzereydi. Aigeus son anda onun kadehine vurarak içindeki şarabın yere dökülmesini sağladı, sonra da onu sımsıkı kucakladı ve yüksek sesle bağırdı: "Tüm yaşamım boyunca hasretle beklediğim oğlumsun sen!"

Soma da kılıcına sarılarak Medea'ya döndü: "Bunu biliyordun."

"Evet" diye cevap verdi büyücü.

Aigeus kılıcım kaldırarak kadına bir darbe indirdi. Fakat Medea oğlu Medos'u kollarının arasma alarak havaya yükseldi ve çok uzaklarda bir ülke olan Kolchis'e gitti. Orası doğduğu yerdı ve orada güneş asla bulutların arkasından yüzünü göstermezdi.

Aigeus ve Theseus, baba ve oğul, nihayet birbirlerine kavuşmuşlardı. Mutluydular.

"Senin yanmda bulunduğum müddetçe hiçbir şeyden korkmana gerek yok babacığım" dedi Theseus.

Atina o sırada Girit ile savaş durumunda bulunuyordu.

Girit Kralı Minos Atinalılara baskı yapıyor ve diyor-du ki: "Bana tabi olmayı kabul etmezseniz, babam Zeus üzerinize veba yollayacak!"

Atinalılar Minos'un gerçekten de Zeus'un sevgili oğulu olduğunu biliyorlardı, onun için ona daha fazla direnmeyi göze alamadılar.

Minos, Girit Adası'ndaki bir labirentte yaşayan Minotauros'a yem olarak vermek için Atinalılardan her yıl yedi genç kız ve yedi genç oğlan talep ediyordu. Minota-

uros, Minos'un karısı Pasiphae'nin bir boğa ile yaptığı bir kaçamağın ürünü olan korkunç bir canavardı.

Her yıl Atinalı gençler arasından yedi kız, yedi de oğlan seçiliyor ve Girif e gönderiliyordu. Şehir bu ağır vergi altında inim inim inliyordu.

Girif e gönderilecek gençleri bebrlemek için kura çekilme vakti gelmişti yine. Kura Theseus'a isabet etmemişti, fakat o buna karşı çıktı: "Hayır, ben kral oğluyum ve benim de Girif e gitmem gerekir. Hiçbir genç kız ve hiçbir delikanlı kral oğlu yanlarında olmadan ölmeme. Ben de Girif e gideceğim. Aphrodite ve Apollon'un yardımıyla Minotauros'u öldürüp geri döneceğim."

Sözleri Atinablar üzerinde çok etkili olmuştu.

Bu zavallı gençleri Girife götüreceğ geminin kara yelkenlere sahip olması bir gelenek halini almıştı, çünkü ne de olsa onları ölüme taşıyordu.

Theseus babası Aigeus'a dedi ki: "Bu gemi geri döndüğü zaman yelkenleri hâlâ kara renkteyse bilmelisin ki, canavar beni de midesine indirmiştir. Şayet yelkenlerin rengi beyaz ise, Minotauros'u öldürmüşüm demektir. O zaman Atina şehrinin kurtuluşunu ve oğlunun geri dönüşünü müjdeleyebilirsin."

Böylece Theseus genç kızlar ve genç erkeklerle birlikte Girife gitti.

Aphrodite ona yardım etti. Minos'un kızı Ariadne'nin genç kahramana âşık olmasını sağladı.

"Beni de yanında götürürsen, arkadaşlarım kurtarmana yardım edebilirim" dedi Ariadne, Theseus'a.

Ariadne onun eline yün bir yumak tutuşturdu ve dedi ki: "Bu yün yumağın bir ucunu labirentin girişine bağla, diğer ucunu da labirentin içine girdiğin zaman yavaş

yavaş boşalt. Şayet Minotauros'u öldürmeyi başarırsan, o zaman bu yün iplik labirentten tekrar çıkmanı sağlayacaktır."

Her şey iyi gitti. Theseus, Minotauros'u öldürdü, genç kız ve genç erkekleri kurtardı ve Atina'nın üzerine çöken lanete bir son verdi.

Ariadne'yle beraber limana giderek kendilerini takip edememesi için Minos'un gemilerine delikler açtırdı ve yola koyuldu. Gemide tam bir bayram havası vardı.

Fakat sonra mitolojinin bugüne kadar tam bir açıklığa kavuşturamadığı bir olay gerçekleşti. Bayram havası içindeki gemi Naxos Adası'nda küçük bir mola verdi ve Theseus, Ariadne'yi orada bırakarak yoluna devam etti. Bunu neden yaptığım hiç kimse bilmemektedir. Bazıları onun bir büyü'nün etkisi altında olduğunu söyler. Bazıları da Theseus'un Ariadne'den sıkıldığını ve ondan kurtulmak istediği için onu Naxos Adası'nda terk ettiğini öne sürer. Bana kalırsa bu ikinci öneri Theseus'un karakterine uymamaktadır.

Üçüncü bir grup der ki, Theseus'un aklını karıştırarak bunu yapmasına neden olan Dionysos'tan başkası değildir. Dionysos'un bir süre sonra adaya gelerek Ariadne'yi alması da bu önermeyi destekler, çünkü Dionysos kıza âşık olmuştur. Ariadne'nin Naxos Adası'nda uyuya kalmasına ve Theseus'un aklını karıştırarak kızı orada unutmamasına o neden olmuştur.

Her halükârda gemi Naxos'tan sonra yolculuğuna Ariadne olmadan devam etti. Theseus'un aklının karışıklığı uzun süre devam etmiş olsa gerek. Gemi hâlâ kara yelkenler taşıyordu ve kahramanımız onları beyazlarıyla değiştirmeyi unutmamıştı.

Aigeus ise Atina limanında burçların üstüne çıkarak dört gözle oğlunun geri dönmesini beküyordu. Ansızın ufukta beliren gemiyi fark etti ve dikkatle bakınca yelkenlerin renginin kara olduğunu fark etti.

"Artık her şey bitti" diye geçirdi akbndan. "Oğlum, hayattaki tek arzum olan sevgili oğlum, Minotauros'a yem oldu. Artık yaşamımın bir anlamı kalmadı." Ve kendisini denize attı.

Bu deniz günümüzde bile Aigeus'un ismini taşımaktadır: Ege denizi.

Theseus ise Atina Kralı oldu.

Alamut
Çizgiliforum.com

THESEUS SİYASET ve EFSANE ARASINDA

Yasama Sanatı ve Diğer Sanatlar -
Yeni Bir Arkadaş - Amazonlar - Aşk ve İhanet -
Aşk ve Ölüm - Girit ile Barışma -
Phaidra ve İhtirası - Aşk ve İntikam Mektupları -
Denizden Gelen Boğa

Theseus Atina Kralı olduktan sonra söylence dünyasından sıyrılmaktadır, daha doğrusu, salt bir söylence kişiliği olarak kalmayıp, tarihsel bir kişiliğe bürünmektedir. Dediğim gibi, bu yönüyle Perseus, Herakles ve Bellerophon gibi kahramanlardan ayrılmaktadır: O, tarihin bir kahramanı olmuştur.

Theseus tarihsel bir kişidir artık. Attika Deniz Birliği'ni o kurmuştur. Bunun mitoloji ile bir ilgisi yoktur artık, birçok küçük şehir krallığının oluşturduğu bu askeri, siyasi ve ticari birlik, tarihsel bir gerçektir.

Theseus monarşiyi lağvetmişti. Evet, kendisini Atina Kralı ilan etmiş, fakat bundan hemen sonra krallığı ortadan kaldırdığını açıklamıştı. Fakat bunu yapmadan önce kendisinin yaşam boyu başkomutan ve başyargıç olmasını hükme bağlamıştı.

"Bir şehir kuvvetli olmalıdır" diyordu Theseus. "Sadece zengin olması yeterli değildir. Zenginlik düşmanların iştahını kabartır."

Bu nedenle Atina'nın düşmanlarını sistematik olarak ortadan kaldırmaya başlamıştı. Bunlar kendi kişisel düşmanları veya intikam savaşları değildi, sadece cesurca alınmış dış siyaset kararlarıydı.

Siyaset - mitoloji siyaset tanımaz, mitoloji siyasetin eskiden beri meşgul olduğu toplum refahı gibi konularla uğraşmaz. Mitolojide yapılan davranışların istisnasız tümü kişiseldir. Herakles yaptığı işlerin tümünde sadece kendisini düşünüyordu. Düşmanlarını öldürmesinin tek sebebi, kendi düşmanları olmalarıydı. Toplum refahı gibi konular aklımdan bile geçmiyordu. İnsanlara yardım etmesinin tek sebebi, onların kendisine sempatik gelmeleri idi, yoksa haklı olmalarından dolayı değil.

Theseus Atina'nın düşmanlarını öldürmüştü. Ve şaşkınlıkla müşahede ediyoruz ki, bu nedenle kendisini yargı önüne bile çıkarmıştı. Yasaları yapan zaten kendisiydi. Yargıç Theseus, devlet adamı Theseus'u yargılıyordu. İlk kez yasaların gücü kabul ediliyor; ilk kez toplum düzeni bir rahibin kişisel düşüncesine ve bir hükümdarın keyfiyetine bırakılmadan, yazılı olarak saptanmış kanunlarla korunuyordu.

Demek ki ilk samk Theseus'un ta kendisiydi. Yargıç Theseus, suçlu Theseus'u mahkûm etmişti. Fakat şu işe bakın ki, onu aynı zamanda beraat da ettirmişti. İnsan öldürmek konusunda kendisini suçlu bulmuş, fakat bu öldürmelerin haklı gerekçelere dayandığını öne sürerek kendisini beraat ettirmişti.

Biz bu karar üzerine bugün sadece güler ve onun utanmaz bir hukuk dalaveresi olduğunu düşünürüz. Fakat o zamanlar bir insan öldürüldüğü zaman, bu suçun cezalandırılıp cezalandırılmayacağına sadece bir kudret sorunu olduğunu unutmamalıyız. Mitolojide bağlayıcı bir hukuk yoktur.

Theseus ise aralarında farklılıklar olan yasalar koymuştu: Phonos (cinayet), Akousia (öldürücü darbe), Phonos hekousios (haklı öldürme), Phonos akousios (mazur görülebilir öldürme).

Theseus kendisi hakkında şu hükmü vermişti: "Phonos hekousios, haklı öldürme."

Dalavereli bir hukukun hukuksuzluktan daha üstün olmadığını kim iddia edebilir ki?

Gerçekten de ilk kez bir hukuktan söz edilmeye onun zamanında başlanmıştı. Bunun sonucu olarak da vatandaşlık kavramı ortaya çıkmıştı. Vatandaş şehrin bir parçasıydı, şehir ancak vatandaşla birlikte büyüyüp gelişebilirdi.

Delphi kehaneti şehir hakkında şunları bildirmişti: "Atina azgın dalgalar üzerinde şişirilmiş bir domuz kesesi gibi batmadan dolaşacak."

Bu kehanetten iki anlam çıkarmak kolaylıkla mümkündür, çünkü Atinalılar küstahlıklarıyla ün salmışlardı.

Siyaset uzmanı Theseus, ticaretin canlanıp gelişmesi için şehre yabancıları davet etti. Şehrin vatandaşlarını ise üç farklı gruba ayırdı - işte bunlar artık söylene değil, tarihi gerçeklerin ta kendisidir. Birinci grup şehrin kendilerine şükran borçlu olduğu insanlardan oluşuyordu, yani rahipler, ozanlar, şarkıcılar ve askerler. Resmi hiyerarşinin ikinci basamağı ise Geurgoiler oluşturuyordu, yani

çiftçiler. Üçüncü sırada ise Demiurgoiler, yani zanaatçılar bulunuyordu.

Theseus para bastırmıştı. İlkel değiş tokuş yöntemi, yerini gerçek ticarete bırakmıştı.

Evet, daha somaki politikacıların ve tarihçilerin onu gördükleri gibi, Theseus bu şehrin yaratıcısı idi. Kendi poptikalarını haklı çıkarmak için, sanki bu politika onun kurduğu geleneğin devamı imiş gibi bir efsane kahramanını alarak tarihe yerleştirdiler.

Fakat Theseus öncelikle bir söylence kahramanıdır ve onu şimdi tekrar söylence dünyasma dahil edeceğiz.

Diğer hikâyelerin neredeyse tümü bize büyük kahramanların yanlarında bir arkadaş olduğundan söz eder. Kahramanların hikâyeleri aynı zamanda erkekler arasmdaki arkadaşlıkların bir hikâyesidir. Herakles, İolaos ile birlikte dünyayı dolaşıyordu, Troya önlerinde Odysseus'un yanında Diomedes vardı, Akhilleus'un yanında ise Patroklos. Dünyamn en eski edebiyatı olan Gılgameş Destanı ise, bize Kral Gılgameş'in yanında arkadaşı Enkidu'nun bulunduğunu söyler.

Theseus'un da yanında Peirithoos isimli bir arkadaşı vardı. Peirithoos'un görevi diğer kahramanlık hikâyelerinde olduğu gibi sadece maceraların paylaşıldığı bir arkadaş olmakla sınırlı değildir. Peirithoos sürekli olarak Theseus'u söylencelere çeker, ona efsanevi, masalsı kişiliğini geri verir. Onun görevi Theseus'u sıkıcı, tekdüze siyasetten uzaklaştırmak ve mitolojinin macera dolu heyecanına geri göndermektir.

Günün birinde Theseus'a bir haber verirler: "Sürülerin çalınmış. Sığırların artık çayırdan otlamıyor."

Theseus hiç vakit kaybetmeden hırsızları yakalamak üzere yola koyuldu. Bir süre soma baktı ki sığırları uzakta otluyor, yanlarında da bir adam bekliyor. Mutlaka hırsız olmalı. Fakat kaçmak için en küçük bir girişimde bile bulunmuyor.

Theseus kılıcını çekip adamın üzerine saldırmaya davrandı.

Tam bu anda yabana adam konuşmaya başladı: "Ben Peirithoos'um. Sürün umurumda bile değil. Sadece seninle tanışabilmek için bu numarayı yaptım. Senin arkadaşın olmak istiyorum."

Peirithoos, Theseus'un karşısına böyle bir açık yüreklilikle çıkmıştı. Tanrım, ne büyük bir risk! Her ne kadar Theseus soğukkanlı bir adam olarak kabul ediliyorsa da, sığır hırsızlığı çok ağır bir suçtu. Theseus yasaları yapmadan önce sığır hırsızları oldukları yerde idam edilirdi.

"Biliyorum" dedi Peirithoos, "şimdi kafamı kırmayı çok isterdin, değil mi?"

"Evet" dedi Theseus, "gerçekten de çok isterdim."

"Ya sonra?" diye sordu Peirithoos, "ya sonra ne olurdu?"

"Hiçbir şey olmazdı" diye karşılık verdi Theseus. "Sen şu anda yaşamıyor olurdun, o kadar."

"Sen de kendini bir kez daha yargı önüne çıkarırdın, değil mi? Yaptığın işi nasıl değerlendirirdin acaba? Phonos, Akousia, Phonos hekousios veya Phonos akousios?"

Peirithoos'un konuşma tarzı Theseus'un kafasını karıştırmıştı. Fakat adamın cesareti hoşuna gitmişti doğrusu.

"Ne istiyorsun?"

"Senin dostun olmak istiyorum" dedi Peirithoos.
"Theseus'un dostu olmak istiyorum."

Bunun üzerine Theseus ona elini uzattı. Birbirlerine sarıldılar ve ebedi dostluk yeminleri ettiler. Erkekler arası dostluklar böyledir işte: Ya her şey oracıkta olup bitecek, ya da asla hiçbir şey olmayacak."

Peirithoos, Theseus'a dedi ki: "Dinle beni, arkadaşım! Uzun süredir seni izbyor, yaşam tarzım inceüyorum. Maceralarının tümünü biliyorum - Pityokampes'i nasıl öldürdüğünü, gri domuz Phaiia'mn işini nasıl bitirdiğini, Skeiron, Kerkyon ve korkunç Prokrustes'i nasıl tepelediğini. Fevkalâde! Fakat şu anda yapmakta olduğunu o kadar değersiz buluyorum ki."

"Ne demek istiyorsun?"

"Siyaset" dedi Peirithoos.

Theseus dedi ki: "Bunda değersiz olan nedir? Şehri refaha kavuşturdum. Delphi kehanetini hiç duymadın mı? Atina çok önemli bir yer."

"Pöh, siyasetmiş" dedi Peirithoos. "Ne kadar sıkıcı bir uğraş. Kendine örnek aldığın büyük kahraman Herakles'i hatırlasana! Onun siyaset hakkında neler düşündüğünü tahmin edebiliyor musun?"

Theseus arkadaşına hak verdi. Herakles kesinlikle siyaset hakkında iyi şeyler düşünmezdi.

"Unut bu şehri artık!" dedi Peirithoos. "Siyaseti de unut! Biz de Herakles ve lolaos gibi yapalım. Küçük fakat güçlü bir ordu toplayıp, Amazonlarm üstüne yürüyelim."

O zamanlar Amazonlar tehlikenin ve bilinmezliğin simgesi durumundaydılar. Savaşan, öldüren, erkekleri

köle yapan, ok ve yayı en az erkekler kadar iyi kullanan kadınlar - kahramanları bile korkutacak kadar güçlüydüler. Ve kahramanlar da onlardan korkuyordu.

"Onların yenilmez olduğu söyleniyor" dedi Peirithoos.

"Hatta Herakles bile mağlup edemedi onları" diye tamamladı Theseus.

"Onları biz mağlup edeceğiz" dedi Peirithoos.

Gençliğin coşkusu güzel şeydir, bunu hatırlamak daha da güzeldir. Theseus'un akbna da yaptığı kahramanbklar geldi. Büyük bir kendini beğenme ve hayranlıkla akbndan şunları geçiriyordu: Ben ne oldum böyle? Ve cevabım yine kendisi verdi: bir siyasetçi. Bunun üzerine Peirithoos'un söyledikleri onu ikna etti.

Hemen küçük bir ordu toplayıverdiler, daha doğrusu bir avuç kabadayıyı yanlarma aldılar, birkaç gemi donatılar ve Amazonların hükmetikleri o gizemli doğu ülkesine doğru yola koyuldular.

Denilene göre Amazonlar daha iyi yay çekebilmek için göğüslerinden birini kestiriyorlarmış. Eğer dünyaya getirdikleri çocuklar erkek ise, onların kollarım ve bacaklarım kırıyorlarmış ki hayat boyu sakat kalsınlar ve savaşacak yetenekte olmasmlar. Efsane böyle diyor.

"Dehşetli kadınlar" diyordu Peirithoos. "Dehşetli rakipler!"

Bir süre soma Theseus ve Peirithoos Amazonlar ülkesine vardılar. Fakat beklenenin aksine oldukça iyi karşılandılar, hatta gereğinden büyük bir dostlukla karşılandılar. Kendilerine en iyi yiyecekler ikram edildi, en yumuşak divanlarda yer gösterildi, yelpazelerle serinlemeleri sağlandı.

Kahramanlarımız ise sürekli tetikteydiler. Bunun bir kandırmaca olduğunu düşünüyorlardı.

"Niyetleri ne acaba?" diye soruyorlardı birbirlerine.

Her an kötü bir şeyler olabileceğini düşünüyorlardı. Elleri daima kemerlerinin yakınlarındaydı.

Fakat şüphelerini haklı çıkartacak hiçbir şey olmadı. Amazonların Kraliçesi Hippolyte onlara ev sahibeliği yapıyordu.

"Sizler ne kadar yakışıklı erkeklersiniz böyle!" diyordu Theseus ve Peirithoos'a.

Kahramanlarımız bu sözler karşısında oldukça utanmışlardı, çünkü geldikleri yerde kadınların erkeklere böyle iltifatlar yapmasına alışkın değillerdi. Hippolyte ve sevgilisi Antiope, kahramanlarımız ile ilgileniyorlardı. Bir süre daha burada kalmaları için ricada bulunuyorlardı onlara. Hiçbir eksiklik hissetmemeleri için ellerinden geleni yapacaklardı.

"Kalalım mı?" diye sordu Peirithoos.

"Neden olmasın?" dedi Theseus.

"Evet, neden olmasın?" dedi Peirithoos.

Yoldaşlarının da burada biraz daha kalmaya bir itirazları yoktu. Kahramanlarımız kadınların kendilerini iyice şımartmalarına izin verdiler ve önyargılarından tamamen sıyrıldılar. Kendilerini çok iyi hissediyorlardı.

Fakat bir süre sonra nahoş bir olay meydana geldi. Atinalı savaşçılardan Solon isimli biri, kraliçenin sevgilisi Antiope'ye kara sevdıyla tutulmuştu. Solon oldukça utangaç bir adam olduğu için, Antiope'ye bir türlü açılıp sevgisini ifade edemiyordu. Bu nedenle kendisinin yerine ona kardeşini gönderdi.

Solon'un kardeşi Antiope'ye şöyle dedi: "Mesele şu: kardeşim Solon sana kara sevdayla tutulmuş. Sen de ona kara sevdayla tutkun musun?"

"Hayır" dedi Antiope, "değilim."

"Peki neden?"

"Çünkü değilim."

"Başka birine mi âşıksın?"

"Evet, başka birine âşığım. Gerçi kara sevda değil, ama yine de onu seviyorum."

Kardeşi Solon'un yanına giderek ona her şeyi anlattı: "Başka birine âşıkmuş. Kara sevda ile değil, ama yine de onu seviyormuş." Bu durumda yapacak bir şey olmadığını ilave etmeyi de ihmal etmedi.

Solon büyük bir ümitsizlik içinde camna kıydı.

Ansızın dedikodular kaplamıştı ortalığı. Solon'un Antiope tarafından ölüme sürüklendiği söyleniyordu.

Nihayet biri aklından geçenleri açıkça söyledi: "Amazonlar bizi öldürmek istiyorlar. Bize öyle bir davranıyorlar ki, onlara karşı koyamayacağımızı biliyorlar. Bizi tuzağa düşürdüler."

Savaşçılar tekrar ellerini kemerlerinin yakınlarında tutmaya başlamışlardı. Dostluk havası bir anda bozulmuştu. Amazonlar da eskisi kadar dostça davranmıyorlardı artık. Silahlanmaya başlamışlardı.

Theseus ve Peirithoos adamlarına şöyle diyorlardı: "Dikkatli olun! Sayımız çok az ve Amazonlara karşı başarılı olmamız söz konusu bile değil. Onlar hem sayıca çok üstünler, hem de çok iyi savaşçılar."

Fakat mesele oldukça karışıktı, çünkü hem Theseus ve Hippolyte, hem de Peirithoos ve Antiope arasında bir

ilişki vardı. Peirithoos, Antiope'yi seviyordu, gerçi kara sevda ile değil, fakat yine de kız onun yatağına girmesine izin veriyordu. Bu durum karşısında Theseus ve Peirithoos, Antiope ve Hippolyte'yi tutsak aldılar, daha doğrusu, onları kendi adamlarının hışmından korumak için kaçırıp saklandılar.

Bir mağaramın içine sığınmışlardı. Çok romantik bir yerdi burası. Orada hem birbirlerini sevdiler, hem de kendilerinin hain olduklarını düşündüler. Her şey çok heyecan vericiydi.

"Siyaset yapmaktan çok daha iyi değil mi bu?" diye sordu Peirithoos Theseus'a yanlarındaki kadınlar uykuya daldıktan sonra.

"Evet, daha iyi "diye karşılık verdi Theseus.

"Peki ya sen bu ikisini nasıl buluyorsun?"

"Her biri ötekinden daha iyi."

Ne Peirithoos, ne de Theseus, Antiope'nin uyumak olduğunu ve kendilerini dinlediğini fark etmemişti.

"Ne dersin" dedi Peirithoos, "bir değiş tokuş yapalım mı? Sen Antiope'yi al, ben de karşılık olarak Hippolyte'yi."

"Neden olmasın" dedi Theseus. "Bir kerelik denemeye değer."

Bu sözleri işiten Antiope son derece üzülmüştü. Halıkına ihanet ederek bu adamlarla beraber kaçmış ve bu romantik mağaraya sığınmıştı. Şimdi de başka birisiyle değiştirileceğini duyuyordu.

Antiope mağaradan kaçarak Amazonların yamna geri gitti ve hücumu organize etti. Theseus, Peirithoos ve Theseus'u gerçekten seven Hippolyte kaçmak zorunda

kaldılar. Ve akla gelmeyen başa geldiği zaman, yani Amazonlar Atina şehrine karşı topyekün bir saldırıya geçtikleri zaman, Amazonların KraHçesi Hippolyte, Theseus ve Atina'nın yanında, kendi halkına, kendi kadınlara karşı göğüs göğüse çarpıştı.

Hippolyte bu arada Theseus'tan bir oğlan çocuğuna sahip olmuştu. Ona Hippolytos ismini verdiler. Hippolyte halkını terk etmişti; bundan böyle sadece Atina'da kalmak, bir eş ve anne olarak yaşamak istiyordu.

"Antiope ile konuşacağım" dedi Theseus'a. "Ona savaşçılarını geri çekmesini söyleyeceğim."

Hippolyte şehrin kapısının önüne çıktı. Antiope ağladı, geri dönmesi, tekrar aralarına katılması için Hippolyte'ye uzun uzun yalvardı. Fakat nafile. Hippolyte sadece başını sallıyordu.

"Peki" dedi Antiope. "Geri çekileceğiz. Fakat sen de burada kalmamalısın."

Omzunda asıb olan yayı çıkardı. Hippolyte onun silahlanı teslim edeceğini sanmıştı, fakat Antiope yıldırım hızıyla yayın kirişine bir ok taktı ve Hippolyte'yi tam kalbinden vurdu.

Savaş kazanılmıştı, Amazonlar geri çekilmişti, fakat Theseus karısını kaybetmişti.

Oğlu Hippolytos ile baş başa kalmıştı Theseus. Onu bu maceraya atılmaya teşvik eden Peirithoos ise, ortadan kaybolmuştu.

Theseus bir kez daha mitoloji dünyasından sıyrılarak, tarihi bir kişi kimliğine bürünür. Yeniden bir siyasetçi olmuştur artık.

Aklı başına gelmişti artık: "Bundan böyle gerçek bir devlet adamı olacağım. Oğlumun iyi bir yaşam sürmesi için elimden geleni yapmak istiyorum. Atina'nın eskisinden güçlü ve müreffeh olması için de elimden gelen gayreti göstereceğim."

Mitolojik maceralardan bıkmıştı artık, halletmesi gereken yeteri kadar tarihsel sorun vardı zaten ortada. Örneğin Girit ile olan tarihsel düşmanlığın bir son bulması gerekiyordu.

Theseus şöyle diyordu: "Hayır, bundan böyle savaşmak istemiyorum. Savaştan bıktım artık, savaş bana acı ve elemenden başka bir şey vermedi."

Sevgiyle oğlu Hippolytos'a baktı.

"Hippolytos barış içinde büyümeli" diye düşünüyordu. "Büyük bir devlet adamı, büyük bir bilim adamı olmalı ve şehrimiz için iyi şeyler yapmalı. Bunu rahatça başarabilmesi için onun yolunu açacağım. Girit ile aramızdaki anlaşmazlığı barışçı yollardan çözeceğim."

Hemen yola koyularak Girit'e gitti ve Kral Minos'a kendisiyle konuşmak istediğini bildirdi.

"Konuşarak çözülmeyecek hiçbir sorun yoktur" diyordu Theseus.

Kral Minos da aradan geçen zaman zarfında yaşlanmıştı, eskisi gibi kabadayı değildi artık. Onun için Theseus'un teklifini kabul etti ve uzun görüşmelerden sonra barış koşullarında anlaşmaya vardılar.

"Girit ile Atina arasında yapılan barış anlaşmasını bir evlilik ile mühürlemeyi teklif ediyorum sana" dedi Minos.

Theseus bu teklifi kabul etti.

"Kızlarımdan birini, Ariadne'yi kaçırdığım unuttu-

ğumu sanma sakın" diye devam etti Minos, "fakat aramızdaki barış anlaşmasına göre bunun için senden intikam almayacağım. Şimdi sana öbür kızım Phaidra'yı veriyorum. Belki Ariadne kadar güzel değil ama, sana çok iyi bir eş olacağım düşünüyorum."

Böylece Theseus Phaidra'yı kendisine eş olarak aldı. Bu arada Phaidra'nın fikrini sormak kimsenin aklına gelmemişti. Anlaşılan güçlü bir kadın olan Amazonlar kraliçesi Hippolyte, bu konuda Theseus üzerinde hiç tesirli olamamıştı.

Theseus, Phaidra'yı Atina'ya götürdü. Phaidra'nın boyun eğmekten başka çaresi yoktu, fakat kendisini bu yabancı şehirde çok yalnız hissediyordu. Orada tamdığı hiç kimse yoktu ve müthiş bir vatan hasretiyle yamp tutuşuyordu. Sadece bir kişiyle çok iyi anlaşılıyordu, o da Theseus ve Hippolyte'nin oğulları Hippolytos'dan başkası değildi.

Hippolytos annesinin ölümünden bu yana hiç kimse ile konuşmuyor, hiç kimse ile bir araya gelmiyor, tek başına yaşamayı tercih ediyordu. Tanrıça Artemis'e büyük saygı duyduğu için, vaktinin çoğunu civardaki ormanlarda ve korularda geçirmeyi tercih ediyordu. Hippolytos ve Phaidra birbirleriyle çok iyi anlaşılıyorlardı, uzun uzun yürüyüşler yapıyor, hemen her konuda sohbet ediyorlardı. Birbirlerinin sırdaşı oldular.

Fakat aralarındaki ilişki bir yanlış anlamının üzerine kuruluydu. Phaidra büyük bir ihtirasla Hippolytos için yamp tutuşuyordu. Hippolytos ise Phaidra'da sadece çok iyi bir arkadaş görüyordu.

Günün birinde Phaidra bir mersin ağacının arkasına

gizlenerek, yıkanmakta olan Hippolytos'u gözetlemeye başladı, içindeki ihtiras o denli alevlenmişti ki, ne yapacağını şaşırarak çaresizlik içinde saçlarından bir iğne çekmiş ve ağacın yapraklarını delmeye başlamıştı. Bu yüzden mersin ağacının yaprakları hâlâ deÜk deşiktir.

Sonunda öyle bir an geldi ki, artık dayanamadı. Hippolytos'a aşkını açmak zorunda hissediyordu kendisini. Fakat onun yüzüne karşı konuşacak cesareti yoktu, bu yüzden bir mektup yazdı.

"Senin de benim için yamp tuttuştuğunu biliyorum" diyordu ona mektubunda. "Gel, kaçıp gidebm buralardan. Kendimize yeni bir hayat kuralım."

Fakat Hippolytos'un Phaidra için yamp tuttuştuğu filan yoktu, okuduğı mektup onu sadece iğrendirmişti. Bir solukta Phaidra'nın karşısına çıktı: "Bu da ne demek oluyor! Sen benim babamın karışısın ve ben sana babamın karısı olarak saygı duyuyorum. Beni rahat bırak, bundan böyle yüzünü bile görmek istemiyorum."

Kapıyı çarparak Phaidra'nın yanından çıkıp gitti.

Phaidra aşığılanmıştı. Artık yaşamak istemiyordu. Oturup yeni bir mektup yazdı. Bu mektup, Theseus'a hitaben yazılmış bir iftiranameydi.

"Oğlun Hippolytos bana tecavüz ettiğı için artık yaşamak istemiyorum" diye yazıyordu bu defasında. "Peşimi bırakmaya da niyetli değil. Yaşamıma seni aldatarak devam etmek istemiyorum. Bu yüzden camma kıyıyorum."

Soma kendisini astı.

Theseus bu mektubu okur okumaz tüm ümitlerini bağlamış olduğı sevgib oğlu Hippolytos'u Atina'dan

kovdu. Onu sürgüne gönderdi. En az ölüm cezası kadar ağır bir cezaydı bu.

Hippolytos Atina'yı terk ederek arabasıyla birlikte deniz kıyısı boyunca ilerlemeye başladı. Theseus onu bir kez daha lanetledi ve Poseidon'a yakardı: "Öldür onu!"

Poseidon beyaz bir boğa suretinde denizden çıktı, Hippolytos'un üzerine saldırdı ve onu toynaklarıyla çiğneyerek öldürdü.

Tanrıça Artemis bu duruma çok üzülmüştü. Hippolytos onun en sevdiği çömezlerinden biriydi.

Derin bir üzüntü içinde büyük doktor Asklepios'a gitti ve ona dedi ki: "Uzun zamandır yapmak istediğini gerçekleştirme zamam geldi! Hippolytos öldü. Onu tekrar yaşama döndür! Onu bana geri ver! Onu ormanlarıma ve korularıma götüreceğim ve bundan soma bir şey olmaması için koruyup kollayacağım."

Asklepios tanrıçanın ricasını yerine getirdi ve Hippolytos'u tekrar yaşama döndürdü. Fakat bu durum Olimpos Tanrıları arasında büyük bir anlaşmazlık doğurmuştu. Çünkü insanlar ölümsüz olurlarsa, tanrılardan ne farkları kalır ki? Fakat bu başka bir hikâyenin konusudur.

THESEUS'UN SONU

Klasik Bir Cani: İksion - Kentaurlar -
Kaineus ve Kainis - Sonu Hüsranla Biten Bir
Evlilik - Zeus'un Kızı Helena -
Unutkanlık Taburesi - Kurtarıcı Herakles -
Theseus'un Ölümü

Theseus'un kişiliği ikiye bölünmüştü. Kendisini bir siyaset adamı olarak kabul ettirip şan ve şeref kazandığı anda, hemen ikinci kimliği ortaya çıkıyor ve onu söylence dünyasına dönmeye teşvik ediyordu.

Bunun tek nedeni arkadaşı Peirithoos idi. Günün birinde tekrar Theseus'un kapısına dayanmıştı.

"Burada yaptığın şeyin iyi olduğunu mu düşünüyorsun?" diye sordu ona.

"Evet, yaptığım şey şehir ve vatandaşlar için iyi" diye karşılık verdi Theseus ve küçük bir nutuk atmaya hazırlandı.

"Bana kalırsa yaptıkların acıacak işler" diye sözünü kesti onun Peirithoos. "Şehir ve vatandaşlardan bana ne! Sonsuza dek yaşamayacağımızı asla unutma, Theseus!"

"Umarım ki şehre daha faydalı hizmetlerde bulunabilmem için tanrılar bana yeterince güç ve kuvvet verirler..."

"Yine neler zırvalıyorsun böyle!" diye bağırdı Peirithoos. "Şehrin refahından başka bir şey çıkmıyor ağzından! Artık hiç şölen tertiplemiyor musun? Kadınlar ilgini çekmiyor mu artık?"

Peirithoos bu şekilde Theseus'la konuşmaya devam etti. Sonunda kimsenin başaramadığını başarmış, onu tereddüte düşürmüştü.

Bu Peirithoos kimin nesidir?

Babası dünyaca tanınmış bir cam olan İksion'dur. İksion kardeşinin kızı, yani öz yeğeni ile sevişiyordu. Dia isimli bu kız İksion'un oğlu olan Peirithoos'u dünyaya getirdi.

Dia ile arasındaki ilişkinin açığa çıkmasını istemeyen İksion, çocuğu sakladı. Peirithoos küçük bir çocukken sürekli yalmz başına oradan oraya gezen haylaz yumurcağın tekiydi.

Fakat günün birinde İksion'un kardeşi olanların farkına vardı ve İksion'u güzelce haşladı.

"Demek kızıyla ilişkin var. Sen serserinin tekisin! Aslında seni gebertmem gerekirdi. Kızımı al! Senin olsun! Onu artık istemiyorum! Fakat babasına, yani bana başlık vermeden kızımı alacağım düşünüyorsan çok yanılıyorsun. Anladın, değil mi? Hadi bakalım, hediyelerini görelim şimdi!"

'Tamam, tamam" dedi İksion. "Merak etme. İstedğin her şeyi alacaksın."

İksion hem çok kurnaz, hem de çok cimriydi.

"Dinle, bu işi geleneklere uygun yapalım" dedi kardeşine. "Benim konağıma gel, misafirim ol. Orada bu meseleyi hallederiz, sana istediğin başlığı veririm."

Ve İksion konağının etrafına derin bir çukur kazdırıp üzerini örttü, yani bir tuzak hazırladı. Kardeşinin geleceği gün ise tuzağın içini kızgın kömürlerle doldurdu. Zavallı kardeşi tuzağa düşünce de cayır cayır yanarak öldü. İksion'un bunu yapmasının tek sebebi cimrilikti, kardeşine başbk parası ödemektense onu öldürmeyi yeğlemişti.

İksion Yunan Mitolojisi'nin Kabil'idir. Kardeşini öldüren ilk insandır. Hiç kimse İksion'u bu suçundan arındırmaya yanaşmadı. Suçtan arınmak için bir nevi günah çıkarma töreni düzenlemek gerekiyordu ve bunu yapmaya kimse yanaşmadı.

Bunun üzerine İksion gözlerini Olimpos Dağı'na çevirdi ve bağırdı: "Ya sizler? İçinizde béni günahımdan arındırmak isteyen hiç kimse yok mu?"

Bana kalırsa bu bir yakarış filan değildi, çünkü İksion tanrılara yakaracak bir insan olmaktan çok uzaktı. Tek amacı, onlarla biraz olsun alay edebilmektir.

Tanrılardan hiç kimse onu günahından arındırmaya yanaşmadı. Özellikle Hera ona son derece kızındı.

Hera parmağıyla caniyi işaret etti ve dedi ki: "Şayet tufan konusunda müzakere ettiğimiz zaman insanların bu tür işler yapmaya eğilimli olduklarını bilseydim, oyunu onların yüzünden tamamen silinmesi yolunda kullanırdım."

Bu sözler Zeus'u öfkelen-dirmişti. Ne de olsa insanlığı ortadan kaldırmak için tufanı gönderen ondan başkası değildi. Tufan sonucu sadece Deukaïon ve Pyrrha sağ kalmış, diğer tanrılar da hiç olmazsa bir çift insanın yaşamaya devam etmesi için ona yalvarıp durmuştu.

"Beni dinleseydiniz bugün böyle bir sorunuz ol-

mazdı" dedi Zeus diğer tanrılara. "İnsanın hatalarla dolu olduğunu, onlara karşı hoşgörölü davranmak gerektiğini söylemişsiniz. Hadi bakalım, bugün hoşgörölü davranma sırası sizde!"

Fakat tanrılardan hiçbiri İksion'un kardeşini öldürmesine hoşgörölü yaklaşmak istemiyordu. Bir tek Zeus o canavarın tarafım tutmaktaydı.

"Hayır" diyordu Zeus, "benim bu cinayete hiçbir itirazım yok. Hatta ziyadesiyle memnunum diyebilirim."

Hatta İksion'u Ohmpos'ta bir yemeğe bile davet etti. Diğer tanrılara ne büyük bir hakaret! İksion sofraya oturduğu zaman, hiçbirinin ağızım bıçak bile açmıyordu.

Ve sofrada öyle bir olay oldu ki, söylemeye dilim varmıyor. Bu İksion gerçekten de utanması-sıkılması olmayan yaratığın tekiydi, fakat hiçbir şeyden korkusu olmadığı da ilave etmemiz lazım.

İksion tesadüfen Hera'mın yanına oturmuştu. Sofraya yemekler geldiği zaman, İksion tanrıçaya kur yapmaya başlamıştı bile. Zeus'un bunu nasıl olsa fark etmeyeceğini düşünüyordu. Fakat tanrılarının tümü yaptığı şeyin pekâlâ farkındaydı. İksion, Hera'ya açık açık asılmaya başlamıştı. Gözlerini süzüyor, ona sokuluyor, kulağma bir şeyler fısıldıyordu. Böylesine bir utanmazlık Yunan Mitolojisi'nde gerçekten de bir defaya mahsustur.

Yemek sona erince Hera, Zeus'un yanına geldi: "İksion'un bana yaptıklarını gördün mü?"

"Elbette ki gördüm" dedi Zeus. "İkinci bir ziyafet verip onu bir kez daha davet edeceğim."

"Ne?" diye bağırdı Hera dehşet içinde. "Yaptıkları için onu ödüllendirmek mi istiyorsun yoksa?"

"Şayet istemiyorsan" dedi Zeus, "senin katılmana gerek yok."

Elbette ki orada olmak istemediğini belirtti Hera ve öfkeyle Zeus'un yanından ayrıldı.

Zeus, Demirci Tanrı Hephaistos'u yamna çağırtdı. El sanatlarında Hephaistos'un üstüne hiç kimse yoktu.

"Bana Hera'nın bir kopyasını yapmanı istiyorum" dedi Zeus.

"Hangi malzemeyi kullanayım?" diye sordu Hephaistos.

"Bulut" dedi Zeus.

Hephaistos oradan geçmekte olan bir bulutu yakalayıp Hera'nın tıpkısının aynısı olan Nephele'yi biçimlendirdi. Zeus Olimpos Dağı'nda verdiği ikinci yemekte İksion'u Nephele'nin yanına oturttu.

Nephele'yi Hera zanneden İksion, daha da büyük bir utanmazlıkla ona asılmaya başladı. Zeus'un bir işareti üzerine tüm tanrılar sofradan ayrıldı, Nephele ve İksion baş başa kaldılar.

İksion kollarını Nephele'nin boynuna dolayarak dedi ki: "Güzel Hera! Şimdi insanoğullarının nasıl sevdiğini göstereceğim sana ve bundan sonra eminim ki bir daha Zeus'u aklına bile getirmeyeceksin."

İksion bulutlardan yapılmış Nephele ile sevişti ve onu hamile bıraktı. Bir süre sonra da Kentauruları dünyaya getirdi, fakat bu bahsi şimdilik açmayalım.

Bir süre sonra tüm tanrılar gizlendikleri yerden çıkarak İksion'a yaklaştılar: "İksion, yoksa aklım tamamen mi kaçırtdın? Yaptıklarının tümünü ödeyeceksin. Tartaros'ta öyle bir cezaya çarptırılacaksın ki, mitolojinin klasik cezalarından biri olacak bu."

Iksion'u bir tekerleğe çivilediler ve tekerleği ateşe verdiler. Bu tekerlek bugün bile Tartaros'ta alev alev yanarak dönüp durur, kıyamete kadar da dönüp duracaktır.

İşte Theseus'un arkadaşı Peirithoos bu Iksion'un oğludur.

Peirithoos'un damarlarında da babasının korkusuzluğu ve coşkunluğu akıyordu.

Theseus'un Atina'daki sarayına uzun süredir uğramamıştı. Günün birinde çıkagelince Theseus çok sevindi. Kucaklaştılar.

"Anlat bakabim, kadınlarla aran nasıl?" diye sordu Theseus'a.

"Kadınlarla hiç şansım yok" dedi Theseus. "İlk karım savaşta öldü, ikincisi ise kendini astı. Ya sen, Peirithoos?"

Peirithoos gülümsedi: "Artık yerleşik hayata geçmeye karar verdim. Hemen senin gibi devlet adamı olmama gerek yok ya. Seni düğünüme davet etmek istiyorum."

Bir düğün töreni tertiplendi. Davetliler arasında Amazon seferine katılan yaşlı kabadayılar vardı. Peirithoos birkaç akrabasının da geleceğini bildirmişti. Theseus bol miktarda hediye getirmişti, çünkü arkadaşını çok seviyordu.

"Ne tür akrabalar bunlar?" diye sordu.

"Göreceksin" diye cevap verdi Peirithoos. "Pek hoş gitmeyecek akrabalar."

Bu akrabalar gerçekten de pek güzel yaratıklar olmayan Kentaurlardan başkası değildi. Peirithoos'un yarı kardeşi olan Kentaurların yarısı at, yarısı insandı. Korunmuş bir grup. Adaba aykırı hareket ediyor, içki içip sar-

hoş oluyorlardı. Bilindiği gibi Kentaurlar içkiyi hiç kaldıramazlar, ama içerken de dur durak bilmez, git gide daha da fazla vahşileşirler.

Bir süre sonra Kentaurlardan biri geline sulanmaya başladı.

"Ne de olsa ben damadın kardeşiyim, yabancı sayılmam."

İlginçtir ki bu duruma itiraz eden ne Peirithoos, ne de Theseus'tu, aksine Kaineus isimli bir arkadaşlarıydı.

Kaineus ayağa kalkarak yüksek sesle tane tane konuştu: "Kimse, ama kim olursa olsun hiç kimse benim yanımda bir kadına arzusu olmadan dokunamaz."

Peirithoos'un gelinini Kentaurlara karşı bu kadar cesurca savunan Kaineus kimdi acaba? Onun hikâyesinden kısaca söz edelim.

Kaineus eskiden Kainis ismini taşıyordu ve bir kızdı. Narin, nazik ve hayaller dünyasında yaşayan bir kızcağız. Ne yaşamı, ne de gerçek dünyayı pek iyi tanıdığı söylene mezdi.

Kainis günün birinde deniz kenarında dolaşırken, suların içinden ansızın Poseidon çıktı ve ona tecavüz etti. Kainis'in ağzından tek kelime bile çıkmadı, sadece sessizce ağladı. Bu durum karşısında Poseidon ya vicdan azabı duydu, ya da ne olduğunu tarif edemediğimiz, buna benzer bir şey hissetti.

"Olan oldu artık" dedi Kainis'e. "Zamanı geri döndüremem. Fakat benden bir şey dilemeni istiyorum. Benden ne dilersin?"

"Bir erkek olmak istiyorum" dedi Kainis. "Güçlü

kuvvetli, Idmsenin bir fenalık yapamayacağı vahşi bir erkek. Aynı zamanda da yaralanmaz olmak da istiyorum."

"Peki" dedi Poseidon. "İsteğini yerine getireceğim."

Böylece Kainis oldu Kaineus. Güçlü kuvvetli, iriyan, vahşi bir adam.

Sarhoş Kentaurların gelinin üzerine yürüdüğünü gören Kaineus birden kendi hikâyesini hatırlamış ve onların karşısına çıkarak gelini korumak istemişti.

Kentaurların tümü birden Kaineus'un üzerine çullandılar ve onu sille tokat dövmeye başladılar. Fakat Kaineus yaralanmaz olduğu için onların darbeleri altında sadece pis pis sırtıyordu, çünkü en ufak bir acı bile hissetmiyordu. Aptal Kentaurlar bu durum karşısında iyice öfkelenerek ona öylesine şiddetli darbeler indirdiler ki, sonunda Kaineus yerde açılan delikten aşağıya, Hades'e düştü.

Ve orada Kaineus tekrar Kainis'e dönüşüverdi, o narin, o nazik, o kırılğan kızcağıza. Yeraltı Dünyası'nın şefkatli tamıçası Persephone onun koluna girdi ve gözyaşlarını kuruladı.

Bu arada yukarıdaki düğün meydanında kıyamet kopuyordu. Fakat kavgamn sonu iyi gelmedi. Her ne kadar Theseus ve Peirithoos Kentaurları mağlup etmeyi başardılarsa da, bu arada gelin ölmüştü. Peirithoos daha düğün töreni sona ermeden dul kalmıştı.

Theseus arkadaşını alarak Atina'ya götürdü ve onu teselli etmeye çalıştı: "Aslında toplum için çalışmaya başlamanın tam fırsatı bu..."

"Nasıl?" diye sordu Peirithoos.

"Seni bakan yapabilirim" dedi Theseus.

"Hayır, teşekkür ederim" dedi Peirithoos. "Olan oldu artık. Üzgünüm, ondan epey hoşlamyordum doğrusu. Fakat gerçeği söylemek gerekirse, çok iyi biliyorum ki, seni ve beni bekleyen daha bir yığın kadın var. Demek istediğim şu: Nasıl yaşadığımıza, ne gibi işler başardığımıza bir bak hele! Bizim gibi erkekler için aslında sadece Zeus'un kızlarıyla evlenmek söz konusu olabilir."

Peirithoos bu şekilde konuşarak bir kez daha Theseus'un aklını çeldi ve onu gerçekler dünyasından kopararak, söylencelerin dünyasına sürükledi.

Bir kez daha karşılıklı dostluk yeminleri ettiler ve şöyle dediler: "Doğru, bize ancak Zeus kızları layıktır. Theseus, Zeus kızlarından birine sahip olman için sana yardım edeceğim."

"Ben de, Peirithoos, ben de sana Zeus kızlarından birine sahip olmanda yardım edeceğim."

"Peki" dedi Peirithoos, "o halde seninle başlayalım. Ne de olsa sen kralısın, ben de senin tebaandan biriyim."

Küçük bir araştırma yaptıktan sonra, dünyanın en güzel kadınının Lakedaimon'da yaşadığını tespit ettiler. Kadının ismi Helena'ydı.

Helena o zamanlar on iki yaşındaydı ve şöhreti şimdiden tüm dünyada alıp yürümüştü. Kendisi Zeus'un kızlarından biriydi, bir yumurta halinde Lakedaimon'a getirilmiş ve Kraliçe Leda tarafından kuştüyü bir yorgan altında kuluçkaya yatırılmıştı.

"Helena çok yakında elden kaçacak" dedi Peirithoos. "Acele etmeliyiz, yoksa bir süre sonra çok geç olabilir."

Böylece Peirithoos ve Theseus Lakedaimon yoluna

düştüler, on iki yaşındaki Helena'yı kaçırdılar ve Atina'ya getirdiler.

Theseus yaptıklarının doğru olmadığını biliyordu. Helena'ya elini bile sürmedi. Onun en iyi şekilde ağırlanması için elinden gelen gayreti gösterdi, çünkü kızına iyi davramlması durumunda Zeus'un öfkeleneneğinden endişe ediyordu.

Atina vatandaşları da başkomutanlarının ve başarıları için yaptığı işi hiç mi hiç beğenmemişlerdi.

Vatandaşların birçoğu Peirithoos'dan da hiç hoşlanmıyordu zaten: "Kralımızın kaçık arkadaşı geldi yine. Umarım şehrimiz için yeni bir felaketin habercisi olmaz."

Bir süre sonra Helena'nın kardeşleri Kastor ve Polydeukes kız kardeşlerini almak üzere Atina'ya geldiklerinde Theseus onu kendi elleriyle onlara teslim etti, üstüne üstlük bir de özür diledi.

Fakat her şeye rağmen karşılıklı olarak verilmiş sözün ilk kısmı yerine getirilmiş, Zeus'un bir kızı kaçırılmıştır.

"Şimdi sıra bende" dedi Peirithoos. "Bana yardım edeceğine dair söz vermiştin. Ne dersin, ben Zeus'un hangi kızım seçeyim?"

"Bu işten vazgeçmeye ne dersin?" dedi Theseus.

"Hayır" dedi Peirithoos. "Söyle, Zeus'un hangi kızı bana layık?"

"Bilmiyorum" dedi Theseus. "Zeus'un kızlarının sayısı o kadar kabarık ki... "

Anlaşılan arkadaşı Peirithoos yavaş yavaş Theseus'un sinirine dokunmaya başlıyordu.

"Hayır, böylesine önemli bir meselenin çözümünü bi-

zim aptal kafalarımıza bırakmamalıyız" dedi Peirithoos. "Bir Zeus kehanetine danışalım. Kızlarından hangisinin bana layık olduğunu rahibin ağzından bizzat Zeus söylesin bana."

Sonunda kutsal kehaneti ziyaret ettiler. Peirithoos'un ne istediğini işiten rahip, duyduklarına inanmak istemedi.

Rahip hem böyle bir talebi ciddiye alamayacağı, hem de biraz şakacı bir yapıya sahip bir insan olduğu için, şöyle cevap verdi: "Pekâlâ, o halde almışken Zeus'un en sevgili kızım al bakalım. Senin gibi birisi, Peirithoos, en iyisine layıktır. Yeraltı Dünyası'nın Kraliçesi Persephone'yi al kendine eş olarak!"

Theseus aklından şöyle geçirdi: Çok güzel, böylece bu mesele kapanmış oldu, çünkü hiç kimse Yeraltı Dünyası'nın Kraliçesi'ne talip olamaz.

Fakat İksion'un çılgın, korkusuz oğlu Peirithoos dedi ki: "Dur bakalım, dur bakabm, elbette ki Yeraltı Dünyası'nın Kraliçesi'ni almak istiyorum. Sen de bana yardım edeceksin Theseus, çünkü bana söz vermiştin."

Theseus verdiği sözden asla dönemezdi.

Böylece Persephone'yi kaçırmak üzere Yeraltı Dünyası'na indiler. Peirithoos aşağıya inen gizli yollar biliyordu. Bir süre soma Hades'in karşısına çıkmışlardı bile.

Söze başlayan elbette ki Peirithoos oldu. "Bana bak" dedi Hades'e, "karın Persephone'yi istiyorum. Onu kendime eş olarak alacağım."

Theseus her an Hades'in gazaba gelerek onları en iyi durumda Yeraltı Dünyası'ndan dışarı atmasını, en kötü durumda da İksion'a arkadaşlık edebilecekleri Tartaros'a göndermesini beküyordu.

Fakat karanlık yüzlü Hades sakin bir sesle konuştu: "Herhangi bir yanlış anlama olmaması için sadece bir kez tekrar edeceğim: Sen, Peirithoos, eşim olan Yeraltı Dünyası Kraliçesi Persephone'yi elimden almak ve kendi eşin yapmak istiyorsun. Doğru anlamış mıyım?"

"Evet" dedi Peirithoos. "Tam olarak bunu istiyorum."

"Pekâlâ" dedi Hades, "bir de Persephone'nin buna ne diyeceğini dinleyelim. Bu arada siz şuraya oturun."

Hades'in gösterdiği yerde iki tane tabure vardı.

"Oturun ve bekleyin" dedi Hades bir kere daha ve oradan uzaklaştı.

"Boş yere korktuğunu anladın mı şimdi?" dedi Peirithoos Theseus'a. "Her şey ne kadar iyi gidiyor! Bunu şimdiye kadar hiç kimse denememişti, o kadar:"

Soma taburelere oturdular. Fakat bunlar çok özel taburelerdi. Unutkanlık tabureleri deniliyordu adlarına. Üzerlerine oturan hiç kimse bir daha yerinden kalkamazdı, et ve kemikler tahta ile kaynaşarak bir bütün oluşturur. Yerdeki tüm deliklerden yılanlar çıkar ve taburede oturanı kalkmaması için tehdit ederler. Unutulmamalıdır ki, Yeraltı Dünyası'mn zemini, dünyamn en delikli zeminidir. Cehennem köpeği Kerberos da gelip taburede oturanı kalkmaması için tehdit eder; unutulmamalıdır ki, dünyada hiçbir köpeğin tehdidi Kerberos kadar etkili olmaz.

Böylece Peirithoos ve Theseus Yeraltı Dünyası'nda oturup kaldılar.

Uzun yıllar soma Kerberos'u almak için yeraltına inen Herakles -yapması gereken son işti bu-, taburede oturan ve boş gözlerle önlerine bakan iki adamı gördü.

"Kimsin sen?" diye sordu Herakles, Theseus'a.

"Bilmiyorum" diye cevap verdi Theseus, çünkü unutkanlık taburesinde oturuyordu.

"Sen Theseus değil misin?" dedi Herakles. "Hani sen küçük bir çocukken burnunun ucunu dürtüklemiştim."

"Bilmiyorum" diye cevap verdi Theseus.

Bunun üzerine Herakles, Hades'e iki adamı yukarı götürüp götüremeyeceğini sordu.

"Karıma sor" diye kestirip attı Hades.

Persephone ise dedi ki: 'Theseus'u götürebilirsin. Fakat Peirithoos burada kalacak. O artık asla buradan bir yere ayrılamaz. Theseus'u yanma alabilirsin, şayet onu oturduğu tabureden sökmeyi başarabilirsen tabii."

Herakles tüm gücünü topladı, Theseus'u koltuğunun altına kısırdı, bir ayağıyla tabureye bastı ve var gücüyle asıldı. Theseus'u tabureden ayırmayı başarmıştı.

Diğer şehirlerin Atina'yı kıskanan vatandaşları şöyle der: "Atinalıların gerileri neden mi bu kadar küçük? Çünkü ataları olan adamın gerisinin yarısı tabureye yapışık kalmıştı!"

Herakles, Theseus'u söylence dünyasından gerçekler dünyasına taşır tekrar. Theseus Atina'ya kavuşmuştur.

O andan itibaren Theseus sadece devlet adamı olarak yaşar, kişiliğinin ikinci yarısı Yeraltı Dünyası'nda hiçbir şey düşünmeden oturmaktadır.

Theseus nasıl öldü? İnsanlar bu tür olağanüstü kahramanların ya Herakles gibi tanınmalarını, ya da en azından son derece dramatik bir şekilde ölmelerini arzuladılar.

Theseus'un ölümü diğer mitolojik ölümlere oranla epey sıradan bir şekilde gerçekleşmiştir. Lykomedes isimli hain bir kral tarafından kayahlardan aşağı itilmek suretiyle öldürülmüştür. Bu olay olduğunda Theseus yaşlı bir adamdı artık. Katiü bunu yapmaya iten nedenlerin ne olduğunu kimse bilmemektedir artık. Belki de tüm zamanlar boyunca Theseus'un katili olarak hatırlanmak onun için yeterü bir neden olmuştur.

Aslında Lykomedes'in bu cinayeti işlemesine hiç gerek yoktu, çünkü ismini ölümsüz kılmak için sonra eline başka bir fırsat daha geçecekti. Çünkü o ileride Akhilleus'un kayınbabası ve Neoptolemos'un büyükbabası olacaktı... - Fakat bu da başka bir hikâyedir.

Alamut
Çizgiliforum.com

GLAUKOS

Akakallis - Katreus ve İlişkileri -
Garip Bir Kehanet - Rengi Değişen Bir Dana -
Kâhin Polyeidnos - Bir Bal Teknesi - İki Yılan -
Kâhin'in Şükran ve Laneti

Minos'u hatırlayalım: Europa ve Zeus'un oğulları Minos Girit Kralı'ydı, Pasiphae ile evlenmiş ve ondan birçok çocuk sahibi olmuştu. Kızları Ariadne ve Phaidra'dan daha önce söz etmiştim. Minos ve Pasiphae'nin bir diğer kızlarının ismi Akakallis imiş ve Tamı Apollon onu çok seviyormuş. Söylendiğine göre, dünyada ondan daha fazla sevdiği başka bir şey yokmuş.

Katreus da Minos ve Pasiphae'nin oğullarından birisidir. Kendisi Minos ve Miken Söylence Çemberleri'nin arasındaki ilişkiyi sağlayan kişidir. Kehanet, Katreus'a çocuklarından birinin kendisini öldüreceğini bildirmişti. Bunun üzerine oğlu Althaimenes'i saf dışı etmek istemiş, fakat bunu başaramadan oğlu Rodos Adası'na kaçmıştı. Kızları Aerope ve Klymene'yi ise Naupolis'e satmış, onlarla canı ne isterse yapabileceğini söylemişti. Naupolis, Klymene ile evlendi, Aerope'yi ise Atreus'a eş olarak verdi. Aerope, Agamemnon ve Menelaos'un annesi olmuştu.

Katreus yaşlı bir adam olduğu zaman miras işini yoluna koymak istedi, herhalde kehanetin uyarışım pek ciddiye almıyordu artık. Rodos'a giderek oğlu Althaimenes'i bulmak istedi. Fakat oğul babayı tanımadı, onu bir korsan zannetti ve arkasından mızrağım fırlattı. Böylece de kehanet yerine gelmiş oldu.

Menelaos'un büyükbabası Katreus'un cenaze törenine katılmak için Girife gelmesi sırasında, Troya prensi Paris de Lakedaimon'a gelmişti. Menelaos'un karısı Helena'yı görür görmez âşık olan Paris onu Troya'ya kaçırdı ve böylece Troya Savaşı'nın sebeplerinden birini yarattı. Görüyorsunuz değil mi, her şey birbiriyle nasıl da ilintili...

Şimdi Glaukos'un hikâyesini anlatmak istiyorum. Kendisi Minos ve Pasiphae'nin en küçük oğluydu.

Minos onu sanki torunuymuş gibi şımartmaktaydı. Tüm Knossos Sarayı oyun alanı olarak Glaukos'un emrine amadeydi. Küçük prensle karşılaşan herkes hazırola geçerek onu bir kral gibi selamlamak zorundaydı. Minos böyle emretmişti. Kral pencerenin kenarında duruyor ve bakanlarının küçük prene saygılarını sunmalarını seyrederken kıkır kıkır gülüyordu. Glaukos bütün gün boyunca bu uçsuz bucaksız sarayın içinde oynuyordu. Saray o denli büyüktü ki, Minos daha yıllar öncesinden Mucit Daidalos'a yol bulmayı kolaylaştıracak bir sistem geliştirmesini emretmişti. Bir akşam annesiyle babası boş yere küçük Glaukos'un geri dönmesini beklediler. Onu bulmaları için dört bir yana adamlar salındı.

"Belki de sarayın bir köşesine kıvrılıp uyuyakalmıştır" diye düşündü adamlar.

Ve sarayı köşe bucak aramaya başladılar. Fakat Glaukos bulunamadı. Sabah olmuştu. Minos ve Pasiphae'nin kalpleri endişeyle doluydu.

Kral bu defa tecrübeli izcilerden oluşan bir grubu Glaukos'u aramaya gönderdi. Adamlar sistematik olarak sarayın tümünü aradılar. Böylece üç gün geçti, korku ve endişeyle dolu üç gün, üç gece.

Tecrübeli izciler şöyle dediler: "Eğer Glaukos sarayda olsaydı onu şimdiye kadar bulmuş olurduk. Her debği yokladık, her sandalyenin altına baktık, her yatağın altını araştırdık, her sandığın içini açtık. Nafile. Hiçbir yerde yok."

Minos tüm saray ve şehir halkını topladı ve her birinden Glaukos'u görmediklerine dair yemin etmesini istedi. Hepsini yemin etti.

Minos çaresizlik içinde kıvranıyordu. Aslında zayıf yapıya sahip bir adam değildi, birçok hikâyeye bize onun ne kadar sert ve acımasız bir adam olduğunu anlatır. Fakat küçük oğlu Glaukos'u çok seviyordu.

Minos sonunda kehanete danışmaya karar verdi: "Sevgili oğlumu nasıl bulabilirim?"

Kehanet her zamanki gibi gayet karmaşık ve anlaşılması güç bir cevap verdi: "Kim kısa bir süre önce Girit'te gerçekleşmiş bir doğum için uygun bir benzetme bulursa, kayıp çocuğu da o bulacak."

"Ne kadar saçma bir cevap!" diye kükredi Minos rahibinin suratına doğru, hatta bir an kehanet merkezini yakıp yıkmayı bile düşündü. "Aptalca bir kehanet bu" diye lanetler yağdırdı, "böylesine karmaşık bir cümleyi kim anlayabilir ki! Tanrılar bile bana karşı!"

Zeus ise şöyle cevap verdi: "Kehanete güven. Kehanet doğruyu söylerdi."

Tüm Girit harıl harıl düşünmeye başladı: "Adamızda en son nasıl bir doğum gerçekleşti acaba?"

Sonunda Glaukos'un ortadan kaybolmasından bu yana sadece bir dananın dünyaya gelmiş olduğuna karar verdiler. O danayı incelemekten başka ne yapabilirlerdi ki?

Gerçekten de çok alışılmadık bir danaydı bu, günde tam üç kere rengini değiştiriyordu. Sabahları bembeyaz, öğlen ve öğleden sonraları kırmızı, akşam ise siyah oluyordu. Ertesi sabah ise tekrar beyazlıyor ve bu böylece sürüp gidiyordu.

Minos, krallığının en akıllı insanlarını bir araya toplatarak onlara danayı gösterdi: "Bu dana hakkında düşünceleriniz nedir? Bu duruma ne dersiniz?"

"İşte, görüldüğü üzere, rengini değiştiren bir dana bu" dedi adamların birçoğu.

"Bu bir benzetme değil ki!" diye köpürdü Minos. "Bu somut durumun somut tahlili sadece."

O sırada Polyeydos adlı bir kâhin Girifte konuk olarak bulunuyordu.

Polyeydos'un babası Melampus, duvarları kemiren tahta kurularının seslerini işitmekle ün kazanmıştı. Polyeydos ise Pegasos'u evcilleştirebilmesi için Bellerophon'a yardım etmekle ün kazanmıştı.

Polyeydos dananın önüne dikildi ve dedi ki: "Bana sorarsanız bu dana olgunlaşan bir dut meyvesine benziyor."

Uygun veya değil, bu bir benzetmeydi.

"Yeteri kadar bekledik" dedi onu işiten Minos. "Hadi bakalım, Polyeyidos, sevgili oğlumu bul bakalım."

"Deneyeceğim" dedi Polyeyidos.

"Onu bulmak zorundasın" dedi Minos. "Aksi takdirde seni de öldürürüm."

Polyeyidos, Konossos Sarayı'na gitmek üzere yola koyuldu. Kapı kirişlerinin birinin üstünde bir arı kovanı gördü, arılar bir baykuş tarafından tehdit ediliyordu. Polyeyidos bunu bir işaret olarak kabul etti. Ben böyle bir işareti yorumlamayı beceremezdim, fakat Polyeyidos bunu becermişti. Arı kovamın yerinden alarak arıları kovaladı, soma da peşlerinden gitti.

Arıları takip eden Polyeyidos kendisini mahzende bulmuştu. Orada büyük bir fıçı vardı ve fıçı ağzına kadar balla doluydu.

Polyeyidos dedi ki: "Bu fıçının içinde Glaukos'u bulacaksınız."

Fıçı devrilerek içindeki bal döküldü. Gerçekten de küçük Glaukos içindeydi, bahn tadına bakmak isterken ayağı kayıp fıçıya düşmüş ve balın içinde boğularak ölmüştü.

"Sana ancak oğlunun ölüsünü getirebildiğim için üzgünüm" dedi Polyeyidos, Minos'a. "Onu buldum, fakat bundan fazlasını yapamam."

"Hayır, hayır, bundan fazlasını yapmak zorundasın" dedi Minos. "Oğlumu tekrar diriltmeni istiyorum."

"Fakat ben bunu yapamam ki!" dedi Polyeyidos. "Tamam, gelecekte haber verebiyorum gerçekten de, fakat ölüleri diriltmek... Bunu asla yapamam."

"Yapmak zorundasın" diye tehdit etti onu Minos.

"Ya bunu yaparsın, ya da kendin de ölürsün. Seni Glaukos ile aynı mezara gömmelerini söyleyeceğim."

Kâhin Polyeyidos ve Glaukos gerçekten de aynı tabutun içinde mezara gömüldüler. Minos tabutun içine bir boru sokarak bir ucunu dışarıda bırakmıştı ki, şayet olumlu bir gelişme olursa Polyeyidos'a haber verebilirdi.

Polyeyidos dar ve karanlık tabutun içinde öylece yatıyordu. Borunun içinden sızan azıcık ışığın aydınlığında bir yılanın sürünerek Glaukos'un üzerine çıktığını gördü. Polyeyidos şöyle düşündü: Belki de Glaukos'un içinde küçük olsun bir yaşam kıvılcımı kalmıştır, bu yüzden yılanın onu ısırmasına izin vermemeliyim."

Eliyle yılanı sert bir darbe indirdi ve hayvanı öldürdü. Bir süre sonra ikinci bir yılanın sürünerek geldiğini gördü. Yılan ağzında bir ot taşıyordu. Ölü kardeşinin yanına çörelendi ve ağzındaki otu onun başına koydu.

Polyeyidos ölü yılanın kımıldanmaya başladığını görünce, ansızın zihninde bir şimşek çaktı. Hay varan kafasındaki otu kaptığı gibi yılanların ikisini de öldürdü, sonra da otu Glaukos'un ağzının üstüne koydu.

Ve gerçekten de kısa bir süre sonra yanındaki küçük vücut kımıldanmaya başlamıştı. Polyeyidos hemen ağzını boruya dayadı ve kendilerini dışarı çıkarmalarını, Glaukos'un tekrar yaşama döndüğünü bağırdı.

Minos kendi elleriyle tabutun kapağını açtı, Glaukos ve Polyeyidos sağ ve esen olarak dışarı çıktılar. Polyeyidos gizliden gizliye çok zengin olan Minos'un kendisini değerli armağanlarla ödüllendireceğini umuyordu. Fakat Minos, Polyeyidos'u ödüllendirmedi, tam aksine. Onun Girit'ten ayrılmasına izin vermediği gibi, üstüne üstlük bir de onu tutsak aldı.

"Teşekkürün bu mu?" diye sordu Polyeyidos ona.

"Benden teşekkür filan bekleme" dedi Minos. "Şimdi sahip olduğun kehanet yeteneğini oğlum Glaukos'a da geçireceksin. Yoksa seni öldürürüm."

Böylece Polyeyidos, Glaukos'a kehanet dersleri vermeye başladı. Ne de olsa kehanet öğrenilebilir bir şeydi.

Sonunda Polyeyidos şöyle dedi: "Artık burdan ayrılmak istiyorum, çünkü bu ada bana mutsuzluktan başka bir şey vermedi."

"Peki" dedi Minos. "İstedüğün zaman gidebilirsin."

Polyeyidos gemiye binmeden kısa bir süre önce, Glaukos ile vedalaşmak istediğini söyledi. Tabutun içinde birlikte korkunç saatler geçirdiklerini, bu yüzden de aralarında bir yakınlaşma doğduğunu söylüyordu.

Polyeyidos küçük Glaukos'u kucakladı. Glaukos tam ona hoşçakal demek için ağzını açmıştı ki, Polyeyidos onun ağzının içine tükürüverdi. Apollon'dan öğrendiği bir yöntemdi bu. Bu şekilde Glaukos'un öğrendiği her şeyi unutmasını sağlamıştı.

Glaukos kehanet sanatını bir anda unutuvermişti. Minos durumu öğrenince adamlarını Polyeyidos'un arkasından gönderdi, fakat onun izini bulması mümkün olmadı.

PROKNE ve PHİLOME

Kaymbaba ile Yapılan Bir Anlaşma - Özlem
Kızkardeşe Duyulan Arzu - Tecavüz -
Yalan - Şal - İntikam - Dönüşüm

Bir zamanlar Tereus adında korkunç bir kral yaşarmış. Hemen bu kralın çok korkunç bir kral olduğunu söyleyeyim, çünkü çok korkunç bir tanrının, Savaş Tanrısı Ares'in öz oğluymuş. Ares benim dostum değildir. Ben Ares'i sevmem, her zaman Ares'in etrafından geniş bir yay çizerek dolandım, onun sülalesinin etrafından da aynı şekilde geniş bir yay çizerek dolanmak gerekir.

Tereus Trakya Kralı'ydı. Atina Kralı Pandeon'a bir miras savaşında yardım ettiği için, ödül olarak onun kızı Prokne'yi almıştı. Bu bir anlaşmaydı.

Tereus, Prokne'ye çok kötü davranıyordu. Bir süre soma Prokne ona bir oğul doğurduğu zaman, Prokne bu çocuğu sevmedi. Ona Itys ismini koymuştu.

Prokne kız kardeşi Philomele'yi çok özlüyordu. Birbirlerini çok seviyorlardı. Çok güzel bir kadın olan Prokne bir süre soma keder ve özleminden çirkinleşmeye başladı.

"Eğer daha da çirkinleşirsen seni öldürürüm" dedi Tereus ona günün birinde. "Çirkin bir kadımı ben ne yapayım?"

"Eğer kız kardeşim Philomele'yi ziyaret etmeme izin verirsen yine güzelleşirim. O zaman beni yeniden beğenirsin ve beni öldürmene gerek kalmaz."

Tereus kaba saba, gerçekten de kötü niyetli bir adamdı. Çok akıllı olduğu söylenemezdi, fakat karısının buradan ayrılmasına izin verdiği takdirde bir daha asla geri gelmeyeceğini bilecek kadar akıllıydı.

Kendisinin de nasıl olsa o taraflarda işi olduğu için, karısına dedi ki: "Bana bak Prokne, sana kız kardeşin Philomele'yi getireceğim. Birkaç hafta bizim yanımızda kalsın. Umarım bu ziyaret sana iyi gelir."

Prokne kız kardeşinin ziyaretine son derece seviniyordu.

Tereus ismindeki kaba saba pis herif Atina'ya gitti, kral Pandeon ile kirli işler çevirdi ve bu arada Philomele'yi de gördü. Görür görmez de kız için yanıp tutuşmaya başlamıştı.

"Kızın Philomele'yi yanımda götürmek istiyorum" dedi Pandeon'a. "Aksi takdirde kız kardeşi iyice çirkinleşip mahvolacak ve ben de onu öldürmek zorunda kalacağım."

Pandeon'un umurunda bile değildi: "Canın ne isterse onu yap. Yeter ki masrafları sen karşıla."

Tereus, Philomele'yi yanına alıp yola koyuldu. Fakat bu defa geldiği yolu değil, ormanın içinden geçen başka bir yolu kullanıyordu. Ormanın derinliklerinde kızı terk edilmiş bir kuleye sürükledi ve ona orada tecavüz etti. Bunu yapmadan önce bağırması için dilini koparmıştı.

Soma kulenin kapısını Philomele'nin üzerine kilitledi, aptal bir hizmetçiyi muhafız olarak kapıya dikti ve ona kızı yiyecek içecek vermesini söyledi.

Sonra da eve döndü. Prokne büyük bir özlemle kız kardeşinin gelmesini bekliyordu, fakat Tereus yalnız dönmüştü.

"Çok üzgünüm, Prokne. Sana verdiğim sözü yerine getirdim, fakat kız kardeşin ormanda illa ki çiçek toplamak istedi. Ona izin vermek istemedim, burasmm tehlikeli, vahşi bir orman olduğunu söyledim. Fakat ne söylediysem çiçek toplamaktan caydıramadım. Bunun üzerine ona canmm istediği şeyi yapmasını söyledim. Tam o anda vahşi bir hayvan geldi ve onu parçaladı. İşte!" Elinde Philomele'nin kanma bulanmış bir eşarp tutuyordu, kızın dilinden fıskıran kandı bu. "Ondan geriye sadece bu kaldı. Sakm beni suçlamaya kalkma, bu işte benim bir kabahatim yok."

Prokne çok sarsılmıştı. Hayatta sevdiği tek şeyi kaybettiğini sandığı için, hüngür hüngür ağlıyordu.

Kız kardeşi Philomele ise ormandaki kulede kilitli kalmıştı. Ne bağırabiliyor, ne haykırabiliyor, ne de imdat isteyebiliyordu, çünkü artık dili yoktu. Buradan kurtulmak için ne yapabilirdi acaba? Çaresizlik içinde elbiselerini çıkardı, tümünü söktü ve yeni baştan dokumaya başladı. Uzun bir şal örüyordu yavaş yavaş, üzerine tüm hikâyesinin yazılı olduğu bir şal. Fakat hikâyesini sadece kız kardeşinin okuyabileceği gibi işliyordu, başka birisinin bundan bir anlam çıkarmasına imkân yoktu. Bunu nasıl yaptığım sormayın, ben de bilmiyorum. Tek bildiğim, Philomele ile Prokne arasında derin bir gönül bağı olduğudur.

Philomele, kendisine yemek getiren aptal hizmetçiye şalı verdi ve işaretlerle onu Tereus'un karısına götürmesini söyledi. Hizmetçi de kendisine denileni yaptı.

Prokne şah aldığı zaman üzerine işlenmiş olan hikâyeyi okudu; zavallı kız kardeşinin üzücü, korkunç hikâyesini.

Bakkhaların tanrıları Dionysos şerefine şenlik yaptıkları zaman da gelip çatmıştı. Prokne bir Bakkha kıbğına girdi, gece olunca gizlice ormandaki kuleye yaklaştı ve kız kardeşini kurtardı.

Prokne'yle Philomele uzun uzun kucaklaştılar ve intikam almaya and içtiler. Birlikte eve geri döndüler. Prokne küçük oğlu İtys'i yatağından aldı. Babası Tereus olduğu için oğlunu sevmiyordu.

Prokne ve Philomele birlikte çocuğun gırtlakım kestiler ve vücudunu parçaladılar. Etini kızartarak bir yemek hazırladılar, bu yemeği de Tereus'un önüne koydular. Tereus yemeği bitirdikten soma dilsiz Philomele İtys'in başım Tereus'un önüne fırlattı.

Duyduğu derin acı ile çılgına dönen Tereus kadımları kovalamaya başladı. Tam onları yakalamak üzereydi ki, iki kadın da ansızın dönüşüme uğrayıverdi. Prokne bir bülbül olmuştu, dili olmayan Philomele de bir kırlangıç.

İki kız kardeş biri bülbül, diğer kırlangıç olarak uçup birbirlerinden ayrıldılar.

GYGES

Kırmızı Bir Yüzük - Meraklı Bir Kral - Bir Dövüş - Bir Parmak ile Yapılan Bir Konuşma

Meraklı olmak, bir şeyler anlatmanın koşuludur. Anlatmayı sevmeyen insanlar meraklı olmayı da sevmezler. Ben meraklı olmayı seviyorum.

Bu defa size çok meraklı bir çoban olan Gyges'in hikâyesini anlatmak istiyorum. Gyges gerçekten de çok meraklı birisiydi, olur olmaz her yere burnunu sokmayı çok sevdiği için, günün birinde bir tilki burnunu ısırıp koparıverdi. Artık burunsuz kalan Gyges bu defa almanın her tarafa sokuyordu. Günün birinde abımın yerdeki bir çatlağa soktu. Aşağıda bronzdan yapılmış dev bir at bulmuştu. Ahn ağzından içeri bir göz atmış, içeride bir insan cesedinin yarmakta olduğunu gördü.

Bu cesedin parmağında bir yüzük, yüzüğün üzerinde de yakut kırmızısı bir taşı vardı. Gyges yüzüğü cesedin parmağından çıkartıp, ganimet olarak cebine attı.

Akşam olduğu zaman Gyges diğer çobanlarla birlikte kamp ateşinin basma çökmüştü. İş arkadaşları ilginç hikâyeler anlatırken bizim meraklı çoban bir yandan onları dinliyor, diğer yandan da parmağındaki yüzüğü evi-

rip çeviriyordu. Ansızın parmağındaki yüzüğü bir kere çevirmesi durumunda görünmez olduğunu fark etti!

Diğer çobanların birbirlerine "Gyges nerede?" diye sorduklarını işitiyordu.

"Su dökmeye gitti" cevabını veriyordu başkaları.

Ve çobanlar Gyges hakkında konuşmaya başladılar, oysa o onların arasında oturmaya devam ediyordu, sadece görünmez olmuştu.

Merak gidermek için ne güzel bir yöntem! Parmaktaki yüzüğü bir kere çevirmek, görünmez olup insanların başkaları hakkında neler konuştuğunu dinlemek için yeterli.

Günün birinde Gyges bir kralın huzuruna çıkar ve ona yüzükten söz eder.

"Pekâlâ" der kral. "O halde şimdi karımın dairesine git, yüzüğü çevir ve onun ne yaptığını izle. Sonra da bana her şeyi anlat."

Gyges kralın istediğini yaptı. Fakat kraliçeyi görür görmez kendisini çok aptal hissetti. Ona âşık olmuştu. Yaptığım doğru bir şey değil, diye geçirdi içinden, bunu yapmamalıyım.

Parmağındaki yüzüğü bir kez daha çevirdi, kadının karşısına kanlı canlı bir insan olarak çıktı ve ona her şeyi itiraf etti.

Kraliçe kocasına son derece kızmıştı. "Demek öyle!" dedi Gyges'e, "şimdi ya hemen kocama meydan okuyup ona dövüşmeyi teklif edersin, ya da bağırmana başlarım ve bana kötü şeyler yapmak istediğini söylerim."

Böylece kral ile meraklı Gyges arasında bir dövüş başladı. Dövüşün galibi elbette ki Gyges'ti, çünkü dövüş esnasında sürekli olarak parmağındaki yüzüğü çevirip duruyordu.

Dövüş sona erip de kral ölü olarak yere serildiğinde Gyges kraliçeye döndü: "Kral öldü. Şimdi ben seninle evlenmek ve kral olmak istiyorum."

Fakat krabçe avazı çıktığı kadar bağırırmaya başladı: "Ben asla bir çoban ile evlenmem. Zaten kocamı öldürmemi değil, onu sadece cezalandırmam istemiştim. Siz erkekler neden sadece öldürmeyi düşünüyorsunuz? Defol buradan! Yüzüğün bize sadece uğursuzluk getirdi!"

O andan itibaren Gyges yüzüğünden nefret etmeye başladı. Yüzüğü parmağından çekip çıkarmak istedi, fakat bunu başaramadı.

"O halde seni kesip atmak zorundayım" dedi parmağına.

Ve parmağını kesti. Fakat parmağı intikam almayı başarmıştı. Yüzüğü son bir kere çevirmiş ve meraklı Gyges'i görünmez kılmıştı. Artık hem burnu, hem de parmağı yoktu, üstüne üstlük bir de görünmez olmuştu. Gyges'e artık insan demek mümkün müydü acaba?

Alamut

Çizgiliforum.com

THEBAİ SAVAŞLARI

Miras - Polyneikes - Adrastos ve Amphiaraos -
Tydeus - Aslan ve Yabandomuzu -
Eriphyle'nin Hükümü - Parthenopaios -
Kapaneus ve Hippomedon - Thebai'de -
Yediler'in Karargâhında - Kötü Bir Başlangıç -
Savaş - Yenilgi - Kreon ve Antigone -
Epigonlar - Alkmeon

Miras

Aynı Troya Efsane Çemberi'nde olduğu gibi, Thebai Efsane Çemberi de bizi sürekli meşgul etmektedir.

Kısaca hatırlayalım: Kral Ödipus, kim olduğunu bilmeden annesi lokaste ile evlenir ve dört çocukları olur. Kızları Antigone ve Ismene, oğulları Eteokles ve Polyneikes. Ödipus kendi kaderinin ardındaki gerçeği adım adım kavradıktan sonra -yani babası Laios'u öldürmesi ve karısı lokaste'nin aslında annesi olması-, kendisini cezalandırmak amacıyla gözlerini oyar ve kendisini kendi şehirden sürgün eder.

iyi ama onun takipçisi kimdir? Thebai şehrinin yeni

kralı kim olmuştur? Bugüne kadar zaten pek iyi anlaşılmayan oğulları Eteokles ve Polyneikes, açıktan açığa savaşmaya başladılar.

Iokaste'nin kardeşi, yani Eteokles ve Polyneikes'in amcaları Kreon geçici olarak yönetimi eline alır. Kreon çok çelişkili bir şahsiyettir. Kimi onun iyi bir insan olduğunu, sadece şehrin refahını düşündüğünü öne sürer. Kimi ise onun kendi çıkarım açıktan açığa savunmaya cesaret edemeyen dalavereci bir korkak olduğunu söyler.

Thebai vatandaşları da iki kampa bölünmüştür. Bir kısmı yufka yürekli Eteokles'in kral olmasını isterken, bir kısmı da sert yaradılışlı Polyneikes'in kral olmasını arzuluyor. Thebai şehri içine düştüğü karmaşa ortamı yüzünden yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştır.

Bunun üzerine Kreon devreye girerek bir öneri yapar: "Bana kahrsa dönüşümlü olarak tahta geçin. Yıbn yarısı sen kral ol, Eteokles. Diğer yarısı da kardeşin Polyneikes kral olsun." Ve önerisine devam etti: "İlk kral Polyneikes olsun."

Fakat kardeşler birbirlerine biraz olsun güvenmiyordu.

"Neden Polyneikes?" diye sordu Eteokles.

"Senden daha büyük olduğu için" dedi Kreon.

Kardeşlerin birbirlerine güvenmediği yetmezmiş gibi, Polyneikes Kreon'a da güvenmiyordu. Acaba öncebgi bana vermesinin sebebi ne? diye düşünüyordu. Somadan akbna geldi ki, ikinci olan daha avantajlıdır, çünkü birincinin hatalarını kullanarak kendi lehine propaganda yapabilir.

"Hayır" dedi Polyneikes, "ben bunu istemiyorum kral olmaya Eteokles başlasın."

"Bence fark etmez" dedi Kreon.

Dedikodular alıp başım yürümüştü: Sürgün Ödipus'un kutsamasım elde eden kimse, Thebai iktidarını tek basma elinde tutacaktır. Eteokles ve Polyneikes birbirlerinden gizli olarak, Ödipus'un inzivaya çekildiği Kolonos'a gittiler.

Kreon da Ödipus'un kutsamasım elde etmek istiyordu. Onun hakkında iyi düşünenler şöyle diyordu: Bunu yapmasımın tek sebebi, şehrin iyiliğini düşündüğü içindi. Eteokles ve Polyneikes'in dönüşümlü olarak kral olmaları durumunda şehrin basma neler geleceğini anlamış ve buna engel olmak istemişti. Kreon, Ödipus'un elini kendi isteğiyle başımın üstüne asla koymayacağım da gayet iyi biliyordu, çünkü ikisi birbirlerini ta eskiden beri çekemiyorlardı. Kreon bir grup asker eşliğinde Kolonos'a geldi. Onun hakkında iyi düşünenler şöyle diyordu: Çoğunluğun çıkarma olduğu müddetçe bazen şiddet kullanılabilir.

Ödipus hiçbirini kutsamaya niyetli değildi.

"Sizinle herhangi bir alakam olsun istemiyorum" dedi oğullarına. "Beni rahat bırakın. En iyi niyetlerle yaptığım işler bile tersine dönüp bir lanet olarak bana geri dönüyor."

Bunun üzerine oğulları Ödipus'un yanından uzaklaştılar. Fakat akşam olunca geri gelmişlerdi. Bu defa birlikte değil, teker teker ziyaret ediyorlardı babalarını.

İlk olarak Eteokles geldi.

"Sakın Polyneikes'i kutsama baba" dedi Ödipus'a. "Polyneikes çok sert ve ölçsüz."

Ödipus onun gözlerindeki nefreti görmüştü: "Eğer benden seni kutsamamı isteseydin, bunu belki yapardım.

Fakat bana kardeşini kutsamamamı dilemek için geldin. Lanet olsun sana!"

Eteokles tam babasının yanından ayrılmıştı ki, Polyneikes yavaşça içeri süzüldü.

"Sakın Eteokles'i kutsama baba" dedi Ödipus'a. "Eteokles çok yumuşak ve karakersiz."

Ödipus, Eteokles'e verdiği cevabın aynısını Polineikes'e de verdi ve onu da lanetledi.

Böylece iki oğlunu da lanetlemiş oldu: "Aranızda anlaşmalısınız, yoksa her ikinizin ölümü de öbürünün elinden olacak!"

Kreon başka çaresi kalmayınca Ödipus'un kutsamasına silah zoruyla sahip olmak istedi. Fakat yaşb kralın imdadına Theseus yetişmişti. Kreon ve askerlerini kovaldıktan sonra Ödipus'u Atina'ya götürdü ve ona sığınma hakkı tanıdı.

Bu yardımseverlik sebepsiz değildi elbette. Kehanet, Theseus'a ilginç şeyler söylemişti: "Duvarlarının içinde Kral Ödipus'un öleceği şehir büyük olacaktır ve büyük kalacaktır."

Devlet adamı Theseus bu kehanete kulak vermeyi uygun buldu.

Gerçekten de Ödipus Atina'da öldükten sonra Atina büyük bir şehir oldu ve büyük bir şehir olarak kaldı.

Böylece Eteokles ve Polyneikes Kolonos'tan geri döndüler ve Kreon'un önerisini kabul ettiler. Birbirlerinin ellerini sıkarak, Thebai tahtını paylaşacaklarına yemin ettiler.

"Babamızın laneti bizim üzerimizde et kib olmayacak" diyorlardı.

Dönüşümlü krallığa Eteokles başlayacaktı.

Eteokles hiç şüphesiz iki kardeşin daha aptal olanıydı. Çok yumuşak bir karaktere sahipti, şekil verilmeye, etki altına alınmaya çok uygundu, disiplinsiz ve ilkesizdi. Ve bütün bu özellikler Kreon'a hitap ediyor, diyordu ona güvenmeyenler. Ona güvenenler ise şöyle diyordu: Siyaset gerçekçi olmayı gerektirir, toplum refahı stratejilere ve taktiklere ihtiyaç duyar.

Çok sert mizaçlı, çok nadir gülen, fanatizme meyilli genç bir adam olan Polyneikes, kardeşinin hükümdarlığı altında olup bitenleri dikkatle izliyordu. Sürekli notlar tutuyor, kardeşinin her hatasını, her yanlış kararım hemen kâğıda döküyordu. Çok başarılı bir şekilde kardeşinin aleyhinde propoganda yapıyor, sürekli halk toplantıları düzenleyerek herkese ilan ediyordu: "Çok yakında, benim hükümdarlığım altmda her şey çok daha iyi ve çok daha güzel olacak."

Birinci yıl dolduğu zaman Kreon, Polyneikes'i tutuklattırdı.

"Bunu yapmak zorunda kaldığım için üzgünüm" dedi ona, "fakat bir sonraki kral sen olamazsın. Sen Thebai'yi sevmiyorsun. Şehri senden korumam gerekiyor."

Polyneikes kaçmayı başarmıştı. Aldatılmıştı. Artık nefreti sımır tanımıyordu.

Thebai'den kaçarak Argos'a sığındı. İnce yapılı, uzun boylu, fanatizme meyilli bu genç adam, Argos Kralı Adrastos'un karşısına çıkmıştı. Gerçi bu kralı tanımıyordu ama, haklı olduğunu hissettiği ve buna inandığı için, büyük bir özgüven ve kararlılıkla ondan yardım istedi. Haklı olan Thebai hükümdarlığını ele geçirmek için birlikte mücadele etmelerini teklif etti.

Olup bitenleri Adrastos'a anlattı.

"Yaptığımız anlaşma artık geçerli değil" dedi krala. 'İktidarı ele geçirmeyi başarırısam kardeşimi ve amcamı şehirden kovacağım.

Kral Adrastos, Polyneikes'ten çok etkilenmişti ve ona yardım etmeye söz verdi.

'Thebai çok güçlü bir şehir" dedi Polyneikes. "Güçlü surlar ile korunuyor. Onu ele geçirmek için çok güçlü adamlara ihtiyacımız olacak."

"Bu savaş çok uzun sürebilir" dedi Adrastos.

"O halde uzun süren bir savaş olsun" dedi Polyneikes.

"Savaşın sonunda şehrin yerle bir olabilir" dedi Adrastos.

"O halde yerle bir olsun" dedi Polyneikes.

Polyneikes gerçekten de Thebai'yi sevmiyordu.

Böylece savaşı yönetecek komutanlar aramaya başladılar. Sonuçta yedi kişi olmalarna karar verildi. Bu yedi komutanın Thebai'ye yaptıkları sefer mitolojiye "Yediler'in Thebai Seferi" olarak geçecektir.

Yediler'in hikâyeleri günümüzde gerek vahşi batı "Western" filmlerine, gerekse de Kurosawa'run olağanüstü "Yedi Samuray" filmine konu olmuştur.

Polyneikes

Polyneikes'i gözlerimizin önünde canlandırmaya çalışalım. Adı aşağı yukarı "çok kavga eden" anlamına gelmektedir. Yani, "her zaman haklı obuayı isteyen kişi." İşte Polyneikes budur.

Aynı zamanda yan kardeşi de olan babası Ödipus'un ve aynı zamanda büyükannesi de olan annesi İokaste'nin trajik kaderlerinin acaba Polyneikes üzerinde bir etkisi olmuş muydu? Bunu olumlayan herhangi bir işaret yoktur. Aklında sadece bir tek düşünce vardı: Ben Thebai Kralı olmak istiyorum. Acaba kendisi Eteokles'in yerinde olsa nasıl davranırdı? Bir sene sonra tahtı kardeşine bırakır mıydı? Kim bilir.

Bana kalırsa, hayır. Polyneikes da aralarındaki anlaşmaya uymazdı. Eteokles'in sözünü tutmamasının gerçek sebebi, onu bunu yapmaya teşvik eden Kreon'dur. Polyneikes ise -bana kalırsa- kendisinin kardeşinden daha üstün olduğuna ve Thebai tahtına sadece kendisinin layık olduğuna inandığı için anlaşmayı bozardı.

Her neyse. Polyneikes'in gizli planları ne olursa olsun, ortada bir gerçek vardı: Kardeşi ve amcası tarafından çırılçıplak soyularak zindana atılmıştı. Bu halde zindancıyı atlatmayı başarmış, kaçarken sarayın salonunun duvarında asılı bir aslan postunu koparıp almış ve üzerine giymişti.

Argos'a geldiği zaman da üzerinde bu aslan postu vardı ve kral Adrastos'un karşısına bu şekilde çıkmıştı.

Adrastos ve Amphiaraos

Kral Adrastos YEDİLER'in ikincisidir. Onu daha yakından inceleyelim: Onu yumuşak kalpli biri olarak tasvir etmek herhalde pek uygun olmaz. Fakat epey güvensiz biriymi; yetenekli bir tacir için onu aldatmak pek zor bir iş

değildi herhalde. Sürekli olarak birisini kendisine örnek alma ihtiyacı hissediyordu. Adrastos, Argos gemicilerinden biriydi, fakat yaşadıkları maceralarda pek önemli bir rol oynamamıştı. Evet, yukarı bakmayı severdi, fakat yukarıda bulunan bir insan olurdu bu genellikle.

Adrastos gençHğinden bu yana Amphiaraos adb biri ile psikolojik açıdan ilginç bir rekabet arkadaşlığı, nefrete dayalı bir dostluk kurmuştu. Amphiaraos, Adrastos'un komşularından birinin çocuğuydu, sosyal açıdan onun altında, fakat zekâca üstündeydi.

Amphiaraos kehanet yeteneğine sahipti, bu da onu diğerlerinin tümünden daha üstün kılıyordu. İkisi bütün gün birhkteydiler, Amphiaraos arkadaşı Adrastos'u aşağılamaktan, her fırsatta ondan ne kadar üstün olduğunu ortaya koymaktan zevk abyardu. Görünüşe göre Adrastos sadece buna izin vermekle kalmıyor, Amphiaraos tarafından aşağılanmaktan zevk bile alıyordu. Günün birinde, ikisi de aşağı yukarı on altı yaşlarında olduğu zaman, Amphiaraos, Adrastos'a şöyle dedi: "Adrastos, senin gözlerinde ben kendi geleceğimi görüyorum. Senin gözlerinde senin geleceğini de görüyorum, fakat senin geleceğin benimki kadar ilginç değil."

"Senin geleceğin nasıl görünüyor?" diye sordu Adrastos.

"Sana ait olan her şey günün birinde bana ait olacak" dedi Amphiaraos.

Adrastos zengin bir kral oğlu, Amphiaraos ise orta sınıftan bir vatandaşın oğluydu.

"Bu da neyin nesi?" dedi Adrastos. "Böyle bir şeyi nasıl söyleyebilirsin? Senin ailenin hiçbir şeyi yok. Onlar

öldüğü zaman senin de hiçbir şeyin olmayacak. Benim ailem ise zengin. Öldükleri zaman ben de zengin olacağım."

"Sana kalacak olan mirası elinden alacağım" dedi Amphiaraios. "Gözlerinden bunu okuyorum."

Amphiaraios'un gerçekten de tüm bunları okuyup okuyamadığını bilemiyorum, belki de bunu sadece arkadaşını aşağılamak için söylemişti. Fakat Adrastos, Amphiaraios'un söylediği hiçbir şeyi unutmamıştı. Artık bu kadarı da fazla! diye düşünüyordu. Sürekli tetikteydi. Aralarındaki arkadaşlık önce hoşlanmamaya, sonra da nefrete dönüşmüştü. Kısa süre sonra birbirleriyle konuşmama-ya başladılar.

Ve günün birinde Amphiaraios görünürde hiçbir neden olmadan Adrastos'un babasını öldürdü ve Argos hükümdarlığını ele geçirdi.

"Haklı olduğumu gördün mü?" dedi Adrastos'a. "Sana ait olan her şeyi elinden aldım."

Artık Amphiaraios ile Adrastos arasında yalın, çıplak bir nefret vardı sadece.

"Şimdi ne yapmayı düşünüyorsun?" diye sordu Amphiaraios.

"Eğer iddia ettiğin gibi bir kâhin isen, ne yapmayı düşündüğümü de bilmen gerekir" diye karşılık verdi Adrastos.

"Beni öldürmek mi istiyorsun?"

"Evet."

"Evet" dedi Amphiaraios. "Gözlerinden sahip olduğum her şeyi yitirmeme neden olacağım okuyorum."

Ve ansızın, herhangi bir ön belirti olmaksızın, Amphiaraios iktidarı Adrastos'a geri verdi.

Bu nasıl açıklanır? Biz bunu açıklayamıyoruz. Amphiaros mitolojinin en ne yapacağı belli olmaz karakterlerinden biridir.

Kollarını iki yana açarak Adrastos'u kucaklamış ve ona demişti ki: "Bu, aramızdaki savaştı. Artık savaşa bir son verelim, barış yapabm. Krallığım geri alacaksın."

Adrastos'un akli tamamen karışmıştı, ne yapacağına bir türlü karar veremiyordu. Bu Amphiaros ne kadar ters ve anlaşılmaz bir adamdı böyle! Yoksa deb miydi? Ne yapmak istiyordu? Acaba tahttan çekileceğini söylerken sadece stratejik bir geri çekilme miydi? Bir aldatma manevrası mıydı? Yoksa nihai darbeyi indirmek için fırsat mı kolluyordu? Adrastos'un akli karışmıştı.

"Bu ne anlama geliyor?" diye sordu Amphiaros'a.

Fakat Amphiaros'un tek yaptığı onu kucaklamak oldu.

"Ebmi sık" dedi ona.

Amphiaros, Adrastos'u büyülemişti, hem de eskisinden çok daha fazla büyülemişti. Bir anlık tereddütten soma Amphiaros'un uzattığı eli sıktı. O anda her şeyi unutmuş, hatta babasını öldürmesini bile başışlamıştı.

"Yaptığımız barışı nasıl mühürlememizi istersin?" dedi Amphiaros'a.

"Kız kardeşin Eriphyle'i bana eş olarak ver" diye karşık verdi Amphiaros.

Eriphyle'in fikrini sormak kimsenin aklına gelmemişti.

"Barış için başka bir koşul öne sürmüyor musun?" diye sordu Adrastos.

"Hayır" dedi Amphiaros, "koşulsuz ve sınırsız bir barış istiyorum."

Adrastos ne yapacağını, ne diyeceğini şaşırmıştı. Amphiaraios'un tutumu alışıl gelmişin tam aksiydi.

"Fakat ben" diyebildi sonunda, "ben bir koşul öne sürüyorum. Senin müstakbel karın ve benim kız kardeşim Eriphyle, bundan sonra aramızdaki anlaşmazlıklarda hakemlik yapsın. Onun kararını kabul edelim. İkimiz de onun kararlarına boyun eğeceğimize söz verelim."

Karşılıklı olarak yemin ettiler.

Garip bir hikâye. Acaba Amphiaraios'un davranışı gerçekten de çok kurnazca hazırlanmış bir tuzak mıydı? Bu görüşü haklı çıkartacak hiçbir kanıt yoktur. Ettiği yeminin ona faydadan ziyade zararı dokunmuştu. Sanırım Amphiaraios da Adrastos gibi belirsizliğinin kurbanı olmuştu.

Adrastos ve Amphiaraios'un hikâyesi budur işte.

Adrastos ve Polyneikes Thebai seferine katılacak güçlü adamlar aramaya başladıkları zaman, Adrastos'un aklına ilk olarak Amphiaraios geldi.

'Thebai seferine katılmak ister misin? Polyneikes'e hakkı olduğu tahtı geri verenlerden biri olmak ister misin?'

Amphiaraios önce evet dedi, sonra hayır dedi, sonra tekrar evet dedi, sonra belki dedi, fakat belki de sefere katılmayı düşünmüyordu, yoksa katılması daha mı uygun olurdu...

Bunun üzerine Polyneikes onun gırtlığına yapıştırdi: "Evet veya hayır!"

Bunun üzerine Amphiaraios net bir cevap verdi: "Evet."

Şimdi üç kişi olmuşlardı: Adrastos, Polyneikes, Amphiaros.

Tydeus

Aynı zamanda Adrastos'un sarayına bir başka kaçak daha gelmiş ve kendisine sığınma hakkı tanınıp tanınmayacağı sormuştu.

Kendisini şöyle takdim etti: "Benim adım Tydeus."

Tydeus çok karanlık bir tipti. Omuzlarına kirli bir yabandomuzu derisi atmış. Onu üzerinden hiç çıkarmıyor, parmaklarını ona süüyordu. Yabandomuzu derisi çok pis kokuyordu. Herkes ondan uzak durmaya çalışıyordu. Tydeus'un aim sürekli olarak kırıktı, şimdiye kadar bir kerecik olsun gülümsediğini hiç kimse görmemişti. Sofradan kalktığı zaman teşekkür ettiği asla duyulmamıştı. Biraz daha şarap istediği zaman ağzından lütfen kelimesi asla çıkmıyordu.

Adrastos ona sefere katılmak isteyip istemediğini sorduğu zaman, cevabı kısa oldu: "Evet!"

Henüz Polyneikes'in suratım bile görmemişti.

Bu karanlık adamın hikâyesinden de biraz söz edelim:

Tydeus, Kalydon kralı Oineus'un oğluydu. Krabın ikinci evliliğinden dünyaya gelmişti ve istenmeyen bir çocuğu. Kral ilk evliliğini Althaia adlı harika bir kadınla yapmıştı. Şen şakrak, çok neşeli çok gülen bir kadındı Althaia, Kral Oineus'a birkaç oğul doğurmuştu ve hepsi çok mutluymuştu, çünkü Oineus da çok şen şakrak bir adamdı.

Günün birinde Tanrı Dionysos, Kalydon'a geldi. Oineus ellerinde armağanlar olduğu halde onu karşılamaya çıkmıştı.

"Hayır, Oineus" dedi tamı ona. "Bana hizmet etme. Sana yiyecek ve içecek getirdim. Ben sana hizmet etmek istiyorum."

Oineus'un önüne yiyecek ve içecek koydu.

"İçmem için bana verdiğin şey de nedir?" diye sordu Oineus. "Buna benzer bir şeyi daha önce hiç içmemiştim. Rengi kırmızı ve tadı güzel."

"Bu yeni bir içecek" dedi Dionysos. "Onu ben keşfettim. Henüz bir ismi yok."

Oineus tanrıdan bardağım bir kere daha doldurmasını istedi. Kendisini harika hissediyordu. Zihnindeki tüm dertler ve tasalar uçup gitmiş, vücudundaki tüm kaslar gevşemişti.

"Bu harika bir keşif!" diye bağırdı.

"O halde içmeye devam et!" dedi Dionysos. "İç, içebildiğin kadar."

"Karşılık olarak sana ne vermemi istersin?" diye sordu Oineus tanrıya.

"Oh" dedi Dionysos, "bunu sana bırakıyorum. Bir şey vermek istemezsen, vermene gerek yok. Fakat bir şey vermek istersen, o zaman uygun bulduğun bir şeyi bana ver."

Oineus tanrının âlicenaplığından çok ekilenmişti: Dionysos, eğer istersen sana karım Althaia'yı bir geceliğine verebilirim."

Dionysos buna dünden razıydı. Althaia ile olağanüstü güzellikte bir aşk gecesi geçirdiler.

Ertesi sabah uyandığı zaman Oineus'a dedi ki: "Oineus, karın bana o kadar sevgi dolu davrandı ki, keşfettiğim içkiye senin adım vereceğim."

Oinos, şarap demektir. Dionysos keşfettiği içkiye kralın ismini vermişti.

Althaia, Dionysos'tan hamile kalmıştı. Bir süre soma dünyaya bir kız çocuğu getirdi ve ona Deianeira ismini verdi. Bu kız sonradan Herakles'in karısı oldu...

Günün birinde Althaia ve Oineus kavga ettiler. Kavga sonunda Oineus yanışbkle Althaia'yı öldürmüştü. Kimi de Oineus'un gazaba gelerek karısını öldürdüğünü söyler. Her halükârda Oineus son derece üzölmüş ve derm bir yasa gömülmüştü. Fakat günün birinde yas tutmaktan sıkıldı ve kendisine ikinci bir eş aldı: Periboia.

Oineus, Periboia'yı hiç sevmemişti. Evlendikleri günden beri ona dayak atıyor, onun suratım bile görmek istemiyordu. Bir süre sonra Periboia, Tydeus'u doğurdu.

Oineus, Tydeus'u da sevmemişti. Daha çok küçük yaşlarda bile en pis işleri ona yaptırıyordu, biraz daha büyüyünce ise onu dövmeğe başladı. Ta ki Tydeus karşı ko-yana kadar.

Bir süre sonra Tydeus, Oineus'un sarayını terk etmek zorunda kaldı. Neden bunu yapmak zorunda kaldığını kimseler bilmez. Bu konuda değişik söylentiler vardır. Söylendiğine göre yarı kardeşlerini, yani Althalia'nın oğullarmı öldürmüştür. Her halükârda Argos Krab Adrastos'a sığındığı kesindir.

"Eğer babam Oineus'a karşı bana yardım edersen, ben de sana Thebai'ye karşı yardım ederim" dedi Tydeus, Adrastos'a.

Ve hiç kimseye hayır diyemeyen, herkesin gönlünü hoş tutmaya çalışan Adrastos, ona şöyle cevap verdi: 'Tamam. Dediğini yapacağım.'

Aslan ve Yabandomuzu

Artık dört kişi olmuşlardı: Polyneikes, Adrastos, Amphiraos, Tydeus.

Fakat Polyneikos ve Tydeus birbirlerini çekemiyorlardı. Birbirlerine yardım etmeye söz vermişlerdi ama, yine de birbirlerini çekemiyorlardı. Bir ittifak için hiç de hoş bir şey değildi bu.

Ansızın Adrastos'un aklına bir şey geldi. Kızları henüz çok küçükken onları Delphi'ye götürmüştü ve rahibe Pythia ona şunları söylemişti: "Kızlarından birini bir aslan, birini de bir yaban domuzuna ver."

Pencereden bakıp da aşağıda birbirlerine saldırmaya hazır bir gerginlikte bekleyen Polyneikes ve Tydeus'u gördüğü zaman, aklına hemen bu kehanet gelmişti. Polyneikes'in omuzlarında aslan postu, Tydeus'un omuzlarında yabandomuzu postu vardı.

Arabulucu Adrastos'un aklına parlak bir fikir gelmişti: Şayet kızlarımı onlarla evlendirirsem hem birbirlerine karşı biraz saygılı olmalarını, hem de birbirlerinin yoluna çıkmamalarını sağlarım.

Gerçekten de, dediğini yaptıktan sonra Tydeus ve Polyneikes birbirlerine daha nazik davranmaya ve daha az didişmeye başladılar.

Doğrusunu isterseniz, bu kahramanlar karılarını ve

kızlarını bozuk para gibi harcarken sadece midemi bulandırıyorlar!

Eriphyle'nin Hükümü

Erkekler savaşmayı sever. İster kardeşe karşı, ister babaya karşı, kime karşı olursa olsun, savaş onlar için kutsaldır. Fakat o çılgın, anlaşılmaz, kavranmaz ve kâhin adam, Amphiaraios, her zamanki oyunbozanlığını yine yapmıştı.

Amphiaraios kendi içine bakmış, kendi geleceğini görmüş ve Thebai seferinden sağ dönemeyeceğini anlamıştı.

"Fikrimi değiştirdim" dedi Polyneikes'e. "Sizinle beraber sefere katılmam mümkün değil."

Ve bağıra bağıra etrafına yaymaya başladı: "Thebai'ye yapılacak bir seferin sonu felaket olacaktır! Savaşı kaybeden taraf biz olacağız!"

Savaş için hiç de hoş olmayan bir reklam.

Polyneikes öfkeden deliye dönmüştü, fakat Amphiaraios olacak o aptalı öldürmenin kendi aleyhine olacağını bilecek kadar da akıllıydı. Daha kurnazca bir çare bulmıyordu.

Aklına Eriphyle'e başvurmak geldi. Amphiaraios'un karısı Eriphyle, Adrastos ve Amphiaraios arasındaki barışın koruyucusuydu, ikisi de onun hükümü karşısında boyun eğeceklerine söz vermişlerdi.

Eriphyle kocasını sevmek bir yana dursun, ondan nefret ediyordu. Hangi kadın fikri dahi alınmadan evlendirildiği bir erkeği sever ki!

Polyneikes, Eriphyle'in yanına giderek ona dedi ki: "Savaşa gidilmesi yönünde hüküm ver! Kocan Amphiaros'a savaşa girmesini söyle, çünkü dediğini yapmak zordur."

"Peki bu işten benim kazancım ne olacak?" diye sordu Eriphyle.

Polyneikes cevap verdi: "Bunu yapacağım biliyordum. Dinle beni! Ben çok eski bir sülaleden geliyorum. En eski atalarımın biri Thebai şehrini kuran Kadmos'tur, annem ise Ares ve Aphrodite'in kızları Harmonia'dır. Ve elimde onlardan kalma çok değerli bir şey var. Ne olduğunu biliyor musun? Ben Harmonia'mın boynuna taktığı fulara sahibim. Bu fular hem çok güzel, hem de hiç şüphesiz çok kıymetli. Fakat daha da önemlisi, kendisini boynuna takan kişiye sonsuz olmasa da uzun, çok uzun bir süre gençlik ve güzellik verir. Şayet kocan Amphiaros'un savaşa gitmesini sağlarsan, Harmonia'mın boyun fularım sana vereceğim."

Eriphyle, Polyneikes'in teklifini kabul etti. Hüküm verilmişti: "Savaşa gidilmesi gereklidir!"

Amphiaros, Eriphyle'nin hükmüne boyun eğdi.

Parthenopaios

Günün birinde Parthenopaios isimli bir kahramanın da yolu Argos'a düşmüştü. Kimseyle konuşmayan ve kimse'nin gözünün içine bakmayan bu sessiz kahraman, sarayın dışına kamp kurmuştu. İnsanda güçlü bir savaşçı olduğu izlenimini uyandırıyor.

"Ona yapacak, daha iyi bir işi olup olmadığını sorulım" dedi Adrastos.

"Bizimle beraber savaşa gelir misin?" diye sordular ona.

Bu Parthenopaios da kimin nesiydi? Onun hakkında garip bir hikâye anlatılır. Annesi meşhur Atalante idi.

Evet, Atalante meşhur, hatta efsanevi bir avcı idi. Henüz genç bir kızken kendisini Artemis'e adamıştı. Ormanların içinde dolaşarak avlanmaktan ve bakire kalmaktan başka bir düşüncesi yoktu. Oysa çok çekici bir kızdı; çok güzeldi ve kıvılcımlar saçan gözleri vardı. Çok güçlüydü, erkekleri aşağılıyor, onlarla alay ediyordu.

Şaka olsun diye onlara diyordu ki: "Belki de evlenmeyi düşünebilirim. Yeter ki doğru erkeği bulabileyim."

Nasıl olsa doğru erkek diye bir şeyin olmadığı düşünüyordu.

Çevresindeki erkeklere bir sürü koşul öne sürüyordu: "Benimle evlenmek isteyen, benimle yarışmak zorundadır. Fakat hiç merak etmeyin" diyordu gülerek, "ben zırhımı çıkartmayacağım, ama rakibim çıplak yarışabilir."

Demir zırhlı, bronz ve gümüşle süslü bir kadına karşı çıplak olarak yarışmak, bir erkek için son derece aşağılayıcı bir durumdu. Fakat bu yarışmanın amacı da erkekleri aşağılamaktı zaten. Atalante koşuculuk kabiliyetine öylesine güveniyordu ki, rakiplerinin hepsine böyle bir avantaj vermekten hiç ürkmüyordu.

Şimdiye kadar karşısına çıkmaya cesaret edenlerin tümünü yenmiş ve öldürmüştü. Artemis rahibeleri için bu yarışma gerçek bir eğlenceydi.

"Ne oldu?" diye alay ediyordu Atalante, "siz erkeklerin nesi var? Çok uzun süredir bakireyim. Beni bekâretimden kurtaracak bir kişi bile mi yok aranızda?"

Aphrodite Ohmpos'tan aşağı bakıyor ve her şeyi görüyordu.

"Bundan hiç hoşlanmadım" dedi kendi kendine. "Aşk ile alay ediyor. Buna izin veremem."

Bu sırada Meilanion adlı genç bir adam Tanrıça Aphrodite'e yalvarıyor ve Atalante ile yarışırken kendisine yardımcı olmasını diliyordu. Aphrodite bu genç adamın kendisine tam vaktinde yakarmasından oldukça memnun olmuştu. Ona üç tane altın elma verdi ve yarış esnasında Atalante'nin onlara takılması için elmaları teker teker yere atmasını öğütledi.

Fakat Atalante elmalara takılmadı. Tam aksine, eğibp onları yerden topladı. Meilanion'a âşık olmuştu, bu işte biraz da Aphrodite'in parmağı vardı tabii. Yarışmayı Meilanion kazanmıştı.

Tanrıların duygu ve düşüncelerini kim bilebilir ki? Aphrodite önce bu genç adama yardım etti, sonra da sevişmek için kendi tapmağım seçmelerine oldukça bozuldu.

Aphrodite insanların birbirlerini kendi tapınağında kucaklamalarından hiç hoşlanmıyor, bunu tanrısalbğına yapılmış bir hakaret olarak kabul ediyordu. Bu nedenle her ikisini de aslana çevirdi. Neden böyle yapmıştı? Çünkü Aphrodite erkek aslanların dişi aslanlarla çiftleşemeyeceğini, dişi aslanların sadece leoparlarla çiftleşebileceğini samyordu. Hadi bakalım, diye gülüyordu tanrıça, onların tapmağımında birlikte olmalarına izin veriyorum, nasü olsa arzuladıkları şeyi yapamayacaklarına göre! Oysa

yanılmıştı, doğa kanunları tanrıçanın hesaplarını alt üst etmişti. Çünkü erkek aslanlar dişilerle çiftleşebilirler...

Bu hayvansal çiftleşmenin ürünü Parthenopaios oldu. İsmi şu anlama gelmektedir: Uzun bir bekâretten sonra doğan.

Ve Adrastos ona sordu: "Bizimle beraber Thebai seferine katılmak ister misin?"

Parthenopaios sadece evet anlamında başını salladı. Konuşmak ona göre değildi.

Böylece beş kişi olmuşlardı: Polyneikes, Adrastos, Amphiaraios, Tydeus ve Parthenopaios.

Kapaneus ve Hippomedon

Yediler'in altıncısı olan Kapaneus'un son derece kuvvetli bir konuşma yeteneği vardı.

Günün birinde Adrastos'un sarayının kapısını çaldı ve şöyle dedi: "Bir şehrin ele geçirilmesi gerektiği geldi kulağıma. Ben hazırım."

Parolası şu idi: "Ben tüm şehirlere hücum ederim, savunucusu bizzat Zeus olsa bile."

Kapaneus yanında son derece sanatkârane hazırlanmış bir kalkan taşıyordu. Bu kalkan kendi yaşam felsefesine de çok uygundu, çünkü üzerinde bir şehrin surlarına hücum etmekte olan bir adam kabartması vardı ve adam sürekli olarak bağırp duruyordu: "Bu şehri yakıp yıkacağım ve Zeus bile beni engelleyemeyecek."

Kalkanın üzerindeki bir kabartma nasıl olur da bağı-

rabilir ki? Yoksa kabartmadaki adamın ağzında bir "konuşma balonu" mu vardı? Eğer öyleyse Kapaneus'u çizgi romanların mucidi olarak kutlayabiliriz! Fakat "Yediler'in Thebai Seferinde" ondan çok fazla söz edilmemektedir.

Yediler'in yedincisi ise Hippomedon isminde biriydi. Kendisi Adrastos'un yeğeni idi ve onun sayesinde sefere katılmıştı.

Thebai seferi büyük bir debdebeyle başladı. Kahramanlar kendilerinden emindiler, etrafa caka satıp duruyorlardı. Fakat kâhin Amphiaras haklıydı: Thebai seferi büyük bir fiyaskoyla sona erecekti.

Thebai'de

Şimdi de Yediler'i savaş hazırlıklarıyla baş başa bırakıp, gözlerimizi Thebai'ye çevirelim.

Thebai'de Eteokles hüküm sürüyordu. Fakat bildiğimiz üzere o bir kuklaydı sadece, ipleri de amcası Kreon'un ebneydi.

Kreon'u destekleyen, ona arka çıkan birçok kişi vardır. Bunlar Thebai'yi gerçekten seven, Thebai'nin iyiliğini isteyen tek kişinin o olduğunu öne sürerler. Hiçbir zaman ön plana çıkmamasının sinsilikle bir ilgisi de yokmuş. Rakipleri ise aksini söylerler.

Iokaste'nin kardeşi Kreon, Kral Laios'un ölümünden sonra Thebai'de hüküm sürmüştü, ta ki Ödipus şehre gelene kadar. Daha o zamanlar bile hükümdarlığı son derece eğretiydi. Hiçbir zaman Thebai'nin gerçek kralı olama-

mıştı, Odişus Şehre gelip Sphinks'i mağlıp etmeden 6nce de tam anlamıyla kral değildi, Şimdi de Eteokles'in iplerini elinde tutmasına rağmen, yine de gerĕek bir kral olmamıştı.

Acaba Kreon gerĕekten de kral olmayı arzu ediyor muydu?

Eteokles'in kız kardeşleri, 6dipus'la İokaste'nin kızları Antigone ve Ismene ile Polyneikes Şehri terk etmiş, babalarının peşinden s6rg6ne gitmiŐlerdi. Kreon, 6dipus'un tekrar Şehre d6nmesini sağlamak amacıyla elinden geleni yapıyordu. Fakat 6dipus bunu reddediyordu. O Şehre bir daha asla ayak basmayacağını aĕıkĕa ifade etmişti.

Thebai'de moraller bozuktu. Vatandaşlar karamsarlığa kapılmıŐlardı.

"Aynı Sphinks ve veba zamanlarında olduğu gibi" diyordu herkes.

"Ne Sphinks Őehrimizi tehdit ediyor" diye itiraz ediyordu Kreon, "ne de veba kasıp kavuruyor."

6dipus'un kaderi Şehir halkını derinden ve kalıcı olarak etkilemiŐti. Kralları 6dipus'u ĕok seviyorlardı.

Kreon insanların yeniden neŐelenmeleri, iyimser olmaları, 6zg6venlerinin yerine gelmesi iĕin bir Şeyler yapması gerektiğini biliyordu.

Bu amaĕla Thebai Şenlikleri'ni d6zenlemeye karar verdi. Parolası "ekmek ve eğlence" idi; bu parolayı kullanan son kişi o değildir. B6t6n g6n spor yarıŐmaları yapılıyor, tiyatro oyunları sahneleniyor, t6m Şehir halkı Őenliđe katılıyor.

Ve tam bu zamanda "Yediler'in Ordusu" Şehre doğ-

ru yürüyüşe geçmişti. Thebaililer kendilerine yaklaşan orduyu farketmemişlerdi bile, o denli dalmışlardı şenliklerine. Yıllardan sonra ilk defa şehrin genel havası düzelmişti; insanlar tiyatro oyunlarını seyrederken gülüyor ve spor yarışmalarını seyrederken heyecanlanıyorlardı. Kendilerini tehdit eden tehlikenin farkında bile değildiler.

"Yediler'in Ordusu" şehrin surlarının karşısında mevzii almıştı. Şehrin yedi kapısı vardı, her kapıyı bir liderin komutasındaki bir birlik tutmuştu. Zararsız bir yabancı kılığında gırek durumu kolaçan etmesi için Tydeus'u şehre gönderdiler.

Tydeus şenlikler esnasında şehre ayak bastı. Bir süre etrafını inceledikten sonra spor yarışmalarını seyretmeye karar verdi, çünkü ilgisini en çok onlar çekmişti.

Seyircilerin araştırma karışan Tydeus, vakit geçmeden aşağılayıcı yorumlar yapmaya başladı. Onun civarında oturan Thebaililer ise bundan hiç mi hiç hoşlanmamışlardı: "Sen saygı nedir bilmez misin? Şehrimize gelen bir yabancı olmana rağmen, bu tür yorumları yapmaya nasıl cüret edebilirsin?"

Tydeus ise şöyle cevap verdi: "Şayet daha iyi sporculara sahip olsaydınız, yorumlarım da daha farklı olurdu."

Tydeus bu şekilde insanları kışkırtarak öfkelenmelerine neden oldu.

Birinden birisinin şöyle bağırdığı duyuldu: "Yabancı! Sporcularımızı bu kadar ağır eleştiriyorsun ama, sen daha iyisini yap da görelim bakalım!"

"Peki" dedi Tydeus. "Madem bu kadar istiyorsunuz..."

Spor yarışmalarına o da katıldı. Ve kazandı. Tüm

dallarda kazanan o olmuştu. Tydeus, Thebai'yi aşağılamıştı. Bütün Thebai sporcularından daha hızlı koşuyor, criti ve diski daha uzağa atıyordu. O, en iyiydi.

Şehir halkının az da olsa yerine gelen özgüvenlerinin tümü eriyip gitmişti. Tydeus ise pis pis sırtarak onlardan izin istedi.

Hiç şüphesiz Tydeus çok kuvvetliydi, fakat çok akıllı olduğunu söylemek mümkün değildi. Bir şehri zapt etmek tasarlandığı zaman, casusların kendilerini belli etmemeleri gerekir.

Kreon etrafına emirler yağdırıyordu: "Bu adamı hemen geri getirmeli ve ona haddini bildirmeliyiz."

Tydeus'un peşinden elli adam yolladı: "Bu adam spor yarışmalarının tümünü kazanmış olsa bile, aym anda elli kişiye karşı koyması imkânsızdır. Onu yakalayıp şehre getirin! Onu herkese açık bir mahkemede yargılayacağız. Ölümü kendimize olan güvenimizi tekrar kazanmamızda yardımcı olacaktır."

Thebaili elli adam Tydeus'un peşinden gitti ve henüz Yediler'in karagâhına ulaşmadan ona yetiştiler. Fakat Tydeus Thebai'yi bir kez daha aşağıladı. Adamların kırk dokuz tanesini öldürdü, sadece bir tekini, en zayıflarını sağ bıraktı.

Tydeus ona şöyle dedi: "Etrafına bak! Arkadaşlarının hepsi kendi kanlarının içinde yatıyor, hepsi öldü. Ben ise birkaç ufak tefek sıyrık aldım sadece. Neden içinizde en zayıf olan seni sağ bıraktığım konusunda bir tahminde bulunabilir misin?"

Adam ağızım bile açmaktan korktuğu için, sadece başım hayır anlamında sallayabildi.

Tydeus devam eti: "Çünkü bir kişinin şehre dönüp bana methiyeler düzmesi lazım. Git ve Thebai halkına benim Tydeus olduğumu, yanımda altı arkadaşımın birlikte şehrinizi yıkmaya geldiğimi söyle! Git ve sana söylediğimi yap."

Adam koşu koşu şehre gitti ve olan biten her şeyi Kreon'a anlattı: "Şehrimizin sonu geldi" diye ortalığı velveleye verdi. Tydeus kırk dokuz arkadaşımı öldürdü ve içlerinde en zayıf olan beni sağ bıraktı ki, gelip size onun kudretini anlatabileyim. Soma da Yediler'in biri olduğunı söyledi! Her şey bitti! Her şey bitti!"

Eteokles paniğe kapılarak bir yerlere saklandı.

Kreon ise sınırlarına hakim olmayı başarmıştı: "Pekâlâ, o halde teslim olalım ve şehri onlara teslim edelim. Bu şekilde yıkımın önüne geçmiş oluruz. Fakat bunu yapmadan önce Teiresias ile konuşmak istiyorum."

Teiresias Eski Yunanistan'ın en önemli kâhiniydi ve Thebai'de yaşıyordu.

"Ne yapmalıyız" diye sordu ona Kreon.

Gözleri kör olan Tebesias, Kreon'dan kendisine kuşların uçuşlarını tasvir etmesini istedi.

Ve ona dedi ki: "Dur! Kuşların uçuşu çok olumlu. Tanrılar bir kurban istiyor. Zeus bizden yana. PaUas Athena bizim tarafımızda değil, Tydeus'un tarafında. Fakat Savaş Tanrısı Ares bize yardım edecek. Tanrılar bir kurban istiyor. Genç bir Thebaili erkek gönüllü olarak kendisini öldürsün."

Gerçekten de genç bir adam gönüllü olarak şehrin en yüksek kulesine çıktı ve aşağıya atladı.

Tebesias dedi ki: "İşte şimdi şehrimiz kurtuldu. Bu genç adamın ismi sonsuza dek anılsın."

Biz de onun ismini burada analım: Menoikeus.

Ve Teiresias konuşmaya devam etti: "Artık Yediler bize ve şehrimize bir şey yapamazlar."

Yedilerin Karargâhında

Karanlık suratlı, kendini beğenmiş Tydeus, Yediler'in karargâhına geri dönüp yaptığı işlerle övünmeye başladığı zaman, Amphiaraios önce kulaklarının yanlış işittiğini sandı.

"Sadece kendi saçma sapan arzularım tatmin edebilmek için tüm seferimizi tehlikeye attın!" diye bağırdı onun suratına.

Fakat Tydeus kimsenin kendisini eleştirmesine izin vermezdi. Bu şekilde konuşmaya devam ettiği takdirde kafasını kıracağı söyledi ona.

Amphiaraios, Yediler'in en akıllısıydı ve Tydeus'un söylediğinde ciddi olduğunu anlayabilmesi için kehanet yeteneğini kullanmasına da gerek yoktu.

"Thebailileri şenliklerini kutlarken baskma uğratabildik" dedi sakın bir sesle. "O zaman işimizi hızla bitirir, savaşı kısa keserdik. Birkaç günlük, en fazla birkaç haftalık bir mesle olurdu."

"İyi de bunu isteyen kim?" diye sordu Tydeus.

"Şu surlara bir bak hele" dedi Amphiaraios. "Onları Amphion ve Zethos inşa ettiler. Tüm dünyada onlarla rekabet edecek başka bir sur yoktur. Artık Thebaililer varlığını bizden haberdarlar. Tek yapmaları gereken surların kapılarını kapamak."

Bu durum karşısında Polyneikes'in tutumu nasıl olmuştu? Ne de olsa onun yüzünden gelinmişti buralara. Polyneikes, Tydeus'un tarafını tuttu. Polyneikes aptabın teki miydi? Hayır, o kesinlikle bir aptal değildi.

Burada karşımıza farklı iki anlayış çıkmaktadır. Amphiaraios savaşın bir amaca hizmet ettiğini söylemektedir, bu amaç da Polyneikes'in hakkı olan Thebai tahtını ele geçmesidir.

Tydeus ise savaşın sebebini savaşın ta kendisi olarak görmektedir. Onun tek derdi şehrin yerle bir oluşunu görmektir. Somasında neler olacağı umurunda bile değildir. Polyneikes ya da başka başkası tahta geçmiş, onun için hiç fark ermezdi. Zaten harap olmuş başka şehrin kralı olmanın ne gibi anlamı vardır ki?

Peki, buna rağmen Polyneikes nasıl oluyor da Tydeus'un tarafını tutuyor? Bunun tek bir sebebi var: Thebai tahtı artık onun ilgisini çekmiyordu. Kardeşi Eteokles ve amcası Kreon'u yok etmekten başka bir şey istemiyordu. Bu arada şehrin yok olması onun da umurunda değildi.

Peki Amphiaraios'un tarafını kim tutuyordu? Hiç kimse. Bir kısmı korkudan, bir kısmı da sadece başka fiıklere sahip oldukları için onun tarafını tutmuyordu. Çünkü onlar askerdiler, savaşçıydılar. Bütün savaşçı neden hızlı bir savaş istesin ki?

Kötü Bir Başlangıç

Ağzı çok kalabalık olan Kapaneus, kalkanını sallayarak haykırıyordu: "Şehrin surlarını zapt edeceğim, Zeus bile bana engel olamayacak."

Kalkanında da bu sözler yazılıydı. Kapaneus birden hızla ileri fırladı ve naralar atarak surlara doğru koşmaya başladı.

Thebaililerin tarafını tutan Zeus -evet, bu savaşta tanrılar da taraf olmuşlardı-, Olimpos'tan aşağı baktı ve onu gördü. "Bak sen, demek Kapaneus da burada!" dedi ve aşağıya küçücük, minicik, ufacak bir şimşek yolladı. Kapaneus yok olmuştu.

Artık altı kişi kalmışlardı.

Kötü bir başlangıçtı bu. İlk sözü Tydeus aldı.

"O halde ben de iki kişinin yerine savaşırım" dedi.

Sonra başka bir şey daha oldu: Şanlı avcı Atalante'nin oğlu Parthenopaios, bu sefere yapacak daha iyi bir işi olmadığı için katılmıştı. Zaten hayatı boyunca o savaştan bu savaşa gezip durmuştu. Şimdi de surlarm dibinde şöyle bir dolaşmaya çıkmıştı. Hiçbir kötü niyeti yoktu, çünkü savaş henüz başlamamıştı. Bu arada kalenin içinde bulunan savaşçılar, surlarm üst tarafında büyükçe bir mazgal deliği görmüşler ve bu mazgal deliğinin gereğinden fazla büyük olduğunu düşündükleri için, onu bir taş tıkmak suretiyle küçültmek istemişlerdi. Fakat bu iş için kullandıkları taş biraz küçük gelmiş ve mazgal deliğinden kayarak aşağıda dolaşan Parthenopaios'un basma düşmüştü. Bu taş mazgal deliği için küçük, fakat Parthenopaios'un başı için yeterince büyüktü.

Artık sadece beş kişi kalmışlardı.

Ve Tydeus bir kere daha söz aldı.

"O halde ben de üç kişinin yerine savaşırım" dedi.

Fakat söyledikleri diğerlerinin kulağma eskisi kadar muhteşem gelmiyordu.

Savaş

Savaş başladığı zaman Thebaüilerin saflarında korkunç bir endişe hüküm sürüyordu: "Acaba Tydeus hangi kapının önünde?"

En tehlikeli düşmanları oydu. Şehrin en güçlü savaşçısı olan Melanippos'u onun karşısına çıkarmak zorundaydılar.

"Kendimi savunmayı filan düşünmüyorum" dedi Melanippos. "Şimdi gidip ona saldıracağım."

Ve şehrin kapılarını açtırdı. Melanippos ve Tydeus birbirlerinin üzerlerine saldırdılar ve kavgaları gün boyu devam etti.

Melanippos Jolkos Kralı Akastos'un oğluydu. Babası, Jason ve Medea'ya karşı savaşmış ve onları şehirden uzaklaştıran ünlü kraldı. Melanippos, Tydeus ile aynı tahtadan yontulmuş bir savaşçıydı.

İkisi kavga ederken diğer tüm çarpışmalar durmuştu. Hiç kimse onların kavgalarını kaçırmak niyetinde değildi.

Tanrıça Pallas Athena beni sürekli şaşırtıyor! O en akıllı olduğu için, akıllıları sever. Ya da genellikle akıllıları sever. Akıllı Odysseus onun en çok sevdiği kahramanlardan biridir. Jason'u da seviyordu. Gerçi o pek akıllı değildi, fakat çok yakışıklıydı. Perseus'u ise hepsinden daha üstün tutuyordu, çünkü o çok sempatik ve neşeliydi.

Bütün bu saydığım kahramanlara karşı olan eğilimini anımsıyor ve ona katılıyorum. Fakat Tydeus'ta ne buluyordun acaba? Akıllı biri değildi. Yakışıklı falan da değildi.

Neşeli ise hiç değildi, hatta asık suratlılığın canlı bir örneğiydi.

Fakat yine de ortada bir gerçek var: Athena, Tydeus'u seviyordu. Her zaman ve daima değil, fakat yine de...

Kavgayla geçen bu günün sonunda Tydeus ve Melanippos o denli ağır yaralanmışlardı ki, ikisi de boylu boyunca yere serilmişti. Ölmeleri artık bir an meselesiydi.

Pallas Athena bu durum karşısında hemen Olimpos'a gitti ve Zeus'tan kendisine ambrosia vermesini istedi. Çok sevdiği kahramanına tanrıların içkisinden içirecek ve onu ölümsüz kılacaktı. Bunu yapmayı çok istiyordu. Zeus ona istediği ambrosiayı verdi. Samırım bunu spora karşı olan ilgisi nedeniyle yapmıştı.

Tanrıçanın ambrosia peşinde koşturması esnasında, Tydeus ve Melanippos kendi kanları içinde yatıyorlardı. Tam bu sırada Kâhin Amphiaraos, Tydeus'a yaklaştı.

"Söyle bakalım! Savaşmak sana ne sağladı?"

"Hayatımın en iyi dövüşünü yapmamı!"

"Fakat sen öleceksin" dedi Amphiaraos.

"Evet, öleceğim" dedi Tydeus. "Fakat Melanippos benden önce ölecek. Çünkü şimdi onu öldüreceğim."

"Kendi hayatım yitirmene degecek kadar önemli bir şey mi bu?" diye sordu Amphiaraos.

"Evet" dedi Tydeus. "Kendi hayatımı yitirmeme degecek kadar önemli."

Ve yavaş yavaş dirsekleri üzerine doğruldu, titreyen elleriyle kılıcım aldı ve Melanippos'a doğru sürünmeye başladı. Son gücüyle ona ölüm darbesini vurmak istiyordu.

"Hayatını yitirmene değmedi ne yazık ki" dedi Amphiaraos ve bir darbede Melanippos'un kafasını uçurdu.

"Gördün mü, Tydeus. Ben senden önce davrandım. Ölümünün bir anlamı yok artık." Soma elindeki kesik kafayı ona doğru fırlattı.

Ölüm çığırnlığı içinde bulunan Tydeus kesik kafaya kılıcım indirerek ikiye ayırdı. Pallas Athena elinde ambrosia şişesi olduğu halde oraya geldiği zaman, Tydeus içinde kalan son yaşam kuvveti ile Melanippos'un beynini içiyordu.

Athena gördüğü manzara karşısında öyle bir dehşete kapılmıştı ki, ebndeki ambrosia şişesini yere düşürdü.

"Ben artık bu savaşa karışmayacağım" dedi ve oradan hızla uzaklaştı.

Oralardan geçmekte olan bir kaplumbağa, yere dökülen ambrosiamın bbazım içti. Kaplumbağalar o zamandan bu yana çok uzun yaşar.

Canavar Tydeus ise Hades'e gönderildi. Güzel ve sıcak güneşin altında sonsuza dek yaşamak elindeydi, fakat o şimdi günlerini Tartaros'un en karanlık ve soğuk köşelerinin birinde geçiriyor.

Artık sadece dört kişi kalmışlardı.

Yenilgi

Thebai seferi, Amphiaraos'un önceden söylediği gibi, tam bb felakete dönüşmüştü.

Tydeus'un ölümünden sonra Thebaililer karşı saldırıya geçmişler, şehirden çıkarak düşmanlarını kovalamaya başlamışlardı. Zeus, Amphiaraos'u çok sevdiği için, onu son anda ölümden kurtardı. Savaşın en tehlikeli anında

yer yarıldı ve Amphiarao atlı arabasıyla birlikte toprağın derinliklerinde kayboldu. Bir daha da onu gören olmadı.

Sonunda iki kardeş, Polyneikes ve Eteokles karşı karşıya gelmişlerdi. Babalan Ödipus'un laneti gerçekleşmişti; Polyneikes, Eteokles'i öldürdü, Eteokles de Polyneikes'i öldürdü. Aynı anda kılıçlarını birbirlerinin kalplerine soktular.

Savaştan bir tek Adrastos sağ çıkmıştı. Savaş sırasında korkaklık bir meziyettir.

Kreon ve Antigone

Kreon şimdi Thebai'nin gerçek kralı olmuştu. Polyneikes'in cesedinin gömülmeden savaş alanında bırakılmasını emreth.

"Kargalar yesin cesedini" diyordu.

Düşmanının ruhunun öldükten sonra da huzur bulmamasını istiyordu.

Polyneikes ve Eteokles'in kız kardeşleri Antigone olayı haber almaz Thebai'ye gelmişti. Kardeşine olan son görevini yerine getirmek, cesedinin üzerine hiç olmazsa bb avuç toprak serpmek istiyordu. Kreon'un koymuş olduğu yasağa aldırma ve bunu hayatıyla ödedi.

Sophokles "Antigone" adlı trajedisini işte bu olaylar üzerine kurmuştur. Bu esere buradan övgüler yağdırmayı çok isterdim, fakat Sophokles'in benim alkışına ihtiyacı yoktur.

Epigonlar .

Yediler'in arasından sağ kurtulan tek kişinin Adrastos olduğunu söylemiştik. Eve döndüğü zaman karşısında kız kardeşi Eriphyle'i buldu.

"Ben cammı kurtarmayı başardım" dedi ona. "Fakat kocan Amphiaraios kayıp olarak kabul ediliyor."

Eriphyle bu haberi soğukkanlılıkla karşıladı. Onun kocasını sevmediğini biliyoruz.

Kocasını sevmiyordu, fakat ondan bir oğlu vardı ve Alkmeon isimli bu oğlunu çok seviyordu. "Bu savaş yeterince korkunçtu, artık onu unutalım" dedi Adrastos. "Artık barış içinde yaşamamın vakti geldi. Seninle kardeş olmamıza rağmen, Alkmeon'u gerçek bir anne-baba gibi büyütelim."

Dediklerini yaptılar ve aradan yıllar geçti.

Alkmeon yirmi yaşlarındaiken günün birinde saraya onunla yaşıt bir adam geldi.

"Benim adım Thersandros" diye takdim etti kendisini.

Fakat babasının kim olduğunu söylemedi.

Fakat Eriphyle ile baş başa kaldığında ona dedi ki: "Bana dikkatle bak! Sana birisini hatırlatıyor muyum?"

"Evet" diye cevap verdi kadın. "Bana Polyneikes'i hatırlatıyorsun."

"Ben onun oğluyum" dedi Thersandros. "Buraya ikinci bir savaş istediğim için geldim. Thebai Kralı olmak istiyorum ve bunu başarmamda bana sen yardım edersin."

"Sizin savaşlarınızdan bana ne" dedi Eriphyle.

"Kocan Amphiaraos'u savaşa ikna etmen için babam sana Harmonia'nın fularını vermişti. Şimdi de senden oğlun Alkmeon'u benimle beraber sefere çıkması için ikna etmeni istiyorum."

"Asla" dedi Eriphyle. "Oğlum savaşa asla gitmeyecek. Amphiaraos'tan nefret ediyordum. Onun kayıp sayılmasına hiç üzülmedim. Fakat oğlum Alkmeon'u çok seviyorum."

"Sana bir şey getirdim" dedi Thersandros. "Şuraya bak! Harmonia'nın gelinliği. Dünyada bundan güzel bir şey olamaz. Ölçüsü Aphrodite'e göre alınmıştır."

"Hayır" dedi Eriphyle.

"Ben yine de gelinliği sana bırakayım" dedi Thersandros. "Onu iyice incele. Üzerinde dene. Onunla birkaç adım at. Alkmeon benimle birlikte Thersandros'ye gelirse, gelinlik senindir. İyice düşün. Yarın bir daha geleceğim."

Ertesi gün Eriphyle cevap verdi: "Hayır."

Somaki gün Eriphyle cevap verdi: "Hayır."

Üçüncü gün Eriphyle cevap verdi: "Hayır."

Dördüncü gün Eriphyle cevap verdi: "Evet." Ve hemen ilave etti: "Seni asla bağışlamayacağım."

Eriphyle sözünü tuttu. Oğlu Alkmeon'u şan ve şeref sözleriyle teşvik etti, oysa kendisi bu sözlere asla inanmaz, daima gülüp geçerdi.

Ve nihayet Amphiaraos'un oğlu Alkmeon, Thebai seferine katılmaya razı oldu.

Thersandros bir önceki Thebai seferine katılıp Adrastos dışında tümü ölen Yediler'in oğullarını da arayıp buldu. Tümünü ikna etmeyi başarmıştı, istisnasız tümünü. Oğullar kendilerine Epigonlar, yani "ahfat" ismini verdiler.

Ve Yediler'in oğulları babalarından daha başarılı oldular. Örneğin Tydeus'un oğlu Diomedes. Troya Savaşı'nda Diomedes ile bb kez daha karşılaşacağız. Odysseus ile arkadaşlık kuracak ve o savaşı da sağ olarak atlatacaktır. Sonra da yaşamı anlamını yitirecektir.

Evet, Yediler'in oğulları daha başarılı oldular, fakat Thersandros Thebai şehrine muzaffer bir kral olarak geldiği zaman şaşırıp kaldı: "Ben neyim? Bb harabe yığınının mı kralı oldum?"

Şehb halkı ya kaçmış, ya da ölmüştü. Evler, tapmaklar, surlar, her şey yıkılmıştı.

"Sen bu şehrin krahsın" dedi Diomedes.

"Evet, ben kralım" dedi Thersandros.

Dediğim gibi, Diomedes Troya Savaşı'na katıldı, Thersandros da onu izledi. Bb harabe yığınının kralı olmayı istemiyordu. Ölümü savaş sebebiyle olmadı. Bir yanlışlığa kurban gitti, Troya önündeki ölümü kaza eseri oldu.

Alkmeon

Thebai savaşı sona erdiği zaman Eriphyle ve Amphiaros'un oğulları Alkmeon, her şeyin anlamsız ve boşa olduğunu gördü. Delphi'ye giderek rahibe Pythia'ya danışmaya karar verdi:

"Savaşın anlamı nedir?"

"Eve geri dön ve anneni öldür" dedi rahibe cevap olarak.

Alkmeon bir şey anlamamıştı: "Bunun benim sorumluluğumla ne ilgisi var? Ben savaşın anlamını sormuştum."

Bir kez daha aynı cevabı aldı: "Eve geri dön ve anneni öldür!"

Kehanet nasıl oldu da böyle bir cevap verdi? Bu cevap, belki de Delphi tarihinin tek tahrif edilmiş kehaneti idi. O kadar karışık bir iş ki bu...

İnsanların düşüncelerine girme yeteneğine sahip olan, cam istediği zaman insanların aklını karıştırabilen kâhin Amphiaros, Zeus tarafından yerin altına alınmıştı. Savaş arabası ile yeraltında dur durak bilmeden oradan oraya dolamp duruyordu.

Ve bu şekilde yeraltında dolarken günün birinde Delphi'ye geldi. Delphi'nin altındaki toprakta derin bir yarık vardı, bu yarıktan toprağın bilgebi sızıyor ve Rahibe Pythia'nın içine sızıyordu. Amphiaros bu yarığı kullanarak Pythia'yı aldatmış ve ona bu kehaneti söylemesini fısıldamıştı.

Amphiaros birinci ve ikinci Thebai savaşlarının sorumlusu olarak karısı Eriphyle'i görüyordu. Yeraltında sonsuza dek savaş arabasıyla dolanıp durmasının sorumluluğunu da ona yüklüyordu. Eriphyle kendisini aldatmış, önce Harmonia'mn fularım, soma da gelinliğini rüşvet olarak kabul etmişti. Ne kadar da komik! Thebai şehri Kadmos ile Harmonia'mn evbliği sonrası kurulmuş muydu? Şimdi de Harmonia'mn fuları ve gelinliği şehrin yıkımına sebep oluyordu!

Pythia'nın ağzından konuşan Amphiaros oğlu Alkmeon'a şöyle diyordu: "Eve geri dön ve anneni öldür!"

Savaşçılığın erkeklere mahsus acımasız bir iş olduğunu ve bunun sorumluluğunu bb kadının kaprislerine yüklemenin pek yakışık alır bir düşünce olmadığını ben

de kabul ediyorum. Savaşı başlatan taraf erkekler olur, sonra da ortaya çıkan dehşetin sorumluluğunu kadınların üstüne yıkmaya çalışırlar.

Alkmeon eve gider ve annesini öldürür. Erinysler onu dünyanın her tarafında kovalarlar, çünkü annesini öldüren bir kimsenin cezasız kalması mümkün değildir.

Alkmeon günün birinde Thebaili Kâhin Teiresias'ın kızı Manto ile karşılaşır.

Alkmeon bir kâhinin oğlu, Manto bir kâhinin kızı - "Birlikte uyumamız ikimiz için de çok iyi olur" dedi Manto. "Annemi öldürdüğün zaman henüz var olmayan bir toprak parçası bulmalıyız. Oraya uzanalım ve uyuyalım."

Sonunda bir ırmağın kabarması sonucu oluşan bir toprak parçasma ulaştılar. Alkmeon'un annesini öldürmesi esnasında burası var değildi. Fakat çıplak toprağın üzerine uzanmadılar. Alkmeon annesini öldürdüğü esnada Harmonia'nın gelinliğini yanına almıştı, yere onu serdiler.

Ares'in sevgili kızı Harmonia'ya düğün hediyesi olarak verdiği gelinliğin üzerinde uykuya daldılar.

Alkmeon ve Manto'nun kaderleri hakkında başkaca bilgiye sahip değiliz. Söylence der ki, gece gelen hırsızlar ikisini de öldürmüş ve gelinliği çalmışlardır. Ben buna inanmıyorum. Hiç kimse bu gelinliğe sahip olmak istemez, hiç kimse.

POSEIDON

Başka Birisi İçin Lanet Anlamına Gelen
Bir Kutsama - Amphitrite - Delphinos ve Dileği -
Diyalektik Bir Münakaşa - Yeni Bir Takımyıldız

Deniz kavimleri denizden hoşlanmazlar. Bir yandan ondan korkar, bir yandan da hor görürler. Dağ kavimleri ise dağlardan hoşlanmazlar. Bir yandan onlardan korkar, bir yandan da hor görürler. Önce onlardan korkarlar, fakat bebi bir süre sonra korku aşılır ve bu defa korkunun kaynağı hor görülür, çünkü vaat ettiği korkunçluğu muhafaza etmesini becerememiştir.

Deniz saygısız, kaba ve aptaldır.

Peki ya Deniz Tanrısı? O da saygısız, kaba ve aptaldır. Poseidon mitolojide böyle çıkar karşımıza; her yerde hazır ve nazır olmasma rağmen, kendi söylence dünyasını kuracak yetenekten yoksundur.

içinde Poseidon'un adının geçmediği bir söylence yok gibidir; söylencelerde genellikle ihtiraslı bir âşıktır, fakat diğer tanrılarla boy ölçüşmeye kalkıştığında mağlup olan daima odur. Poseidon hiç şüphesiz Yunan Söylence Dünyası'nın çok seçkin bir figüranıdır. Kendine has, hikâyelere konu olacak bir karakter kuvvetini çok nadir gösterir.

Poseidon somut bir kişiliğe ulaşmayı bir türlü başaramamış, bir simge olmaktan kurtulamamıştı. Örneğin Hephaistos kişileştirilmiş bir yanardağdan, Ares de kişileştirilmiş savaştan çok daha fazla bir şeydir. Pallas Athena başlı başına bir kişiliktir, kimse onu sıradan bir zekâ tanrıçası konumuna indirgeyemez. Hermes ise tanrıların sıradan bir habercisi olmaktan çok uzaktır.

Poseidon, Denizler Tanrısı'dır. Bu görev kulağa ne kadar devasa ve muazzam gelirse gelsin, yaratıcılık yeteneği olmayan bir tanrı bu görevde bile sıradan bir karakter olmaktan ne ölçüde kurtulabilir ki?

Poseidon akıllıarı sevmez, çünkü kendisi aptaldır. Kahramanların hiçbirinden Odysseus kadar nefret etmemiş, hiçbirine daha fazla acı çektirmemiştir. Odysseus'un sevgili İthaka'sma kavuşmasmdan önce denizlerde on yıl boyunca gezip durmasının sorumlusu da odur.

Akıllılar, Denizler Tanrısı'nın aklını karıştırır, o da kör bir öfkeyle etrafına saldırmaya başlar. Fakat buna rağmen Poseidon bir keresinde bir akıllıya muhtaç olmuştı. Şimdi bu hikâyeyi anlatmak istiyorum.

Poseidon da kardeşi Zeus gibi Su Perisi Thetis'e âşıkta. Thetis ise bu akışkan, lacivert saçlı tanrının suratım bile görmek istemiyordu. Emin olduğu bir şey vardı: Zeus ile Poseidon arasında bir seçim yapmaya mecbur kalsa, hiç düşünmeksizin Zeus'u seçerdi.

Fakat işler umduğu gibi gitmedi. Prometheus'un anesi yaşlı titan Themis, her iki tanrıyı da uyardı. "Yaşlı toprak Gaia Thetis hakkında bir kehanet söylemişti" dedi onlara. "Thetis bir oğul sahibi olacak ve bu oğul babasından daha kudretli olacak."

"Bu baba için bir kutsama filan değil" dedi Zeus. "Bu baba için neredeyse bir lanet."

Zeus ve Poseidon'un ailesinde babayı devirmek neredeyse bir gelenek halini almıştı. Onlar da babaları Kronos'u, o da babası Uranos'u iktidardan düşürmüştü.

"Fakat Thetis'ten vazgeçmenize gerek yok" dedi Themis. "Şansınız elliye elli. Ne de olsa Thetis bir kız çocuğu da doğurabilir!"

Fakat bu gereğinden büyük bir riskti. Zeus ve Poseidon Thetis için başka bir koca aradılar ve Peleus'u buldular. Thetis ve Peleus'un çocukları Akhilleus olacaktı...

"Fakat ben bir kadın istiyorum" diye inatçılık etti Poseidon.

"Sen Denizler Tannısı'sm" dedi Zeus. "Birçok kadına sahip olabilirsin."

"Sen Hera ile evlisin" dedi Poseidon. "Ben de onun gibi bir kadın istiyorum."

Günün birinde Poseidon, Naxos Adası'nda bir şölene davet edilmişti. Orada Amphitrite'yi gördü ve ona âşık oldu.

Amphitrite, Nereus ile Doris'in kızlarıydı. Bu yaşlı Deniz Tanrıları Poseidon'un iktidarı ele geçirmesinden beri tabiri caizse emeklilik hayatı yaşıyorlardı. Denizler mitolojisinde onlara arada bir tesadüf edilse de, söylence-lerde pek önemli bir rol oynamazlar.

Fakat ne olursa olsun Poseidon'a tabi değildiler. Poseidon'un kudreti Nereus ve Doris üzerinde etkili değildi.

"Kızınızla evlenmek istiyorum" dedi Poseidon.

"Çok güzel" diye karşılık verdiler.

"O halde onu bana verin" dedi Poseidon.

"Bunu yapamayız" dedi Nereus ve Doris. "Bizim tam elli kızımız var ve tümü de canlan ne isterse onu yapar. Amphitrite de diğerleri gibi sadece, kendi istediği şeyleri yapar."

"Ne yapmalıyım peki?" diye sordu Poseidon.

Nereus ve Doris cevap verdiler: "Ne mi yapmalısın? Çok basit. Amphitrite'ye seninle evlenmeyi isteyip istemediğini soracaksın, o kadar."

Evet, ne kadar da basit! Poseidon o zamana kadar bir şey istediği zaman hiç sormamıştı.

"Hayır, ona bunu isteyip istemediğini sormayacağım" dedi.

Amphitrite'nin üzerine dev adımlarla yürüdü ve onu kucaklamak istedi. Fakat Amphitrite cıvıl cıvıl, hareketli, kıvrak bir genç kızdı. Poseidon bu yüzden ondan hoşlanmamıştı ya! Neyse, Amphitrite Poseidon'un kollarının arasından kolaylıkla sıynlıverdi.

Poseidon gümbürdeyerek onun arkasından koştu. Fakat Amphitrite'yi yakalamak ne mümkün!

Amphitrite kaçıyordu. Gök kubbeyi omuzlarında taşıyan titan Atlas'ın yanma sığındı. O zamanlar Atlas henüz taşlaşmamıştı, Perseus ona Medusa'nın kalasım göstermemişti.

"Beni koru" diye yalvardı ona Amphitrite. "Poseidon'un kıvıl kıvıl kollarıyla beni sarmasına izm verme!"

Tanrılar tarafından gök kubbeyi omuzlarında taşımaya mecbur edilen titan Atlas, onlara karşı hiç de hayırlı düşünceler beslemiyordu. Tanrıları tehdit ediyordu sürekli; günün bbinde gök kubbeyi bırakacağım ve bunun da dünyanın sonu olacağım söyleyip duruyordu. Peki

tehdidini neden gerçekleştiriyordu? Çünkü bu aynı zamanda kendi sonu da olurdu.

Amphitrite, Atlas'ın kocaman ayaklarının arasına saklandı ve Poseidon yakınlarına geldiği zaman ona şöyle seslendi: "Senin gibi yontulmamış bb kalasla birlikte olacağımı samyorsan çok yanılıyorsun!"

Bu sözler Poseidon'u derinden yaralamıştı. Denizler Tanrısı, çok üzülmüştü. Diğer tanrılar karşısında büyük bb aşağılık kompleksine kapılmıştı. Zeus ondan çok daha kudretliydi ve herkes taafından saygı görüyordu. Athena çok daha akılbıydı, Hermes çok daha görmüş geçirmişti, ApoUon çok daha fazla seviliyordu, Aphrodite çok daha büyüleyiciydi.

Lacivert saçlı tanrı şapırdayarak denizin altındaki sarayına geri döndü. Denizin yüzeyinde aylar boyunca en küçük bir kımltı olmadı. Ne bb çarpmtı, ne bb dalga... Denizler Tanrısı'nın morab bozulmuştu. Denizler Tanrısı etrafına küsmüştü.

O zamanlar denizde diğer tüm deniz canlılarından akıl ve zekâca üstün bir yaratık yaşıyordu. Adı, Delphinos'tu.

Delphinos, mitolojide sık sık rastlanan karma bir yaratıktı. Kalçasımn üst kısmı insan, alt kısmı ise bir yunus gibiydi.

Bu Delphinos'un bir arzusu vardı: Suyu terk ederek karaya çıkmak, yunus yanından sıyrılıp gerçek bb insan olmak istiyordu.

Delphinos denizin neden ansızın bu kadar durgunlaştığını merak etti. Bunu Poseidon'un saray muhafızlarına sorduğu zaman, onlardan şu cevabı aldı: "Efendimizin morali bozuk."

"Neden?"

"Çünkü Amphitrite adlı bir kadınla evlenmek istiyor" dedi muhafız. "Fakat Amphitrite onu istemiyor."

"Peki Amphitrite neden Poseidon'u istemiyor?"

"Çünkü efendimizin yontulmamış bir kalas olduğunu öne sürüyor."

"Bu da ne demek?"

"Aramızda kalsın" diye fısıldadı muhafız. "Aramızda kalsın: Poseidon aptalın teki. Amphitrite ise iyi düşünebilen, iyi konuşabilen bir koca istiyor."

Delphinos şöyle düşünüyordu: Belki Poseidon ile bir anlaşma yapabilirim.

"Beni efendine götür" dedi muhafıza.

Ve Poseidon'a dedi ki: "Senin için Amphitrite'ye dönür olup onu sana getirirsem bana ne verirsin?"

"Ne istersen" diye cevap verdi Poseidon.

"Denizi terk etmek istiyorum" dedi Delphinos.

"Neden denizi terk etmek istiyorsun?" diye sordu Poseidon.

"İstiyorum da ondan" diye karşılık verdi Delphinos.

Delphinos, Poseidon'u kırmak istemediği için işin aslını söylememişti. Gerçek şuydu: Poseidon'un krallığı Delphinos'a sıkıcı geliyordu. Fakat bunu Denizler Tanrısı'na söyleyemezdi ki...

Delphinos yola koyularak bugünkü Fas kıyılarına, Atlas'ın gök kubbeyi taşıdığı yere gitti.

"Amphitrite" diye seslendi. "Seninle konuşmak istiyorum."

Amphitrite koruyucusunun ayaklarının arasından dışarı baktı, fakat kendisini göstermedi.

"Ne istiyorsun?"

"Seninle konuşmak istiyorum" dedi Delphinos.

"Ne konuda?" diye sordu Amphitrite.

"Bunun ne önemi var?" dedi Delphinos. "Sadece seninle konuşmak ve yüzünü görmek istiyorum."

"Teki neden?"

"Önemli bir şey değil" dedi Delphinos. "Poseidon'un sana âşık olduğunu duydum."

"Biliyorum" dedi Amphitrite.

"Sana öylesine sevdalanmış ki, artık yerinden bile kıpırdamıyor."

"Bu beni hiç ilgilendirmiyor" dedi Amphitrite.

"Poseidon'un çok aptal ve çirkin olduğunu duydum" dedi Delphinos. "Doğa kanununa göre her şey dengini bulur. Bu nedenle bir de seni görmek istedim."

"Ne demek istiyorsun?" diye bağırdı Amphitrite. "Yoksa benim de mi aptal ve çirkin olduğumu söylemek istiyorsun?"

"Öyle demek istemedim" dedi Delphinos utanmış numarası yaparak. "Fakat ortada bir aşk durumu söz konusu olduğuna göre, bundan birtakım sonuçlar çıkarılabilir..."

"İyi de ben Poseidon'a âşık değilim ki!" diye Delphinos'un sözünü kesti Amphitrite.

"Umarım öyledir" dedi Delphinos. "Beni sakın yanlış anlama, fakat aklıma ne geliyor, biliyor musun? Poseidon sana böylesine bir kara sevda ile tutulduğuna göre, acaba aranızda ufacık, minicik de olsa bir benzerlik olamaz mı?"

Bunun üzerine Amphitrite kısa bir an düşündü. "O halde o aptal ve çirkin değil" dedi soma.

"Hadi canım sen de" dedi Delphinos. "Buna inanamam. Herkes onun aptal ve çirkin olduğunu söylüyor."

"Yoksa sen duyduğun her şeye hemen inanıyor musun?"

"Evet, aksi takdirde herkes böyle söylemezdi."

"O halde" diye bağırdı Amphitrite, "gerçekte aptal olan sensin!"

"Fakat çirkin olduğumu söyleyemezsin" dedi Delphinos. "Demek ki çirkin olan sensin."

Bunun üzerine Amphitrite, Atlas'm ayaklarının arasından çıkarak kendisini gösterdi. Hiç şüphesiz çirkin değildi Amphitrite, aksine çok güzeldi.

"Görünüşüm böyle işte" dedi soma. "Şimdi de sen kendini göster bakalım."

Bunun üzerine Delphinos balık kuyruğu ile suyun yüzeyinde yürümeye başladı, onu gören Amphitrite kahkahalarla güldü.

"Sen çok çirkinsin" dedi ona. "Sen hem çirkin, hem de aptalsın!"

"Belki de öyleyim" dedi Delphinos. "Fakat yine de Poseidon kadar çirkin ve aptal değilim."

Belki de Amphitrite bu arada Atlas'm ayaklarının arasına saklanmaktan pişman olmaya başlamıştı. Belki de fikrini değiştirmişti, çünkü ne de olsa Denizler Tanrısı'mn karısı olmak öyle hiç de küçümsenecek bir şey değildi. Her halükârda Amphitrite Delphinos ile daha fazla münakaşa etmedi ve onunla bbbkte Poseidon'un sarayına gitti. Bb süre sonra Poseidon ve Amphitrite evlendiler.

Gerdek gecesi Poseidon karışma Delphinos'un bunu nasıl başardığım sordu.

"Delphinos seni o kadar uzun süre aşağıladı, öylesi-
ne yerden yere vurdu ki" diye anlattı kocasına Amphitri-
te, "kendimi seni savunmak zorunda hissettim. Sonunda
da birlikte buraya geldik işte."

"Bak sen" dedi Poseidon. "Demek beni aşağıladı ha!"

Ertesi gün Delphinos, Poseidon'un huzuruna çıkıp
ödülünü istedi: "Anlaşmamız tam olarak neydi?" dedi
Poseidon ona.

"Krallığım terk ermeme izin verecektin" dedi Delphi-
nos.

"Sana izin veriyorum" dedi Poseidon.

Delphinos'u tuttuğu gibi var gücüyle yukarı doğru
fırlahp attı. Poseidon o kadar kuvvetliydi ki, Delphinos
kendisini bir anda gökyüzünde buldu.

Ve orada asılı kaldı. Bugünkü "Yunus Takımyıldızı"
Delphinos'un ta kendisidir.

SONSÖZ

Yunan Mitolojisi'nin hangi hikâyesi en güzeldir? Hangisi en heyecanlısıdır? Hangisi bizi en çok etkileyendir? Hangi söylence bizi en fazla rahatsız eder? Yoksa farkında bile olmadan zalim bir kaderin ağlarına takılan Ödipus'un trajedisi mi? Yoksa Phaikalıların önüne masal dağarcığına gayet ustaca seren Odysseus'un hikâyesi mi? Yoksa Tan-talidlerin, Pelopidlerin, Atridlerin kanlı kıyımları mıdır hayal gücümüzü en fazla zorlayan?

Biz bütün bu hikâyelerin arasından en iyilerini oku-mayı, en iyilerini dinlemeyi isteriz. Antik Çağların söy-lencelerini anlatan eserimin son cildini burada noktalar-ken, yaptıklarımın hesabını vermeye çalışacağım. Söylen-celeri tekrar anlatmak, zorunlu olarak aralarından bazı-larını seçmeyi gerektirir. Zaten Yunan söylencelerinin tü-mü diye bir kavram da yoktur. Her söylence en az birkaç değişik şekilde anlatılmaktadır. Her anlatıcı söylencelere bir şeyler ekler veya bir şeyler çıkartır.

The Best of - söylencelerin olağanüstü güzelliklerine ihanet etmek değil midir bu? Ancak şimdi anlayabiliyo-rum ki, söylenceler tek başlarına son derece güzel, heye-canlı, etkileyici ve çarpıcı olabilirler, fakat gerçek anlamları -buna erişmek asla mümkün olmasa bile- bir bütün-

lükte, söylenceler arasındaki ilişkilerden ve akrabalıklardan oluşan bir örgüde saklıdır. Mitoloji tüm kâinatı sarmalayan bb ağ gibidir; içinde yaşayanları her zaman tutar, onların yere düşmesine hiçbir zaman izm vermez. Tek tek söylenceler gerçek anlamlarına ancak diğer söylencelerle iç içe geçtiklerinde kavuşurlar. Bb söylenceyi diğerlerinin arasından çekip almak, güzel taşları uğruna St. Peter Kilisesi'ni yıkmak ile aynı anlama gebr.

Fakat görünüşe göre bizim ebmize ne yazık ki sadece tek tek hikâyeler geçebilmiştir. Söylenceler Çağı çoktan son bulmuştur. Fakat bazen binlerce ilişki düğümünden oluşan dokumada desenleri olan kadın ve erkek söylence kahramanlarının, mitolojinin bugün kendimizi seyredemediğimiz uzak bb aynası olduklarını sezinler gibi oluruz. Bunu sezinlediğimiz anda da Herakles, Odysseus, Theseus, Ödipus, Medea, Penelope, Antiope bizim çağdaşımız oluverirler. Ve böylece anlarız ki, Eski Yunan Söylence Dünyası aydınlık bir zihin için son derece uygun bir sığınak, emin bir limandır.

Alamut

Çizgiliforum.com

YTY
YURT
KİTAP-YAYIN

MICHAEL KÖHLMEIER AŞK ve UYKU

Batı Uygarlığı Kaynağı
Antik Çağ Söylenceleri

Ve Eros içeri girdi.

*Yavaşça uyumakta olan kızın yanına yaklaştı.
Lambayı yakmamıştı. Gelinini yavaşça okşadı,
dudaklarından öptü. Psykhe daha önce hiç kimse
tarafından dudaklarından öpülmemişti.*

“Sen kimsin?” diye sordu ona.

“Ben senin kocanım” dedi Eros.

“Kendini bana göstermeyecek misin?”

“Hayır.”

*“Geceleri geleceğim sana” diye devam etti
konuşmaya tanrı, “geceleri seveceğim seni. Beni
asla göremeyeceksin. Bununla mutlu olabilir misin?”*

“Evet” dedi âşık genç kız.

ALAMUT